اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۲۶ مهر ۱۴۰۱
• ۲۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
• ۱۸ اکتبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۹۳ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۱۷۵ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

تنها ۳۰ درصد برنامه ششم اجرایی شد

رئیس مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اهمیت برنامه هفتم توسعه گفت: باید برنامه را براساس واقعیات و تحریم‌های موجود تدوین کنیم. معتقدم لازم نیست برنامه‌ریزی را از غربی‌ها یاد بگیریم، بلکه کافی است به آنچه می‌دانیم متعهد باشیم و عمل کنیم. محمدباقر قالیباف در جلسه شورای هماهنگی مجلس شورای اسلامی گفت: نگاه به مجموع ۶ برنامه توسعه گذشته، نشان می‌دهد در رشد اقتصاد کلان، وضع بدی داریم. به‌طور متوسط تنها ۳۰ درصد از برنامه ششم توسعه اجرایی شده و اگر کاری هم انجام نمی‌دادیم، این ۳۰ درصد خود به خود اتفاق می‌افتاد؛ چه‌بسا اگر در برخی مواقع دخالت انجام نمی‌شد، اتفاقات بهتری هم رخ می‌داد.

۲

مصوبه معافیت مالیاتی کارمزد اعتبارات کارگزاری‌ها اجرایی می‌شود؟

درآمد مالیاتی دولت از جیب سهامداران

در نخستین روز از هفته پایانی مهر، رئیس سازمان بورس در نامه‌ای به رئیس سازمان امور مالیاتی، خواستار اجرای مصوبه شورای‌عالی بورس در راستای معافیت مالیاتی کارمزد اعطایی به مشتریان کارگزاری‌ها شد. بی‌توجهی سازمان امور مالیاتی به اجرای این مصوبه، اختلافات حقوقی قابل‌توجهی را برای کارگزاران و سهامداران بورسی ایجاد کرده است.

البته این نخستین بار نیست که مصوبه‌ای در فرآیند اجرا با چالش روبه‌رو می‌شود و پیش از این نیز بارها شاهد مصوبات متعددی بودیم که متولیان امر از اجرای آن سر باز زده و در نهایت منجر به بروز مشکلات در اقتصاد کلان شده است. برخی از فعالان بازار بی‌توجهی به اجرای مصوبه اخیر معافیت مالیاتی کارمزد اعطایی به مشتریان کارگزاری‌ها را از این دست سر باز زدن‌ها می‌دانند.

به‌اعتقاد فعالان بازار سرمایه تا زمانی که وحدت رویه‌ای میان تیم اقتصادی دولت و نهادهای تصمیم‌گیر و اجراکننده قانون وجود نداشته باشد و ضمانت اجرایی لازم برای قوانین، تدوین نشود، شاهد بروز چنین مشکلاتی خواهیم بود.

۵

پشت پرده بندی جدید در قبض تلفن ثابت

۸

طرح: آیدا فریدی

سرمقاله

صنایع، نیازمند استراتژی توسعه پایدار
۲

گفت‌وگو

تیر خلاص فیلترینگ به بازار مسکن
۱۰

گزارش‌های روز

پرونده افزایش نرخ سود به بایگانی رفت
۴

پاسخ شفابخش نانو به پوکی استخوان
۱۳

آشفتگی بازار برنج و قصه نفوذ دلالان

«شبکه‌های بزرگ دلالان برنج با ذخیره‌سازی و انبار کردن، برنج را در بازار گران می‌کنند و با ذخیره‌سازی و انبار کردن، نقش مهمی در تعیین نرخ برنج دارند.» این گوشه‌ای از سخنان محمد قربانی، معاون وزیر جهاد کشاورزی است. جمله‌هایی تکراری که تنها هدف خروج آنها از تارهای صوتی مسئولان، شانه خالی کردن از زیر بار مسئولیت‌های مربوط است. بازار برنج و قصه نفوذ دلالان در آن برای دیروز و امروز نیست و سال‌هاست از آنها صحبت می‌شود. دست‌های پشت پرده‌ای که نه‌تنها قطع نمی‌شوند، بلکه در شرایط نابسامانی بازار، برخی از مسئولان خارج گود نشسته و به قدرتمندتر شدن آنها نگاه می‌کنند. این آشفتگی در حالی ادامه دارد که فعالان بازار از احتمال افزایش قیمت برنج در آبان و آذر خبر می‌دهند.

۹

نوبت اول
شماره ۱۳۹۴۷۱۵

فراخوان مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای به شرح جدول ذیل

شرکت توزیع نیروی برق آذربایجان‌غربی در نظر دارد مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای خرید انواع تیر بتنی ۹ و ۱۵ متری به شرح جدول ذیل و برابر مشخصات فنی پیوست اسناد مناقصه را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس: www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۶
آخرین مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصات از سایت: ساعت ۱۹ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۳
مهلت زمانی ارسال پیشنهاد: ساعت ۱۹ روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۴
زمان بازگشایی پاکت‌های الف و ب و ج: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۶ و به شرح جدول ذیل خواهد بود.

توضیح: پیشنهاددهنده مکلف است معادل مبلغ سپرده شرکت در مناقصه، تضمین‌های معتبر (براساس شرایط مندرج در اسناد مناقصه) تهیه و تسلیم نماید و به پیشنهادهای فاقد امضا، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که بعد از انقضا مدت مقرر در فراخوان واصل شود مطلقا ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شماره مناقصه	موضوع مناقصه و شماره فراخوان	مبلغ کل تضمین شرکت در مناقصه(به ریال)	نوع اعتبار
۱۴۰۱-۱۷۲	خرید انواع تیر بتنی ۹ و ۱۵ متری (شماره فراخوان ۲۰۰۱۰۰۹۰۰۳۰۰۰۱۲۷)	۲،۸۲۰،۰۰۰،۰۰۰	منابع داخلی

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص
اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: آدرس: ارومیه – بلوار ارتش – سربازان گمنام- ارتش. شرکت توزیع نیروی برق استان. تلفن ۳۱۱۰-۰۴۴ داخلی ۴۳۹۷
اطلاعات سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۱۴۵۶
اطلاعات تماس دفاتر ثبت‌نام سایر استان‌ها در سایت سامانه www.setadiran.ir
"بخش ثبت‌نام /پروفایل تامین‌کننده /مناقصه‌گر" موجود است.
ضمناً فراخوان مناقصه در سایت‌های اطلاع‌رسانی معاملات صنعت برق (شرکت توانیر) وسایت شرکت توزیع نیروی برق آذربایجانغربی و سایت ملی مناقصات به ترتیب به آدرس‌های: WWW.Waepd.ir ,WWW.tavanir. org.ir ,Iets.Mporg.ir قابل مشاهده است.
توضیح: سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج است.

روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق آذربایجانغربی

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۷/۲۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۷/۲۷

تبلیغات طلایی
با مبلغ استثنایی

www.Gostaresh.news
۸۸۷۲۲۷۳۲ -۳

صمت صنعت معدن تجارت
گستر نیوز پایگاه خبری

آگهی ۴ کادری در پرتیراژترین روزنامه صنعتی کشور
تولید ۲عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای و انتشار در پایگاه خبری گسترش نیوز
بازنشر ۲عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای در روزنامه صمت(بر اساس صفحه مرتبط)
درج بنر ۳۰ روزه در سرویس مرتبط پایگاه خبری گسترش نیوز
درج یک صفحه پوستر در یکی از ویژه نامه های صنعتی و مهم صمت

سرمقاله

صنایع، نیازمند استراتژی توسعه پایدار

شهرام شیرکوند
پژوهشگر صنعت

امروزه در فضای رقابتی موجود، سازمان‌ها در پی کسب یک مزیت رقابتی برای تثبیت رشد و دستیابی به توسعه پایدار هستند. فعالیت سازمان‌ها در راستای مسئولیت اجتماعی موجب ارتقای برند و ایجاد تصویری مناسب از سازمان در جامعه و در ذهن مصرف‌کننده می‌شود که جذب مشتریان جدید و وفاداری سایر مشتریان را به‌دنبال دارد.

بازاریابی سبز یک فرآیند مدیریت کل‌نگر است که مسئول تشخیص و تامین نیازهای اجتماع به شیوه‌های پایدار بوده و برای کاهش تاثیرات منفی اجتماعی و محیط زیستی محصولات موجود تلاش می‌کند؛ از این رو یک استراتژی است که در جهت تحقق این هدف به بازاریابان کمک می‌کند و از طریق ایجاد مزایای قابل تشخیص زیست‌محیطی براساس آنچه مشتری انتظار آن را دارد، از محیط‌زیست حمایت می‌کند. در واقع مصرف‌کنندگان متقاضی مصرف محصول سبز و سازمان‌ها تولیدکننده محصول سبز هستند.

در عصر کنونی بازاریابی براساس برخی ملاحظات محیطی و اجتماعی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین فعالیت‌های شرکت‌های تولید کالا و خدمات مطرح است و یکی از حیطه‌های بازاریابی که در مسائل محیطی مباحث زیادی به آن اختصاص یافته، بازاریابی سبز یا بازاریابی اجتماعی است. بازاریابی سبز در واقع به‌معنای بازاریابی برای کالاها و خدماتی است که استفاده از آنها از نظر سازگاری با محیط‌زیست مطلوب‌تر است.

کارشناسان معتقدند بازاریابی سبز یک فرآیند تجاری است که نگرانی مصرف‌کنندگان را با حفظ و نگهداری محیط طبیعی در نظر می‌گیرد. البته بازاریابی سبز در زمینه توسعه و بهبود روش‌های نرخ‌گذاری، ارتقا و توزیع محصولاتی کاربرد دارد که به محیط زیان نمی‌رسانند.

تحقیق و مطالعه پیرامون رفتار مصرف‌کننده سبز، طی سال‌ها به‌عنوان یک موضوع اساسی موردتوجه برنامه‌ریزان بازاریابی قرار گرفت و از دهه ۱۹۸۰ به‌شکلی گسترده در برنامه‌ریزی سازمان‌ها و رفتار خرید مصرف‌کنندگان اثر گذار بوده است. همین طور در جوامع پیشرفته و در حال توسعه، علاقه روزافزون به محیط‌زیست موجب توجه بسیاری از شرکت‌ها و سازمان‌ها به مفاهیم سبز به‌عنوان منبع اصلی تغییر استراتژیک شده است.

در چند سال اخیر نگرانی‌هایی در زمینه وضعیت محیط‌زیست در میان صاحب‌نظران حوزه‌های مختلف علمی مطرح شده که پژوهشگران و متخصصان بازاریابی نیز در جهت کاهش این نگرانی تلاش کرده‌اند و این امر منجر به پیدایش مفهوم جدیدی از بازاریابی با عنوان بازاریابی سبز شده است. بازاریابی سبز یا «بازاریابی پایدار» در حقیقت روندی است که در حال حاضر در کشورهای در حال توسعه نیز مورد اقبال تولیدکنندگان و دولت‌ها قرار گرفته است.

در واقع مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها در برابر مسائل زیست‌محیطی یا بازاریابی سبز تبدیل به یکی از استراتژی‌های شرکت‌ها در بازار رقابتی امروز شده است. بازاریابی سبز به‌طور معمول در ۳ سطح استراتژیک، شبه‌استراتژیک و تاکتیکی اتفاق می‌افتد.

در حال حاضر مسائل زیست‌محیطی از حوزه‌های اجتماعی و کسب‌وکار جدایی‌ناپذیر است؛ به‌عبارتی بازاریابی سبز فرآیندی اجتماعی است که افراد جامعه و گروه‌های مختلف در حوزه کسب‌وکار از طریق فرآیند مبادله کالا و ارزش آنها، نیازهای‌شان را با یک شیوه اخلاقی که از لحاظ محیط‌زیست زیانبار نباشد تامین می‌کنند و از آنجا که منابع زیست‌محیطی در هر کشور محدود است و توسعه این منابع در کوتاه‌مدت امکان‌پذیر نیست و گاهی غیرممکن است، مسائل زیست‌محیطی بر امنیت ملی کشورها تاثیر گذار است و به‌طبع کشورهایی امنیت بیشتری دارند که معضلات زیست‌محیطی کمتری دارند و در مناقشات زیست‌محیطی منطقه‌ای و جهانی درگیر نیستند. به این ترتیب تولیدکنندگان راه بازگشت به تولید محصولاتی که برای محیط‌زیست زیان‌آور هستند، نخواهند داشت و به‌تدریج با تغییر تفکر و تغییر نگرش مشتریان و صاحبان کارخانه‌های تولیدی و ایجاد فضای رقابتی رویکرد تولیدکنندگان (به‌ویژه صاحبان برند) با مهندسی مجدد کالا یا خدمات تولیدی به‌سوی بازاریابی سبز خواهد بود، زیرا بازاریابی سبز شامل طیف وسیعی از فعالیت‌ها از جمله ایجاد تغییر در طراحی محصولات به‌نحوی که با محیط‌زیست سازگاری بیشتری داشته باشد، تغییر و نوآوری در صنایع و فرآیند تولید کالا، بسته‌بندی زیست‌محیطی که ممکن است در فرآیند تولید و ارائه کالا یا خدمات به مصرف‌کنندگان موثر باشد تا به حفاظت از محیط‌زیست کمک کند و به طور کلی بازاریابی از منظر محیط‌زیست نیز مورد توجه قرار گیرد.

در زمینه فضای رقابتی در بازاریابی سبز یا «بازاریابی پایدار» باید در نظر داشت آن دسته از شرکت‌هایی که در فرآیندهای بازاریابی و تولید کالا و خدمات، مسائل زیست‌محیطی را لحاظ می‌کنند، نسبت به رقبا در موضع بالاتری قرار دارند. توجه به ملاحظات زیست‌محیطی در فرآیند توسعه محصول از امتیازات شرکت‌های پیشرو است. البته برای ایجاد مزیت رقابتی و حرکت به سمت سبز شدن تولیدات، راهکارها و قوانین متعددی وجود دارد که موضع رقابتی شرکت را نسبت به سایر رقبا بهبود می‌بخشد و شرکت را قادر می‌سازد تا از طریق تولید و عرضه محصولات جدید و افزایش آپشن‌های موردانتظار مشتریان، در بازارهای جدید مزیت‌های رقابتی بیشتری داشته باشند. این امر منجر به افزایش ارزش و بهبود تصویر شرکت نزد مصرف‌کنندگان می‌شود و وفاداری مشتریان را رو به فزونی می‌برد که در نهایت موجب سودآوری خواهد شد.

یک صنعت پیشرو، توسعه خود را در توسعه جامعه، حفظ محیط‌زیست و حقوق نسل‌های آینده برای زندگی بهتر می‌بیند. صنایع امروز بیش از هر زمان دیگر نیازمند استراتژی‌هایی برای توسعه پایدار به‌ویژه در بحث مسئولیت‌های اجتماعی هستند. توسعه بازاریابی سبز یا بازاریابی اجتماعی در کشور می‌تواند صنایع را به سمت رفتارهای زیست‌محیطی سوق دهد و با ایجاد انگیزه و آگاهی در بین شهروندان و تولیدکنندگان خرد و کلان، توسعه پایدار را در کشور رقم بزند.

اعلام آمادگی برای گفت‌وگو با جریان‌های معترض و منتقد

رئیس قوه قضاییه با اشاره به حادثه رخ داده در بخشی از زندان اوین، گفت: دستور می‌دهم چنانچه فردی در زندان اوین هنوز با خانواده خود تماس برقرار نکرده، هرچه سریع‌تر مقدمات مکالمه او با خانواده‌اش فراهم شود.

رئیس دستگاه قضا با اشاره به اعلام آمادگی برای گفت‌وگو با همه گروه‌ها و جریان‌های معترض و منتقد گفت: اعلام آمادگی برای گفت‌وگو با گروه‌ها و جریان‌های معترض و منتقد، تاکتیکی و مقطعی نیست. این دعوت برای شنیدن صدای منتقد است و نیازمند ایجاد سازکاری با مبانی مشخص عقلانی و رعایت نزاکت و اخلاق‌مداری است. در این گفت‌وگو کسی در پی به کرسی نشاندن نظر خود و تنازع نیست. محسنی اژه‌ای افزود: در یک گفت‌وگو گاهی در باب مفاهیم و مصادیق و گاهی در باب اهم و مهم اختلاف‌نظر وجود دارد؛ این اعتقاد را نداریم که کار ما بدون نقص است و مدعی به نقطه مطلوب رسیدن نیز نیستیم؛ بنابراین از همه صاحب‌نظران که دارای ایده هستند برای گفت‌وگو و مفاهمه و ارائه نظرات و پیشنهادات در باب مسائل و مسئولیت‌های قوه قضاییه دعوت به عمل می‌آوریم. از این مهم استقبال می‌کنیم که یک فرد صاحب‌نظر در حوزه مبارزه با فساد، روش‌ها و راهکارهای کارشناسانه مدنظر خود را برای هر چه مطلوب‌تر شدن مقوله مبارزه با فساد بیان و ارائه کند. از این مهم که نخبگان حوزوی و دانشگاهی در زمینه تعارف و مصادیق آزادی‌های مشروع، نظرات خود را ارائه دهند، استقبال می‌کنیم.

تاکید قالیباف بر تدوین برنامه هفتم براساس واقعیات و تحریم‌ها

تنها ۳۰ درصد برنامه ششم اجرایی شد

رئیس مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اهمیت برنامه هفتم توسعه گفت: باید برنامه را براساس واقعیات و تحریم‌های موجود تدوین کنیم. معتقدم لازم نیست برنامه‌ریزی را از غربی‌ها یاد بگیریم، بلکه کافی است به آنچه می‌دانیم متعهد باشیم و عمل کنیم. به گزارش ایرنا، محمدباقر قالیباف در جلسه شورای هماهنگی مجلس شورای اسلامی که با حضور رؤسای کمیسیون‌های تخصصی مجلس و مهرداد بذرپارش، رئیس دیوان محاسبات کشور برگزار شد، گفت: نگاه به مجموع ۶ برنامه توسعه گذشته، نشان می‌دهد در رشد اقتصاد کلان، وضع بدی داریم. به‌طور متوسط تنها ۳۰ درصد از برنامه ششم توسعه اجرایی شده و اگر کاری هم انجام نمی‌دادیم، این ۳۰ درصد خود به خود اتفاق می‌افتاد؛ چه‌بسا اگر در برخی مواقع دخالت انجام نمی‌شد، اتفاقات بهتری هم رخ می‌داد.

رئیس مجلس شورای اسلامی در جلسه شورای هماهنگی مجلس شورای اسلامی با اشاره به شرایط تحقق اهداف برنامه هفتم توسعه گفت: معتقدم ضعف ما در این بخش نداشتن علم و سواد برنامه‌نویسی یا نداشتن سرمایه کافی برای اجرای آن نیست، بلکه باور قلبی و اندیشه لازم را برای اجرا نداریم، چراکه خود را ملزم اخلاقی و تشکیلاتی برای اجرای قانون نمی‌کنیم و متاسفانه این مسئله به فرهنگ مدیریتی ما تبدیل شده است.

قالیباف با بیان اینکه برنامه هفتم توسعه و پس از آن لایحه بودجه را باید با اولویت پیگیری کرد، گفت: باید برنامه را براساس واقعیات و تحریم‌های موجود تدوین کنیم. در واقع معتقدم لازم نیست برنامه‌ریزی را از غربی‌ها یاد بگیریم، بلکه کافی است به آنچه می‌دانیم متعهد باشیم و عمل کنیم.

وی یادآور شد: دستگاه‌های نظارتی و کمیسیون‌ها باید تلاش کنند ابتدا احکام به حداقل برسند و در ادامه اگر حکمی را می‌گذاریم، مسئول آن را نیز مشخص کنیم تا تکلیف اجرای آن حکم و محل پیگیری و نظارت بر آن مشخص شود.

رئیس مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: اگر امروز از ما بپرسند خروجی ۲۰ سال گذشته برنامه چشم‌انداز چه بوده، همه ما باید سرهایمان را پایین بیندازیم؛ ضمن آنکه مردم از ما سوال می‌کنند که دولت و مجلس قرار است در برنامه هفتم چه افق روشنی را به ما نشان دهند؟ این یعنی امید به آینده و باید به این مطالبه پاسخ بدهیم.

پیشنهادهای راهبردی برای تدوین برنامه هفتم

مهرداد بذرپاش نیز در جلسه شورای هماهنگی مجلس شورای اسلامی، گزارش این نهاد نظارتی از ارزیابی عملکرد برنامه ششم توسعه در بازه زمانی سال ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ را ارائه و پیشنهادات اصلاحی و کاربردی برای تدوین برنامه هفتم توسعه را بیان کرد.

در این گزارش که برای نخستین بار تهیه شده، دیوان محاسبات کشور به ارزیابی عملکرد ۵۲۰ بند، ماده، جزء و تبصره برنامه ششم توسعه پرداخته و در نهایت پیشنهادهای راهبردی برای تدوین برنامه هفتم توسعه را در دو بخش «ساختاری» و «حقوقی» ارائه کرده است.

بررسی‌های دیوان محاسبات بیانگر دستیابی حداقلی به اهداف تعیین‌شده در برنامه ششم است که مهم‌ترین دلایل آن نبود اطلاعات آماری متقن و روزآمد، نبود برنامه‌ریزی درست، فقدان منابع مالی لازم و متناسب، ناهماهنگی بین‌بخشی و تصویب نشدن آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و سایر مقررات قانونی مرتبط با احکام یادشده، نگاه سیاستی کلی به موضوع به‌جای تدوین موارد عملگرایانه، وجود نگاه آرمانی به برنامه و در نهایت تحریم‌های بین‌المللی و بی‌توجهی به ظرفیت‌های مردمی برای حل مشکلات است.

این گزارش نشان می‌دهد اهداف قانون‌گذار تنها در ۳۰ درصد احکام برنامه ششم محقق شده، در ۴۸ درصد بخشی از احکام محقق شده و در ۲۲ درصد احکام اهداف قانون‌گذار تحقق نیافته است. ضمن اینکه هیچ یک از سیاست‌های کلی تحقق ۱۰۰ درصدی نداشته است. براساس یافته‌های تفریغ بودجه دیوان محاسبات کشور در سنوات ۱۳۹۹-۱۳۹۶ باوجود درج برخی از مواد قانون برنامه ششم توسعه کشور در بودجه‌های سنواتی، اعتبارات لازم متناسب با اهداف تعیین‌شده اختصاص نیافته یا محقق نشده است. حسابرسی وضعیت تصویب آیین‌نامه‌ها و مقررات مربوطه نیز نشان می‌دهد صرفا ۲ درصد مقررات، در زمان مقرر تصویب و ۷۱ درصد از مصوبه‌ها خارج از فرصت زمانی قانون مصوب شده‌اند و ۲۷ درصد تاکنون مصوب نشده است. بررسی شاخص‌های کلان اقتصادی حکایت از فاصله معنادار آنها در اجرا و قانون دارد. در قانون برنامه ششم توسعه دستیابی به متوسط رشد سالانه ۸ درصدی مدنظر بوده اما متوسط عملکرد از ۱۳۹۶ تا ۳ ماه سوم ۱۴۰۰ زیر یک درصد (۰.۷۶) بوده است. همچنین نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی نشان از تحقق نیافتن اهداف در ترکیب منابع بودجه‌ای دارد و در هیچ یک از احکامی که نیاز به مشارکت بخش خصوصی بوده، عملا توفیق حاصل نشده است. در حوزه بانکی عمده وظایف نظارتی نظیر اقدامات نظارتی و انتظامی بانک مرکزی، استقرار سامانه‌های نظارتی برخط، ایجاد سامانه‌های متمرکز، امکان دریافت الکترونیکی و برخط استعلام‌های موردنیاز و فراهم کردن امکان اخذ استعلام‌ها به‌صورت الکترونیکی و برخط و... مورد تاکید قرار گرفته که در این زمینه اقدامات لازم صورت پذیرفته، اما نیازمند تجمیع و ایجاد سامانه‌های مرتبط دیگری است.

ایران پاسخ رفتارهای مداخله‌گرایانه اروپا را می‌دهد

سخنگوی وزارت امور خارجه با بیان اینکه اروپا را به پرهیز از رفتارهای مداخله‌گرایانه دعوت می‌کنیم، اظهار کرد: ایران در صورت ادامه رفتارهای مداخله‌گرایانه اروپا واکنش متقابل و متناسب نشان خواهد داد. این موضوع در زمینه تمام کشورهای اروپایی صدق می‌کند.

به گزارش ایرنا در نشست خبری با اصحاب رسانه درباره اظهارات جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا گفت: واکنش‌های زیادی به این موضوع وجود داشته و به اندازه کافی عکس‌العمل شنیده شده و حتی در اروپا اظهارات ایشان تعجب بسیاری را برانگیخته است. کنعانی گفت: کشورهایی که در امور کشورهای دیگر از جمله ایران دخالت می‌کنند را دعوت به عقلانیت می‌کنیم.

وی با بیان اینکه در مورد مواضع اروپا دیدگاه‌های خود را مطرح کردیم، گفت: دیدگاه‌های خود را با اروپا مطرح کردیم و طرف‌های اروپایی را به عقلانیت دعوت می‌کنیم. آنها باید بدانند درباره ایران صحبت می‌کنند؛ کشوری که مقتدر و مسئولیت‌پذیر است و کشوری است که در صورت رفتار عقلانی و منطقی می‌تواند مهم‌ترین شریک برای صلح و ثبات در منطقه باشد. ما آنها را به پرهیز از رفتارهای مداخله‌گرایانه دعوت می‌کنیم، اما در صورت رفتارهای مداخله‌گرایانه ایران واکنش متقابل و متناسب نشان خواهد داد و این درباره تمام کشورهای اروپایی صدق می‌کند.

بانک‌ها به تکلیف قانونی خود عمل نکردند

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات گفت: براساس بند و تبصره ۷ قانون بودجه امسال، کلیه بانک‌های دولتی باید خدمات بانکداری الکترونیک خود را به پنجره ملی خدمات دولت هوشمند متصل کنند که متاسفانه تاکنون غیر از بانک مرکزی هیچ کدام از بانک‌ها به تکلیف قانونی خود عمل نکرده‌اند. به گزارش ایسنا، عیسی زارع‌پور با انتشار پستی در کانال خود در «بله» نوشت: بانک مرکزی چند وقتی است به پنجره ملی خدمات دولت هوشمند متصل شده و خدماتی تجمیعی و فرابانکی را به عموم مردم از این طریق ارائه می‌کند. وی افزود: این خدمات مجموعه‌ای از استعلام‌هاست که شامل استعلام و نمایش حساب‌های یک شخص در بانک‌های کشور، استعلام و نمایش چک‌های برگشتی که رفع سوءاثر نشده، استعلام و نمایش حساب‌هایی که بابت چک برگشتی مسدود شده باشد و همچنین استعلام و نمایش تسهیلاتی که هر فرد از شبکه بانکی دریافت کرده، می‌شود.

وزیر ارتباطات تاکید کرد: براساس بند و تبصره ۷ قانون بودجه امسال، کلیه بانک‌های دولتی باید خدمات بانکداری الکترونیک خود را به پنجره ملی خدمات دولت هوشمند متصل کنند که متاسفانه تاکنون هیچ کدام از این بانک‌ها به تکلیف قانونی خود عمل نکرده‌اند. وی اعلام کرد: امیدوارم در اسرع وقت مدیران عامل بانک‌های مشمول، زمینه اجرای این تکلیف قانونی را فراهم آورند تا خدمات آنها نیز در کنار سایر خدمات دولتی از طریق پنجره ملی خدمات دولت هوشمند به عموم مردم ارائه شود.

راهکار رفع مانع «گواهی اسقاط» از مسیر تولید مشخص شد

وزیر صمت از نهایی شدن جزئیات لایحه اسقاط خودرو در کمیسیون صنایع و معادن مجلس خبر داد. به گزارش ایلنا، رضا فاطمی‌امین پس از حضور در نشست کمیسیون صنایع و معادن مجلس، گفت: قانون ساماندهی صنعت خودرو که اوایل امسال ابلاغ شد از سال ۹۷ در جریان تصویب بود. از آنجا که در این قانون اسقاط خودرو به تولید پیوند خورده، اگر خودرو برای اسقاط وجود نداشته باشد، شماره‌گذاری و تولید با مشکلاتی روبه‌رو می‌شود.

وی ادامه داد: مجلس با کلیات لایحه ارسالی موافقت کرد و در جلسه اخیر، آخرین تغییرات در این لایحه نهایی شد و برای تصویب به صحن ارسال می‌شود.

در همین حال نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی از اصلاح قانون ساماندهی صنعت خودرو و چگونگی اصلاح ساز کار فرآیند اسقاط خودرو خبر داد و گفت: بررسی لایحه دوفوریتی الحاق یک تبصره به ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو از صحن علنی برای بررسی پیشنهادات نمایندگان ارجاع شده بود، در دستور کار جلسه امروز (دوشنبه) کمیسیون قرار داشت.

علی جدی، در گفت‌وگو با مهر، در تشریح نشست این کمیسیون بیان کرد: مقرر شد در صورت نبود گواهی اسقاط به ازای واردات کامیون، کامیونت و کشنده‌ها، ۱.۵ درصد از ارزش گمرکی به صندوق حمایت از صنایع پیشرفته زیرمجموعه وزارت صنعت، معدن و تجارت واریز شود. همچنین باید برای خودروهای تولید داخلی، ۱.۵ درصد از نرخ خودرو صفر به این صندوق واریز شود.

جدی عنوان کرد: بررسی طرح ارتقای جایگاه تحقیق و توسعه و نوآوری صنعت و معدن در کشور با حضور مسئولان دستگاه‌های اجرایی کشور موضوع دیگری بود که در دستور کار جلسه اخیر کمیسیون صنایع و معادن قرار داشت که بنا بر نظر کمیسیون، طرح مذکور برای بررسی بیشتر به کمیته مربوطه ارجاع شد.

لازم به ذکر است در جلسات علنی اخیر مجلس شورای اسلامی، موانع ایجادشده در مسیر تولید به‌دلیل نبود گواهی اسقاط مورد بررسی قرار گرفت و مجلس در پی آن بود که با الحاق یک تبصره به قانون «ساماندهی صنعت خودرو»، این موانع را برطرف کند.

عکس روز

بازدید سرپرست سازمان صمت خوزستان و مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی شهر آفتاب از موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت

عکس: آیدا فریدی

ویژه تر از خبر

ضرورت اطلاع‌رسانی دقیق و به‌موقع درباره حادثه اوین

نایب رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس گفت: یقینا تمام دوربین‌های زندان اوین بازبینی خواهد شد و مجلس تمام آنچه که برای تکمیل اطلاعات و واقعیت حادثه لازم است را پیگیری می‌کند. به‌علاوه اینکه اطلاع‌رسانی دقیق و به‌موقع درباره حادثه ضرروی است. محمدتقی نقدعلی در گفت‌وگو با ایلنا، درباره بررسی چگونگی حادثه زندان اوین در کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی و همچنین بازبینی دوربین‌های این زندان ازسوی اعضای این کمیسیون گفت: خدمت ریاست محترم مجلس، آقای قالیباف رسیدم؛ از ایشان سوال کردم آیا ماموریتی به کمیسیون قضایی در این رابطه می‌دهند؟ ایشان گفتند در شورای عالی امنیت ملی جلسه داریم و اگر لازم شد و ضرورتی بر رسیدگی مفصل‌تر قضیه باشد، ماموریت به کمیسیون قضایی خواهیم داد. نایب رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی ادامه داد: با ریاست کمیسیون هم صحبت کردم. ایشان هم همین مطلب را ابراز داشتند و گفتند باتوجه به اینکه در اوج بحث جمع‌آوری بخش‌های آسیب‌دیده هستند و فضا، فضای آرامی نیست که ما بخواهیم مسئله را دقیقا بررسی کنیم. این کار را انجام ندادیم، اما ایشان گفتند در ادامه کار قطعا یک بررسی خواهیم کرد. وی خاطرنشان کرد: البته روز گذشته کمیسیون امنیت ملی بازدیدی داشت و گزارشی را در جلسه غیررسمی مجلس پیرامون مسائلی که اتفاق افتاده ارائه و آنچه دستگیر این تیم اعزامی کمیسیون شده را گزارش کردند. در این گزارش اولیه بعضی از زوایا مشخص است و بعضی از زوایا در حد اطلاعات ابتدایی و نیازمند تحقیقات بیشتر است. نقدعلی تاکید کرد: یقینا تمام دوربین‌ها بازبینی خواهد شد و مجلس تمام آنچه که برای تکمیل اطلاعات و واقعیت حادثه لازم است را پیگیری می‌کند. حال ممکن است این ماموریت را کمیسیون امنیت ملی به پایان ببرد یا علاوه بر این کمیسیون لازم باشد کمیسیون قضایی هم ورود کند. در هر حال اگر ضرورت اقتضا کرد، کمیسیون قضایی هم ورود پیدا می‌کند.

جزئیات آیین‌نامه‌ای که رسانه‌ای نمی‌شود

پاسخ شفابخش نانو به پوکی استخوان

پرونده افزایش نرخ سود به بایگانی رفت

معاون اول رئیس‌جمهوری تاکید کرد

لزوم بومی‌سازی استانداردهای بین‌المللی

در حال‌حاضر خدمات بخش اعظم تولید ناخالص ملی کشورها را به خود اختصاص می‌دهد، اما در کشور ما مغفول مانده است

گروه صنعت: همایش هفته ملی استاندارد در محل سالن اجلاس سران قوا برگزار شد. به‌گزارش صمت در این مراسم محمد مخبر معاون اول رئیس‌جمهوری، سیدرضا فاطمی‌امین وزیر صنعت، معدن و تجارت، روح‌اله دهقانی‌فیروزآبادی سرپرست معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، سیدمهدی اسلام‌پناه رئیس سازمان ملی استاندارد و جمعی از نمایندگان خانه ملت حضور داشتند و از تولیدکنندگان نمونه در حوزه رعایت استاندارد قدردانی شد. وزیر صنعت، معدن و تجارت در این همایش اعلام کرد: صادرات کشور با حرکت شتابنده رو به رشد است و فقط ۳.۵ میلیارد دلار تا خداحافظی با حذف نفت از تراز تجاری کشور فاصله داریم.

ضرورت تبدیل‌شدن به مرجعیت استاندارد در منطقه

محمد مخبردزفولی، معاون اول رئیس‌جمهوری در همایش هفته ملی استاندارد گفت: با اشاره به نارضایتی مردم در تولید برخی از کالاها گفت: چرا لباسشویی، ظرفشویی و یخچال ایران نمی‌تواند با محصولات مشابه خارجی رقابت کند؟ چرا محصولات تولیدی ما یک سال کار می‌کنند؟ واردات علاوه‌بر افزایش نرخ بیکاری، باعث خروج ارز از کشور می‌شود. این نقاط ضعف را با تدوین و ارتقای استانداردها می‌توان حل کرد. دولت باید بدون ملاحظه از ایمنی و سلامت مردم پشتیبانی کند.

او افزود: سازمان ملی استاندارد بیش از هر نهاد دیگری، امانت از مردم در اختیار دارد و هیچ نهادی نمی‌تواند در این زمینه با سازمان ملی استاندارد رقابت کند. امانت‌های حیاتی یعنی جان، مال، خوراک، پوشاک و زندگی مردم در دست این سازمان است.

مخبردزفولی با بیان اینکه اگر غذا ناسالم باشد، مردم آسیب می‌بینند، گفت: خرابی یک وسیله برقی و وسیله نقلیه باز متوجه شما می‌شود به همین دلیل زمانی که هر نهادی از سازمان ملی استاندارد شکایت می‌کند، من آن را به‌عنوان یک نقطه قوت در نظر می‌گیرم، چراکه نشان می‌دهد شما کار خود را درست انجام می‌دهید.

معاون اول رئیس‌جمهوری با بیان اینکه تساهل و تسامح در بحث استاندارد بی‌معناست، افزود: حق نداریم در این زمینه گذشت کنیم و اگر استانداردها به بهترین شکل خود اعمال شوند، شاهد بسیاری از مسائل پیش آمده نخواهیم بود.

وی با اشاره به مهم‌ترین بحث‌های مطرح‌شده در سازمان ملی استاندارد گفت: ما در زمینه شاخص‌های استاندارد مشکل داریم این خلأها باید به دقت بررسی شود و شاخص‌های استانداردها را با توجه به تحولات تغییر بدهیم. بخش زیادی از زندگی مردم دیجیتال است و استانداردها باید در این زمینه تدوین شود.

معاون اول رئیس‌جمهوری با اشاره به تقویت بحث تولیدات دانش‌بنیان ادامه داد: کشور به‌لحاظ دیپلماسی و موقعیت جغرافیایی باید به مرجعیت استاندارد در منطقه تبدیل شود.

وی صادرات را کلید رشد اقتصادی کشور دانست و گفت: برای تقویت صادرات کشورها باید استانداردهای ما را قبول کنند. باید در این زمینه وقت بگذاریم استانداردها را از شکل بومی خارج و در مرحله نخست منطقه‌ای سپس بین‌المللی کنیم.

مخبردزفولی تصریح کرد: باید به نقطه‌ای برسیم که مراکز استانداردسازی بومی ما در کشورهای دیگر نیز موضوعیت پیدا کنند.

وی با اشاره به لزوم بومی‌سازی استانداردهای بین‌المللی تصریح کرد: شفافیت مبارزه با فساد و تعارض‌ها با استانداردها حل می‌شود. متاسفانه محصولات کنسروی ما حتی نمی‌توانند در تاریخ مقررشده سلامت خود را حفظ کنند.

ضرورت استانداردسازی کالاهای پیچیده

سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت در همایش هفته استاندارد در محل سالن اجلاس سران کشورهای اسلامی گفت: سال گذشته ۴۸.۵ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی و در مقابل ۵۲ میلیارد دلار واردات برای کشور به ثبت رسید که حاکی از روند رو به رشد صادرات غیرنفتی است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت بر لزوم اقدامات فوری در حوزه استاندارد اشاره کرد و گفت: در این حوزه باید بر ۳ اقدام تمرکز کرد که در حوزه صادرات غیرنفتی، هماهنگی با موسسات و نهادهای استاندارد دیگر کشورها به‌شدت نیاز است. وی ادامه داد: در این راستا باید به استاندارد محصولات پیچیده مانند برخی داروها، تجهیزات و... که کشورهای کمتری قادر به تولید آنها هستند، توجه کرد.

فاطمی‌امین بیان کرد: اکنون رتبه پیچیدگی ایران در جهان ۶۵ است که تلاش می‌شود تا این رتبه در ۴ سال آینده به کمتر از ۴۰ برسد. فاطمی‌امین اظهار کرد: اقدام دیگر، نیاز به یکپارچگی در حوزه استاندارد است که در جلسه اخیر شورای‌عالی استاندارد مطرح و از سوی رئیس‌جمهوری نیز مورد پذیرش قرار گرفت.

وزیر صنعت، معدن و تجارت بر لزوم تعامل با کشورهای طرف تجاری برای تایید استانداردهای یکدیگر تاکید کرد و گفت: این امر مهم نقطه عطفی برای کشورمان خواهد بود تا از تولیدات و صادرات منبع پایه به صادرات محصولات پیچیده حرکت کنیم و در همین راستا باید دقت و صحت برخی استانداردها اصلاح شود.

او یادآوری شد: استاندارد سه کارکرد دارد که نخستین آن احراز حداقل کیفیت است که بیشتر برای کالاهای نهایی موضوعیت دارد.

وی ایجاد زبان مشترک و مدیریت دانش را دیگر کارکردهای استاندارد برشمرد که همه این کارکردها در ۵ سطح محصول، فرآیند، سازمان، جامعه و زندگی موضوعیت می‌یابد.

فاطمی‌امین به چالش استاندارد ترجمه‌ای مانند یورو۴ و ۵ اشاره کرد و گفت: چرا نباید مرجعیت استاندارد و استاندارد بومی در کشور داشته باشیم؟ این یک حوزه کاری وسیع است به‌طوری که می‌توان با سازکاری حتی اعضای هیات‌علمی دانشگاه‌ها را به سمت تدوین استانداردها در کنار ارائه مقالات پژوهشی سوق داد و در نظام رتبه‌بندی آنها موثر واقع شود.

لزوم اصلاح ساختار سازمان استاندارد

در ادامه همایش، سیدمهدی اسلام‌پناه، رئیس سازمان ملی استاندارد ایران گفت: بی‌توجهی تاریخی به نظام استاندارد کشور تاسف‌برانگیز است و در این زمینه، اصلاح ساختار این سازمان برای انجام ماموریت‌های جدید ضروری است.

معاون رئیس‌جمهوری در ادامه سخنان خود افزود: کیفیت حق مردم است و سازمان ملی استاندارد ایران، وکیل مردم در احقاق این حق است. در دولت سیزدهم که مصادف با دوره تحولی سازمان ملی استاندارد ایران است، اجرای بسیاری از تکالیف که شاید در ادوار گذشته مورد بی‌توجهی قرار گرفته بود، در دستور کار قرار گرفت.

وی تصریح کرد: در دوره تازه فعالیت این سازمان، ارزیابی انطباق و صدور گواهی انطباق حلال آغاز شد، استانداردهای تعلیق شده صنعت خودرو رفع تعلیق و مفهوم دیپلماسی استاندارد و کیفیت اجرایی شد.

او ادامه داد: در این مدت، شورای‌عالی استاندارد پس از ۲۰ سال با حضور مقام‌های عالی دولت احیا و مدل کیفیت جهان استاندارد تدوین شد. همچنین اسلام‌پناه از استانداردسازی محصولات دانش‌بنیان و نوظهور در راستای تسریع تجاری‌سازی آنها خبر داد و اظهار کرد: تدوین سازکارهای جدید و تعریف طرح‌هایی برای مقابله با کم‌فروشی، تدوین سند یکپارچه غذا و راه‌اندازی پردیس نوآوری و مرکز رشد ایده‌های نوآورانه در پژوهشگاه سازمان ملی استاندارد ایران از دیگر اقدامات انجام‌شده در این مدت است.

استاندارد و دانش‌بنیان‌ها

سرپرست معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری گفت: محصولات دانش‌بنیان باید مطابق با استانداردهای جهان باشد، اقتصاد دانش‌بنیان زمانی شکل می‌گیرد که بتوانیم زیرساخت‌های توسعه علم و فناوری را در کشور گسترش دهیم.

روح‌اله دهقانی‌فیروزآبادی در ادامه آیین گرامیداشت روز ملی استاندارد، ایجاد بازار واقعی برای محصولات ایران‌ساخت را ضروری دانست و افزود: بازار داخلی ناموس ملی است، سازمان ملی استاندارد باید محصولات و خدمات دانش‌بنیان را با استانداردهای روز جهان انطباق دهد. هر میزان از بازار داخلی که در اختیار خارجی‌ها باشد، آسیب به کیان این کشور است؛ بنابراین به این موضوع باور داریم که سازمان ملی استاندارد می‌تواند در نقطه‌ای قرار بگیرد که الزام و مقررات استفاده از استاندارد داخلی را در صنعت، معدن، نفت، انرژی و کشاورزی ایجاد و تضمین کند.

او از اهمیت استانداردسازی در توسعه بازار محصولات دانش‌بنیان گفت و ادامه داد: بزرگ‌ترین فناوری‌هایی که بشر برای افزایش کیفیت، ایجاد گفتمان در حوزه علم به آن دست پیدا کرد، تحت عنوان استاندارد است. اقتصاد دانش‌بنیان زمانی شکل می‌گیرد که بتوانیم زیرساخت‌های توسعه علم و فناوری را در کشور توسعه دهیم. نقطه اصلی که از طریق آن اقتصاد دانش‌بنیان شکل می‌گیرد، نهادهای اجرایی و صنایع بزرگ کشور هستند.

وی صنعت نوآور را صنعتی هم‌سو با نوآوری دانش‌بنیان‌ها دانست و گفت: از شاخصه‌هایی که در تعریف صنعت نوآور موردتوجه بوده، این است که صنعت نوآور، صنعتی است که حداقل در سطحی از گردشگر مالی، سابقه‌اش صرف همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان شود. استاندارد به‌عنوان یک ابزار مهم تنظیم‌گری در دانش‌بنیان، یکی از بزرگ‌ترین محرک‌ها و انگیزه‌ها برای فعالان اقتصادی هر کشور است. در حوزه دانش‌بنیان این موضوع بسیار چشم‌گیرتر و جدی‌تر است.

یکی دیگر از کمک‌هایی که زیست‌بوم دانش‌بنیان کشور و شبکه نوآوری می‌تواند به سازمان و موسسه استاندارد کند، کمک به تدوین استاندارد است.

وی گفت: شبکه آزمایشگاهی کشور با کمک موسسات و سازمان استاندارد توسعه پیدا می‌کند و اگر تمام نهادهای دولتی در شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی عضو شوند، این همکاری قطعا می‌تواند به سازمان ملی استاندارد کمک ویژه‌ای کند تا در تدوین و توسعه استانداردها و بروزرسانی انجام شود.

شکل‌گیری دیپلماسی استاندارد و کیفیت

در ادامه احسان ساده، معاون ارزیابی کیفیت خدمات و کالای سازمان ملی استاندارد ایران از شکل‌گیری مفهوم دیپلماسی استاندارد و کیفیت در راستای توسعه و تسهیل صادرات خبر داد.

وی افزود: این ایده برای نخستین‌بار از سوی جمهوری اسلامی ایران در نشست اخیر کشورهای عضو سازمان جهانی استاندارد (ایزو) مطرح شد که یکی از سیاست‌های جدید این سازمان در دوره تحولی است.

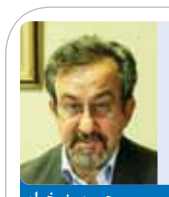
وی در ادامه بر لزوم توجه به استانداردهای بومی تاکید کرد و آن را اساس یک نظام استاندارد کارآمد برشمرد و ادامه داد: این مهم و پرهیز از استانداردهای ترجمه‌ای، از نخستین سیاست‌های این سازمان در دولت سیزدهم است.

ساده یکی دیگر از سیاست‌های سازمان ملی استاندارد ایران را ورود به حوزه خدمات برشمرد و اظهار کرد: در حال‌حاضر خدمات بخش اعظم تولید ناخالص ملی کشورها را به خود اختصاص می‌دهد، اما در کشور ما مغفول مانده است. در ۱۰ ماه اخیر این سازمان برای نخستین‌بار در ۱۰۰ سال سابقه خود به حوزه استانداردسازی و ارزیابی انطباق خدمات ورود کرده است. ساده همچنین از استانداردسازی کالاها و خدمات دانش‌بنیان و نوظهور و تدوین بسته ویژه‌ای برای این مهم خبر داد.

((نوبت دوم))
شماره مناقصه: ۴۰۱/۰۰۷
PASCO
آگهی فراخوان شرکت در مناقصه عمومی
یک مرحله ای همراه با ارزیابی کیفی
شرکت مجتمع صنعتی ذوب آهن پاسارگاد (سهامی خاص)
موضوع مناقصه: استخراج، بارگیری و حمل مقدار ۴,۰۰۰,۰۰۰ (چهار میلیون) تن سنگ معدن تیتانیوم از معدن تیتانیوم کهنوج و تحویل در دپو های مشخص شده.
نوع و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ضمانت نامه بانکی معتبر و قابل تمدید یا فیش واریز نقدی به مبلغ ۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ (بیست میلیارد) ریال به حساب شماره حساب ۰۹۲۳۹۰۰۵۰۰۲۰۰۰

یادداشت

چالش بی‌ثباتی تصمیمات در صنعت

محسن رزمخواه
فعال صنعت خودرو

یکی از معضلات اقتصاد و صنعت کشور، بی‌ثباتی در تصمیمات است. متاسفانه بدون کار کارشناسی دقیق، گاهی مصوبه‌ای تصویب یا بخشنامه‌ای تدوین و در مدت کوتاهی در برخورد با مشکلی، لغو می‌شود یا مسکوت می‌ماند. به‌طور قطع، این نوع برخوردها ضربه‌های زیادی به صنایع و به‌ویژه صنعت خودرو کشور وارد می‌کند.

برخی از فعالان صنعت معتقدند تحریم‌های داخلی، سنگین‌تر از تحریم‌های خارجی بوده و بی‌ثباتی در دستورالعمل‌ها و تناقض در قوانین، تعطیلی را برای تولید به ارمغان می‌آورد. به‌عنوان مثال برای مسئله‌ای ساده مانند قیمت‌گذاری خودرو، زمانی اعلام شد باید نرخ آزاد و قیمت محصولات براساس حاشیه سود بازار تعیین شود، بار دیگر عرضه خودرو در بورس مطرح شد تا قیمت‌ها متعادل شود و در این میان، موضوع واردات هم مطرح است تا نرخ خودروها را تعدیل کند. این نشان می‌دهد به مشکلات ریشه‌ای پرداخته نمی‌شود و افراد و متولیان امر، در هر بخش سلیقه‌ای جلو می‌روند و این آزمون‌وخطا منجر به تصمیمات متناقض و کوتاه‌مدت می‌شود. این در حالی است که حل مشکل قیمت خودرو، یک معادله ساده اقتصادی بوده و میزان عرضه و تقاضاست که نرخ را تعیین می‌کند.

فضای متناقض از عدم‌شایسته‌سالاری به‌وجود می‌آید، تخصص در کنار تعهد، امر مهمی است و افراد هدایتگر صنعت باید در این زمینه آموزش‌های کافی را دیده باشند. به‌عنوان مثال، وزارت صنعت، معدن و تجارت نشریه‌ای در حوزه تحول صنعت خودرو با نام «تبیین رویکرد دانش‌بنیان شدن صنعت خودرو» تدوین کرده که در آن از یک‌سو سخن از تولید ۳ میلیون خودرو تا افق ۱۴۰۴ شده و از سوی دیگر، عنوان می‌شود دوسوم خانوارها قادر به خرید خودرو ۲۰۰ میلیون تومانی نیستند. در حال‌حاضر، چه تعداد خودرو زیر ۲۰۰ میلیون تومان در حال تولید است؟ چه تعداد از آمار ۳ میلیون خودرو تولیدی ۱۴۰۴ قرار است زیر ۲۰۰ میلیون تومان باشد یا حتی نیمی از خانوارها قدرت خرید آنها را داشته باشند؟ بنابراین مطالبی تهیه و منتشر می‌شود که کارشناسی نشده بوده و نکات مهم و کلیدی در آن دیده نمی‌شود. یا هدف‌گذاری انجام می‌شود در حالی که برنامه‌وبودجه برای آن دیده نشده است. زمانبندی نکته مغفول مانده برنامه‌ریزی‌های صنعتی بوده و تاریخ‌ها بدون هدف خاصی تعیین می‌شوند.

▣ معضل تصمیمات سلیقه‌ای

برای رفع مشکلات متناقض موجود در صنعت نخست باید توجه ویژه به شایسته‌سالاری داشت. پس از نیم قرن فعالیت در خودروسازی نباید با آزمون‌وخطا جلو رفت. مدیریت این صنعت، نیاز به افراد متخصص و کارآزموده دارد؛ علاوه‌بر اینکه انتخاب افراد شایسته خودبه‌خود مشکل عدم‌ثبات در تصمیمات را حل کرده و دیگر شاهد برنامه‌های سلیقه‌ای نخواهیم بود. رانت و فساد بر اثر تصمیمات نادرست و خلق‌الساعه است؛ بنابراین حل این معضل، مشکلات حواشی آن را نیز حل خواهد کرد.

اصلاح ساختار مدیریت در سطح کلان و خرد، مسئله مهمی است تا این تناقض‌ها به‌حداقل برسد. همچنین الگوگیری مناسب از تجربیات اقتصادی و صنعتی جهان از طریق شرکت‌های مشاوره‌ای بین‌المللی می‌توان راهگشا بوده و باعث ثبات فضای کسب‌وکار کشور شود.

در جمع‌بندی می‌توان گفت تصمیمات خلق‌الساعه نشان از اقدامات سلیقه‌ای داشته و سلیقه‌ای عمل کردن منجربه حرکت آزمون‌وخطایی می‌شود. در نهایت از درون این شیوه عملکرد، تناقض‌های بسیاری بروز می‌کند که معضل تولید شده و مزیت برنامه‌های بلندمدت و حتی میان‌مدت را از بین می‌برد. صنعتگران در چنین فضایی به‌روزمرگی دچار شده و برای تداوم تولید، سعی می‌کنند فقط مشکلات روزانه خود را حل‌وفصل کنند؛ البته شایسته‌سالاری و استفاده از الگوهای موفق بین‌المللی، راهگشا بوده و ارتباطات بین‌المللی می‌تواند تجربیات خوبی را در اختیار تصمیم‌گیران کشور قرار دهد.

گرانی خودرو در بازار با افزایش قیمت کارخانه

نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: افزایش قیمت خودرو، پیش از اصلاح ساختار خودروسازی‌ها و کاهش هزینه‌های مازاد، اجحاف در حق مردم است و نارضایتی مردم از خودروهای داخلی را بیشتر می‌کند.

علی جدی در گفت‌وگو با خانه ملت درباره انتشار برخی خبرها مبنی بر افزایش قیمت کارخانه‌ای خودرو، گفت: از آنجا که ساختار تولید خودروسازی‌ها با مشکلاتی روبه‌رو بوده، بازار این محصول انحصاری است و دولت در این حوزه نقش اصلی در تصمیم‌گیری دارد، هزینه‌های سربار این صنعت بسیار است.

وی با بیان اینکه هزینه مازاد صنعت خودرو از جیب مصرف‌کننده پرداخت می‌شود، افزود: تولیدکننده خودرو انگیزه‌ای برای ارتقای کیفیت خودروهای تولیدی ندارد، زیرا عرضه و تقاضا خودرو متناسب نیست و مصرف‌کننده ناچار به خرید این خودروهاست. این نماینده مردم در مجلس یازدهم اضافه کرد: افزایش قیمت خودرو، پیش از اصلاح ساختار خودروسازی‌ها و کاهش هزینه‌های مازاد اجحاف در حق مردم است و نارضایتی مردم از خودروهای داخلی را بیشتر می‌کند.

نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه اصلاح ساختار خودروسازی‌ها باید در اولویت قرار گیرد، تصریح کرد: هرچند وزارت صنعت، معدن و تجارت، اقداماتی در این حوزه انجام داده، اما سرعت آن باید افزایش یابد.

جدی اضافه کرد: فاصله قیمتی خودرو در کارخانه با بازار با افزایش بهای این کالا در کارخانه کاهش نمی‌یابد، زیرا اکنون تقاضا بیش از عرضه بوده و خودرو به کالایی سرمایه‌ای تبدیل شده؛ بنابراین قیمت خودرو در بازار همزمان با گران شدن خودرو در خودروسازی‌ها افزایش می‌یابد.

واردات خودرو؛ از حرف تا عمل

جزئیات آیین‌نامه‌ای که رسانه‌ای نمی‌شود

اشکالات قابل پیش‌بینی پرونده واردات خودرو

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

واردات خودرو با کش‌وقوس بسیار در نهایت از سر گرفته می‌شود. موضوع واردات خودرو در بند ۴ طرح «ساماندهی صنعت و بازار خودرو» مجلس شورای اسلامی لحاظ و به‌این ترتیب وزارت صنعت، معدن و تجارت ملزم به عدم‌تمدید ممنوعیت واردات در پایان اردیبهشت امسال شد.

موضوع واردات خودرو مخالفان و موافقان بسیاری دارد. افراد منتقد با بیان اینکه واردات خودرو در راستای اقتصاد مقاومتی نبوده و حمایت از تولید ملی را زیرسوال می‌برد، با آن مخالفت می‌کنند. همچنین عنوان می‌کنند با واردات خودرو ارز زیادی از کشور خارج می‌شود، در حالی که همین مبلغ می‌تواند در خط تولید سرمایه‌گذاری شود. در این میان، موافقان معتقدند در ۳ سال گذشته با وجود ممنوعیت واردات خودرو، اتفاق خاصی در شرکت‌های خودروساز به‌لحاظ کیفیت و قیمت رخ نداده و حتی کاهش تیراژ تولید سبب شده التهاب بازار تشدید شود. واردات توازن را در بازار برقرار کرده و خودروساز ناگزیر است در میدان رقابتی فعالیت داشته باشد.

براساس مذاکرات انجام‌شده بین وزارت صنعت، معدن و تجارت و شرکت‌های واردکننده، تاکنون ۱۰ شرکت برای واردات خودرو اعلام آمادگی کرده و تایید شده‌اند. این در حالی است که براساس سخنان دبیر انجمن واردکنندگان خودرو دو شرکت برای واردات ثبت‌نام کرده‌اند.

عکس: صمت

براساس برآوردها، اگر قرار باشد خودروهای زیر ۱۰ هزار دلار وارد شود، امکان ورود ۱۰۰ هزار خودرو به کشور وجود خواهد داشت و اگر سقف قیمتی را ۲۰ هزار دلار در نظر بگیریم، میزان واردات ۵۰ هزار خودرو خواهد بود

واردات خودرو و اشکالات جدید

جزئیات آیین‌نامه واردات خودرو از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت منتشر شد و در این‌باره طی نامه‌ای رئیس مجلس شورای اسلامی به رئیس‌جمهوری اعلام شد؛ ضرورت دارد ۳ ایراد هیات تطبیق مجلس بر آیین‌نامه واردات خودرو برای ایجاد شفافیت و جلوگیری از رانت حل‌وفصل شود.

محمدباقر قالیباف مصوبه هیات بررسی و تطبیق مصوبات دولت با قوانین درباره ایراد آیین‌نامه اجرایی واردات خودرو را تشریح کرد و گفت: براساس قانون امور گمرکی، ارزش گمرکی کالای ورودی برابر با ارزش بهای خرید کالا در مبدأ به اضافه هزینه بیمه و حمل‌ونقل و سایر هزینه‌هاست. این در حالی است که در آیین‌نامه واردات خودرو ارزش گمرکی خودرو به هزینه حمل‌ونقل منحصر شده و حقوق گمرکی شفاف نیست. از سوی دیگر، براساس قانون، سود بازرگانی باید از سوی هیات‌وزیران تعیین شود، اما در آیین‌نامه واردات خودرو سود بازرگانی از سوی کارگروهی متشکل از وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور اقتصاد و دارایی و سازمان برنامه‌وبودجه کشور تعیین می‌شود که مصوبه هیات بررسی و تطبیق مصوبات دولت با قوانین خواستار شفافیت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و جلوگیری از اعمال سلیقه در این بخش شده است.

همچنین براساس مصوبه هیات بررسی و تطبیق مصوبات دولت با قوانین در سازکار واردات خودرو نرخ ارز باید شفاف باشد تا از هرگونه رانت جلوگیری شود.

▣ اعلام آمادگی ۱۰ شرکت برای واردات

عبداله توکلی‌لاهیجانی، مدیرکل خودرویی وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به‌دنبال کردن سیاست واردات خودرو از سوی وزارتخانه به ایلنا گفت: موانع پیشرو واردات خودرو رفع شده و تلاش داریم این مهم در سال جاری عملیاتی شود؛ واردات خودرو برای وزارت صنعت، معدن و تجارت اهمیت دارد، چراکه می‌خواهیم رقابت‌پذیری در این صنعت را حفظ کنیم و با زنده نگه‌داشتن جریان واردات به‌تدریج تعرفه‌ها را کاهش بدهیم. وی افزود: اولویت وزارتخانه واردات خودروهای اقتصادی است تا عواید واردات به طبقات خاصی از جامعه تعلق نداشته باشد؛ از این‌رو واردات خودروهایی که در محدوده اقتصادی هستند به الزام تبدیل شده است. در این‌باره بیش از ۱۰ شرکت برای واردات خودرو اعلام آمادگی کرده‌اند.

البته وزارت صنعت، معدن و تجارت در تلاش است اشکالی که مجلس شورای اسلامی به واردات خودرو وارد کرده رفع و با جدیت جریان واردات خودروهای اقتصادی را دنبال کند.

مهدی دادفر: احتمال واردات خودرو با آیین‌نامه فعلی، ضعیف است، زیرا این آیین‌نامه شفاف نیست تا بتوان براساس آن هدف‌گذاری کرد

ابهامات یک پروژه

مهدی دادفر، دبیر انجمن واردکنندگان خودرو درباره موضوع واردات خودرو و اعلام آمادگی شرکت‌ها به صمت گفت: نخست اینکه احتمال واردات با آیین‌نامه فعلی ضعیف است. این آیین‌نامه شفاف نبوده تا بتوان هدف‌گذاری کرد. ابهامات زیادی در آیین‌نامه فعلی وجود دارد.

وی افزود: شرکت‌های واردکننده فقط اعلام آمادگی کرده‌اند که می‌توانند خودرو وارد کنند، اما مطلب این است که واردات خودرو با این قوانین مشکلات گذشته را تکرار و بلکه مسائل جدیدتری را به‌وجود می‌آورد.

او ادامه داد: آیا بانک مرکزی حاضر است مبلغ یک میلیارد یورو برای واردات خودرو تخصیص دهد؟ در آیین‌نامه مصوبه هیات‌دولت تاکید شده خودروهایی اجازه ورود دارند که حداکثر قیمت آنها ۲۰ هزار یورو باشد. آیا منبع ارزی آن مشخص شده است؟

این کارشناس حوزه خودرو اضافه کرد: زمانی که سخن از واردات خودرو زیر ۱۰ هزار یورو بود، انجمن مخالفت خود را اعلام کرد، زیرا تامین خودروهایی با کیفیت و استانداردهای موردنظر ایران با این رنج قیمتی ممکن نبود. در حال‌حاضر با نرخ تعیین شده (حداکثر ۲۰ هزار یورو) چند مدل محدود از برندهای جهانی (نه خودروهای چینی) مثل رنو کوییک، میراژ میتسوبیشی، یاریس تویوتا (یک مدل آن) می‌توان وارد کرد.

دادفر گفت: از خودروهای چینی صحبت نمی‌کنیم، زیرا برخی با واردات قطعات آن، به‌طور پک آن را در داخل مونتاژ و به‌نام تولید داخل به بازار عرضه می‌کنند. در ادامه هم مدعی می‌شوند امکان ساخت این خودروها در کشور وجود دارد.

▣ احتمال تکرار اشتباهات گذشته

دبیر انجمن واردکنندگان خودرو با بیان اینکه امیدواریم تا پایان مهر، ثبت‌سفارش و واردات خودرو عملیاتی شود، درباره ایرادات واردشده به آیین‌نامه از سوی مجلس شورای اسلامی گفت: اشکالات مطرح‌شده نیاز به شفاف‌سازی دارد تا اشتباهات گذشته تکرار نشود. به‌عنوان مثال، پرسش این است که کدام شرکت بازرگانی یا واردکننده‌ای حاضر است بدون تعیین سود مبادرت به سرمایه‌گذاری و واردات خودرو کند. براساس آیین‌نامه جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت، نخست خودروها وارد و در بورس کالا عرضه می‌شوند و پس از کشف قیمت و فروش آنها از سوی کارگروهی که برای این کار تعیین‌شده، سهم عوارض و حقوق گمرکی مشخص و سپس سود عادلانه به واردکننده پرداخت می‌شود. او تاکید کرد: این موضوع یکی از بخش‌هایی است که باید شفاف شود، زیرا با این رویه کسی حاضر به سرمایه‌گذاری نیست. وی ادامه داد: همچنین در آیین‌نامه فعلی مقررات مربوط به اسقاط خودرو به‌ازای واردات تعیین‌تکلیف نشده و مشخص نیست همان قوانین برقرار است اجرا شوند یا تغییر خواهند کرد.

وی اظهار کرد: به‌نوعی باید گفت تمام امور به کارگروه‌هایی واگذارشده که وجود آنها هم شفاف نیستند.

این کارشناس حوزه بازار خودرو در ادامه سخنان خود، یادآور شد: هر قدر عدم‌شفافیت در امری بیشتر باشد، اعمال سلیقه در آن بیشتر بوده و برای انجام امور تفسیر به رأی خواهد شد.

دادفر عنوان کرد: در این‌باره اعتراض شده، زیرا متن آیین‌نامه به‌گونه‌ای است که هر زمان می‌تواند تغییر کند و به مشکلات شرکت‌های سرمایه‌گذار دامن بزند.

دبیر انجمن واردکنندگان خودرو در ادامه سخنان خود گفت: هنگامی که از دستورالعملی صحبت می‌شود به این معنی است که تمام جزئیات کالا و خدمات و در نهایت تکلیف مصرف‌کننده مشخص است، اما این جزئیات واردات خودرو، شفاف نیست و تنها بندی که در آیین‌نامه شفاف بیان شده این است که واردات خودرو بدون ثبت‌سفارش و تخصیص ارز ممنوع بوده و اجازه ترخیص داده نمی‌شود.

او تاکید کرد: اگر این موارد تعیین‌تکلیف نشوند، واردات انجام می‌شود، اما دوباره اتفاقات ۴ سال قبل تکرار شده و تعدادی از واردکنندگان سر از زندان در خواهند آورد. وی اضافه کرد: به‌عنوان مثال در حوزه خدمات پس از فروش و تعمیرگاه‌های موردنیاز خودروهای وارداتی، مسائل روشن نیست در حالی که هر خودرو باید تا ۱۰ سال، تضمین خدمات پس از فروش داشته باشد. براساس ماده ۴ قانون حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان شرکت‌های عرضه‌کننده کالاهای سرمایه‌ای باید قطعات و خدمات این محصولات را تضمین کنند.

وی یادآور شد: در دوره‌ای که خودرو از سوی گری‌مارکت‌ها وارد می‌شد، خدمات پس از فروش بیشتر صوری بود و امروز بسیاری از آن خودروها قابل استفاده نیستند.

دادفر در پایان گفت: کار کارشناسی روی صنعت و بازار خودرو انجام نمی‌شود و به‌جای رسیدگی فنی و حرفه‌ای، برخورد سیاسی با این صنعت می‌شود. این روبه در ادامه معضلات قبل را تکرار کرده و زمینه مشکلات جدید را فراهم می‌آورد.

فربد زاوه: اگر اشکالاتی در آیین‌نامه فعلی واردات خودرو وجود دارد به ایرادات مصوبه هیات‌دولت برمی‌گردد

ریسک بالای واردات

در ادامه فربد زاوه از کارشناسان بازار خودرو درباره احتمال واردات خودرو در چند ماه آینده به صمت گفت: مصوبه هیات‌دولت درباره واردات خودرو منتشر شده، اما هنوز آیین‌نامه تدوینی وزارت صنعت، معدن و تجارت عمومی نشده است؛ بنابراین اشکالاتی که به این آیین‌نامه از سوی افراد غیردولتی وارد می‌شود، بیشتر گمانه‌زنی است.

وی افزود: مسیر طولانی بروکراسی اداری با توجه به قوانین جاری در امر واردات خودرو، ابهاماتی را در پذیرش واردات به‌وجود آورده، زیرا ۶ ماه زمان برای ثبت‌سفارش تا ترخیص خودرو، هزینه‌کرد سرمایه‌گذار را توجیه نمی‌کند، مگر اینکه فرد به برخی رانت‌ها دلخوش باشد یا شرکت، قدرت ریسک‌پذیری بالایی داشته باشد.

او ادامه داد: به‌تازگی بخشی از خودروهای وارداتی به‌دلیل بی‌برنامگی دولت قبل، در نهایت به مزایده گذاشته و حراج شدند؛ بنابراین ریسک واردات خودرو بالا بوده و سود آن هر قدر هم باشد، فعالیت در این بخش را برای واردکننده توجیه نمی‌کند.

▣ مصوبه ایراد دارد

این کارشناس بازار خودرو با بیان اینکه فضای ناشفاف مشکلات را افزون می‌کند، گفت: براساس صحبت سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، آیین‌نامه اجرایی واردات خودرو باید ۱۹ شهریور منتشر می‌شد، اما تا امروز متنی به‌عنوان آیین‌نامه واردات خودرو منتشر نشده است.

زاوه درباره تامین ارز موردنیاز برای واردات خودرو هم عنوان کرد: براساس مصوبه هیات‌دولت، ارز موردنیاز باید از محل ارزهای صادراتی و رمزارزها تامین شود که در نهایت براساس برآوردها، اگر قرار باشد خودروهای زیر ۱۰ هزار دلار وارد شود، ۱۰۰ امکان ورود هزار خودرو به کشور خواهد داشت و اگر سقف قیمتی را ۲۰ هزار دلار در نظر بگیریم، سهم واردات ۵۰ هزار خودرو خواهد بود.

زاوه در پایان عنوان کرد: اگر اشکالاتی به آیین‌نامه فعلی وارد می‌شود مانند مواردی که رئیس مجلس شورای اسلامی به آن ایراد گرفته، به اشکالات خود مصوبه هیات‌دولت برمی‌گردد؛ بنابراین هر آیین‌نامه‌ای نوشته شود در نهایت چالش‌هایی در امر واردات خودرو به‌وجود خواهد آورد.

سخن پایانی

بنا بر این گزارش، پرونده هزارتوی صنعت و بازار خودرو همچنان با چالش‌های عدیده‌ای مواجه است. مدیران دولتی نه در بحث تولید توانسته‌اند به وعده‌های خود جامه‌عمل بپوشانند، نه در امر واردات، روشن است که مدیریت بازار قرار است چگونه انجام شود.

معدن، میدان جنگ است

پارادوکس ادامه دارد

توسعه معدن و صنایع معدنی با هوشمندسازی

فولاد در جایگاه سوم صادرات غیرنفتی ایران

فولاد به‌عنوان یکی از صنایع استراتژیک و مادر کشور، سهم بسزایی از صادرات غیرنفتی ما را به خود اختصاص داده، این در حالی است که بخش مهمی از ظرفیت‌های صنعت فولاد ما بدون استفاده مانده‌اند. چنانچه فرصتی برای تقویت صادرات فولاد کشور فراهم شود، می‌توان از این توان برای صادرات این محصول به بازارهای جهانی استفاده کرد و همزمان فرصتی برای ارتقای تولید و به‌دنبال آن اشتغالزایی و رشد اقتصادی کشور نیز فراهم خواهد شد. بسیاری از کارشناسان معتقدند برای افزایش ۲۰ میلیون تنی ظرفیت تولید فولاد کشور طی ۳ سال آینده باید برنامه‌ریزی جدی برای صادرات آن داشته باشیم، زیرا در حال حاضر رقابت‌پذیری کشورمان در حوزه فولاد به‌شدت پایین است. به گفته کارشناسان اگر امروز نگاه پایداری بر زنجیره تولید فولاد حاکم نشود، در آینده‌ای نه‌چندان دور باید شاهد اتفاقات ناميمونی در این حوزه باشیم. این در حالی است که باوجود رکود در بازارهای جهانی فولاد و ۵۰۰ میلیون تن ظرفیت استفاده‌نشده در این زمینه، نزدیک ۸۰ درصد ظرفیت تولید فولاد در جهان فعال است.

عکس: صمت

ضرورت تسهیلگری دولت

مدیرعامل هلدینگ توسعه صنایع و معادن غدیر معتقد است: صنعت فولاد کشور برای پایداری صادرات محصولات فولادی باید به تمام زوایای این بخش توجه جدی کند و دولت نیز باید بیش از پیش در زمینه صادرات محصولات فولادی تسهیلگری کند.

به گزارش ایراسین، سید ابوتراب فاضل ضمن بیان این مطلب اظهار کرد: در حال حاضر ایران دهمین فولادساز بزرگ جهان است، اما باید با برنامه‌ریزی مناسب این رتبه را ارتقا بخشیم.

وی با بیان اینکه زنجیره تولید فولاد در ایران از مزیت‌های نسبی خوبی برخوردار است، افزود: باید در بازارهای صادراتی محصولات فولادی بسترهای دائمی ایجاد کنیم و این مهم نیازمند اعمال سیاست‌گذاری‌های مناسب و برنامه‌ریزی در این بخش است.

مدیرعامل هلدینگ توسعه صنایع و معادن غدیر با بیان اینکه هم‌اکنون نیمی از تقاضای جهانی فولاد به کشور چین اختصاص دارد، خاطرنشان کرد: ساخت‌وساز املاک و مستغلات در این کشور بین ۴۸ تا ۵۰ درصد کاهش پیدا کرده و این امر بر بازار صنعت فولاد و محصولات فولادی در جهان تاثیر منفی گذاشته است.

وی اذعان کرد: کاهش تقاضا در اروپا به‌علت جنگ روسیه و منازعات سیاسی وضعیت نامناسبی را در صنعت فولاد جهان به‌وجود آورده و از طرفی کاهش نرخ رشد اقتصادی جهان نیز بر توسعه جهانی صنعت فولاد تاثیرگذار بوده است.

فاضل با اشاره به چالش‌های اساسی صنعت فولاد تصریح کرد: سال گذشته ۲ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان از بازار سرمایه برای صنعت فولاد تامین مالی شده که نرخ سود آن ۲۴.۵ درصد بوده است. این امر باعث نگرانی فعالان این عرصه شده است. باتوجه به این نرخ سود، باید تلاش کنیم سود بنگاه‌های اقتصادی در صنعت فولاد حداقل به ۳۳ درصد برسد، این در حالی است که نرخ سود تامین مالی در بسیاری از کشورهای جهان حدود ۲ درصد است.

مدیرعامل هلدینگ توسعه صنایع و معادن غدیر با بیان اینکه افزایش هزینه‌ها یکی از چالش‌های مهم صنعت فولاد است و قیمت گاز در چند ماه گذشته ۵ برابر شده، اظهار کرد: در ۶ ماه نخست امسال، حقوق دولتی در بخش معادن حدود ۴۰ درصد افزایش یافته که این امر می‌تواند بر پایداری صنعت فولاد تاثیر منفی بگذارد. فاضل در پایان تاکید کرد: همزمان با افزایش تولید فولاد در کشور، باید به رفع چالش‌های بازارهای صادراتی محصولات فولادی توجه شود، زیرا این بازار و پویایی آن نیازمند یک خط صادراتی پایدار و دائمی است.

وی با بیان اینکه صنعت فولاد پیشران و موتور محرکه اقتصاد ملی است، افزود: زنجیره فولاد از پیچیدگی زیادی برخوردار است، به‌عنوان مثال سنگ‌آهن و زغال‌سنگ دارای کیفیت‌های خاص و متفاوتی هستند که در معادن مختلف شرایط مختلفی دارند و فولادسازان نمی‌توانند از هر سنگ‌آهنی استفاده کنند و از این بابت محدودیت دارند.

این فعال صنایع‌معدنی با بیان اینکه هدف‌گذاری زنجیره تولید فولاد کشور باید صادرات محصول نهایی باشد، ابراز کرد: در حال حاضر، فولاد سومین کالا در فهرست محصولات صادراتی کشور است، با این حال شاید کمتر از ۵۰ درصد ظرفیت ما برای صادرات به‌کار گرفته می‌شود که باید در این زمینه نیز چاره‌اندیشی شود. وی تصریح کرد: با افزایش ۲۰ میلیون تنی ظرفیت تولید فولاد کشور طی ۳ سال آینده باید برنامه‌ریزی جدی برای صادرات آن داشته باشیم، چراکه در حال حاضر رقابت‌پذیری کشورمان در حوزه فولاد به‌شدت پایین است.

نگاه پایدار به زنجیره فولاد

محمدیاسر طیب‌نیا، صاحب‌نظر حوزه فولاد ضمن بیان این مطلب گفت: وی خاطرنشان کرد: در پی رکود بازار جهانی فولاد باتوجه به اتفاقات ۸ ماه گذشته، شاهد افت تولید حدود ۵ درصدی فولاد نسبت به مدت مشابه سال گذشته در جهان بوده‌ایم و پیش‌بینی می‌شود تا پایان امسال میلادی، نسبت به ۲ سال گذشته، شاهد افت تولید فولاد در عرصه جهانی باشیم.

وی اذعان کرد: در همین شرایط بد بازار جهانی فولاد، براساس آمار، از بین ۱۰ فولادساز برتر جهان، رشد تولید در کشورهای ایران و هند بیش از ۷ درصد بوده، این در حالی است که این دو کشور ظرفیت‌های جدیدی را طی ماه‌ها و سال‌های آتی به‌تدریج در جریان تولید قرار خواهند داد.

احتمال توقف تولید برخی از فولادسازان جهان

طیب‌نیا تصریح کرد: بازیگران اصلی تولید فولاد جهان با کاهش ۴ تا ۵ درصدی تولید مواجه بوده‌اند و در این میان میزان تولید فولاد در کشور ترکیه ۹ درصد کاهش یافته است. باتوجه به بحران انرژی در اروپا، کاهش نرخ جهانی فولاد و اتفاقات تکنولوژیک، در آینده‌ای نزدیک شاهد تشدید رقابت‌ها در عرصه جهانی تولید فولاد خواهیم بود.

وی با اشاره به تغییر رویکرد تعدادی از فولادسازان جهان برای تولید آهن‌اسفنجی و فولاد به روش احیای مستقیم گفت: طی یک سال گذشته، نرخ سنگ‌آهن از ۲۵۰ دلار به ۹۵ دلار و نرخ تختال و فولاد نیز از ۸۵۰ دلار به ۴۵۰ دلار کاهش پیدا کرده است. پیامد این کاهش قیمت‌ها، توقف برخی از خطوط تولید فولاد در جهان خواهد بود، زیرا به‌دلیل عدم رقابت‌پذیری، تعدادی از فولادسازان جهان در صورت تداوم این وضعیت امکان ادامه فعالیت نخواهند داشت.

ظرفیت‌های بلااستفاده در تولید فولاد

طیب‌نیا با اشاره به تفاوت زنجیره فولاد با زنجیره‌های تولید دیگر فلزات بیان کرد: زنجیره فولاد نسبت به زنجیره‌های تولید دیگر فلزات، پیچیده‌تر است و نوسانات تولید در این زنجیره بسیار بیشتر از سایر زنجیره‌هاست. در یک سال گذشته، میزان تولید آلومینیوم در کشور ۲۰ درصد کاهش یافته و در حوزه تولید مس نیز شاهد کاهش ۱۰ درصدی در کشور بوده‌ایم؛ این در حالی است که میزان تولید طلا نیز ۶ درصد کاهش یافته است.

وی ادامه داد: در بازه زمانی یادشده شاهد کاهش ۶۰ درصدی تولید سنگ‌آهن و کاهش ۵۰ درصدی محصول نهایی در زنجیره فولاد کشور هستیم. باوجود نزدیک بودن میزان تولید فولاد به آمارهای جهانی در سال‌های گذشته، امروز بالغ بر ۱۶ میلیون تن (بیش از ۴۰ درصد) ظرفیت بلااستفاده تولید فولاد در کشور داریم که امکان بهره‌برداری از آن وجود دارد. این شرایط سختی است که در زنجیره فولاد با آن مواجهیم و باید با نگاه پایداری برای رفع این معضلات چاره‌اندیشی کنیم.

سخن پایانی

برخی از فعالان صنعت فولاد کشور در مسیر تولید با چالش‌های جدی در حوزه‌های مختلف از جمله سیاست‌گذاری، تامین مواد اولیه، انرژی، زیرساخت، پایداری محیط‌زیست و... روبه‌رو هستند. چنانچه کمبودهای یادشده با برنامه‌ریزی مرتفع شوند، امکانی برای توسعه و ارزش‌آفرینی قابل‌توجه از این زنجیره فراهم می‌شود. این در حالی است که صنعت فولاد با دیگر صنایع فلزی همچون مس و آلومینیوم که نیاز به مواد اولیه گسترده‌ای ندارند، بسیار متفاوت است. در صنعت فولاد با زنجیره گسترده‌ای از مواد معدنی و فرآوری مواجهیم؛ به‌گونه‌ای که بالغ بر صدها صنعت و هزاران شرکت بالادست کارخانجات فولادی مشغول فعالیت هستند. بنابراین باید توجه به این زنجیره در دستور جدی کار قرار گیرد.

شرکت صنعتی و معدنی گل گهر

آگهی فراخوان شناسایی و ارزیابی شرکت‌ها به‌شماره ۱۴۰۱/۵/ف

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد به منظور "بومی‌سازی رابط گیربکس (میل لنگ) پمپ دیافراگمی" اقدام به شناسایی و ارزیابی شرکت‌های سازنده واجد شرایط نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد فراخوان شناسایی و ارزیابی شرکت‌ها و سازندگان به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند و پاکت خود را که حاوی مدارک خواسته شده جهت شناسایی و ارزیابی می‌باشد، حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۸ به نشانی دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران تحویل نمایند. شرکت در فراخوان حاضر و ارسال پاکت هیچگونه حقی جهت ارجاع کار ایجاد نمی‌نماید.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت صنعتی و معدنی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۴۱/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "عملیات اجرای معابر طرح تفصیلی و آماده‌سازی سایت کنسانتره ۵ و ۶ و ۷" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه تأیید صلاحیت پیمانکاری معتبر با رتبه حداقل ۳ در رشته راه و ترابری از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وب‌سایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین کنند کان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۵ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه و حضور در جلسه پرسش و پاسخ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۳ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های مورد تهیه می‌بایست عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

برگزاری مجمع عمومی عادی سالانه انجمن شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و نظارت طرحها

هیات‌مدیره انجمن شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و نظارت طرحها، طبق ماده ۱۲ اساسنامه، بدینوسیله از اعضای محترم انجمن دعوت می‌کند، در نشست مجمع‌عمومی عادی سالانه که روز دوشنبه ۲۳ آبان ۱۴۰۱ از ساعت ۱۵ تا ۱۸ در دفتر شرکت شاهنگ‌برکت به نشانی شهرک غرب خیابان هرمزان، کوچه نهم، پلاک ۴، واحد ۲ برگزار می‌شود شرکت فرمایند.

دستور جلسه مجمع:
۱- گزارش هیات‌مدیره، خزانه‌دار و بازرس
۲- تصویب گزارش هیات‌مدیره و صورت‌های مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
۳- انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل
۴- تعیین روزنامه برای آگهی‌های انجمن

رضا پدیدار، رئیس هیات‌مدیره

آگهی تغییرات صندوق سرمایه گذاری اعتبار سرمایه نوآفرین به شناسه ملی ۱۴۰۰۹۱۱۹۴۹۱ و به شماره ثبت ۴۹۵۵۹ به استناد صورتجلسه مجمع صندوق مورخ ۱۴۰۱،۰۳،۲۳ و مجوز شماره ۱۲۲،۱۰۷۰۸۲ مورخ ۱۴۰۱،۰۴،۰۶ سازمان بورس واراق بهادار تصمیمات ذیل اتخاذ شد تبصره ۳۵ ماده ۲۹ اساسنامه صندوق در خصوص تسهیل در مستندات دریافتی از ارکان صندوق‌ها جهت ثبت صورتجلسات به شرح زیر تغییر یافت: سازمان در صورتی تغییرات اساسنامه و امیدنامه را ثبت می کند که قبول سمت مجدد ارکان یا قبول سمت اشخاص جایگزین را دریافت کرده و تمامی موارد تغییر یافته به امضای اشخاص یاد شده رسیده باشد. تایید ذیل صورتجلسه مربوطه توسط نماینده ارکان، در صورتی که تقاضا یا اعلام آمادگی انتخاب به عنوان رکن و قبولی سمت در حکم نمایندگی مندرج شده باشد، به منزله قبولی سمت رکن یاد شده است. تبصره ۲ ماده ۴۱ اساسنامه صندوق در خصوص افزایش مهلت اظهار نظر حسابرس در خصوص گزارش عملکرد و صورت های مالی صندوق های سرمایه گذاری به شرح زیر تغییر یافت: حسابرس باید اظهارنظر خود را در مورد گزارش‌ها و صورت‌های مالی شش ماهه و سالانه بند ۷ این ماده حداکثر ظرف ۳۰ روز پس از دریافت، مطابق مفاد اساسنامه ارائه دهد. مدیر موظف است اظهار نظر حسابرس را بلافاصله بعد از دریافت، در تارنمای صندوق منتشر کند. ۲ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۳۹۴۹۶۸)

آگهی تغییرات صندوق سرمایه گذاری اعتبار سرمایه نوآفرین به شناسه ملی ۱۴۰۰۹۱۱۹۴۹۱ و به شماره ثبت ۴۹۵۵۹ به استناد صورتجلسه مجمع صندوق مورخ ۱۴۰۱،۰۳،۲۳ ومجوز شماره ۱۲۲،۱۰۸۸۸۶ مورخ ۱۴۰۱،۰۵،۰۲ سازمان بورس و اوراق بهادار و تصمیمات ذیل اتخاذ شد صورتهای مالی و گزارش عملکرد منتهی به ۱۴۰۰،۱۲،۲۹ به تصویب مجمع رسید. موسسه حسابرسی رازدار با شناسه ملی ۱۰۱۰۱۲۹۰۸۶ به عنوان حسابرس صندوق انتخاب گردید. روزنامه صمت به عنوان روزنامه کثیرالانتشار تعیین گردید. ۱

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۳۹۴۹۶۹)

آگهی فقدان سند مالکیت

نظر به اینکه خانم مهتاب/ موحدی با اعلام مفقود شدن سند مالکیت ملک مورد آگهی با تسلیم استشهادیه گواهی امضاء شده بشماره ۱۲۹۹۸ مورخ ۱۴۰۱/۷/۲۳ دفترخانه ۱۲۱۱ تهران و درخواست وارده ۱۰۱۵۱۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۷/۲۴ درخواست سند المثنی سند مالکیت را نموده است، مراتب در اجرای ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت به شرح زیر آگهی می گردد: نام و نام خانوادگی: شماره پلاک ۹۵۴۴ فرعی از ۴۵ اصلی مفروز از ۳۷۰ فرعی از اصلی مذکور واقع در بخش ۱۱ تهران علت مفقودی: جابجایی خلاصه وضعیت مالکیت: سند مالکیت ششدانگ یک دستگاه آپارتمان به پلاک ثبتی ۹۵۴۴ فرعی از ۴۵ اصلی، مفروز و مجزا شده از ۳۷۰ فرعی از اصلی مذکور، قطعه ۱۲ تفکیکی واقع در طبقه ۳ و واقع در بخش ۱۱ ناحیه ۰۰ حوزه ثبت ملک لویزان تهران استان تهران به مساحت ۷۲/۲ متر مربع که مقدار ۲ متر مربع آن بالکن است مشخصات منضمات ملک: پارکینگ قطعه ۳ به مساحت ۱۰/۸ متر مربع واقع در شمال طبقه زیرزمین- انباری قطعه ۱۴ به مساحت ۲/۱۴ متر مربع واقع در مرکز طبقه زیرزمین مشخصات مالکیت: مالکیت مهتاب/ موحدی فرزند حسن مالک شش دانگ عرصه و اعیان با شماره مستند مالکیت ۱۴۶۱۵۴ تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۹ دفترخانه اسناد رسمی شماره ۳۷ شهر تهران استان تهران، موضوع سند مالکیت اصلی بشماره چاپی ۸۷۰۴۹۶ سری دسال ۹۳ با شماره دفتر الکترونیکی ۱۳۹۴۲۰۳۰۱۰۲۶۰۳۶۰۷۴ O که در صفحه ۸۹ دفتر املاک جلد ۱۸۹۷ ذیل شماره ۴۴۴۸۷۳ ثبت گردیده است. اینک با توجه به اعلام مفقودی سند مراتب اعلام تا هر کس نسبت به ملک مورد آگهی، معامله کرده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود می باشد باید تا ده روز پس از انتشار آگهی به ثبت محل مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا سند معامله تسلیم نماید و اگر ظرف مهلت مقرر اعتراض نرسد و یا در صورت اعتراض اصل سند مالکیت یا سند معامله ارایه نشود اداره ثبت المثنی سند مالکیت را طبق مقررات صادر و به متقاضی تسلیم خواهد کرد (شناسه آگهی: ۱۳۹۴۷۲۴) ۴

۱۳۴۹۴/م الف

علیرضا صالحی فشمی

سرپرست واحد ثبتی حوزه ثبت ملک لویزان تهران

با بنیان سلامت پاسارگاد دیگر نگران هزینه های گران دندانپزشکی خود نباشید

شرکت تعاونی خدمات بهداشتی و درمانی بنیان سلامت پاسارگاد

خدمات قابل ارائه در شرکت بنیان سلامت پاسارگاد

۱- خدمات اقساط دندانپزشکی طی ۱۲ قسط ماهیانه بدون بهره
۲- خدمات تخفیفی و مزایای ویژه قابل ارائه به اعضاء باشگاه مشتریان بنیان سلامت
۳- ارائه پوشش های دندانپزشکی از ۵۰ تا ۹۰ درصد پوشش به صورت انفرادی و گروهی
۴- کلیه خدمات ایمپلنت، کامپوزیت و ... با حداقل هزینه در ۴۵۰ مرکز دندانپزشکی در سراسر کشور
۵- معاینه و چکاپ و انجام خدمات دندانپزشکی بصورت یونیت سیار دندانپزشکی در محل سازمانها، شرکت ها و کارخانجات تولیدی

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از پنجمین جشنواره ملی صنعت سلامت محور
دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰ خط)
www.bonyansalamat.com

نماینده انحصاری ساجد سوئیس در کشور جمهوری اسلامی ایران

آگهی دعوت مجمع عمومی بطور فوق‌العاده

شرکت سپاهان شیمی (سهامی خاص) به شماره ثبت ۳۸۰۶ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۴۸۶۱۷

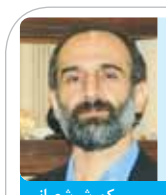
بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام شرکت سپاهان شیمی (سهامی خاص) دعوت بعمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی بطور فوق‌العاده که روز شنبه تاریخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۷ در ساعت ۹:۰۰ صبح در محل استان اصفهان، شهرستان اصفهان، بخش مرکزی، شهر اصفهان، محله شاهزاده ابراهیم، خیابان شیخ بهایی، خیابان اردیبهشت جنوبی، پلاک ۱۳۲، مجتمع پگاه، طبقه همکف، واحد غربی ۱ برگزار می‌گردد حضور بهم رسانید.

دستور جلسه:
- فروش زمین انبار سرباز شرکت سپاهان شیمی
- سایر مواردی که در صلاحیت این مجمع می‌باشد.

هیات‌مدیره

یادداشت

ریشه معدنکاری را نخشکانیم

کورش شعبانی
نایب رئیس انجمن مس ایران

وقتی محدودیت‌ها و موانعی برای صادرات وجود دارد و صنایع پایین‌دستی کافی هم در طول زمان راه‌اندازی نشده و امروزه در دسترس نیست، چطور باید چراغ تولید را زنده نگه داشت؟

مگر کشور ما به منابع مالی نیاز ندارد؟ مگر چند سالی نیست که با مشکل تحریم دست به گریبان هستیم و نمی‌توانیم نفت را به فروش برسانیم؟ مگر قرار نیست اشتغالزایی انجام گیرد و تولید رونق پیدا کند؟

در ایامی که سپری شد و کشور با مشکلات اقتصادی فراوان درگیر بود، بخش معدن به‌صورت عام یکی از معدود بخش‌هایی بود که باوجود همه تحریم‌های سخت توانست برای کشور درآمدزا و ارزآور باشد.

باتوجه به این موقعیت، اگر فضا مناسب می‌شد، به‌طورحتم می‌توانستیم با استفاده از ظرفیت‌های بخش معدن بخشی از درآمد نفتی را جبران کنیم و با صادرات فلزات و سایر تولیدات و محصولات معدنی تولید ناخالص داخلی را افزایش دهیم.

البته در حال حاضر این کار کم و بیش انجام می‌شود، اما به‌گمان من دولت در این‌باره نقش خود را جدی نگرفت و به‌خوبی انجام نداد. بخش حاکمیت معدنی با شعار جلوگیری از خام‌فروشی، به اعمال تعرفه‌ها روی آورد و به این ترتیب باعث شد بازارهای جهانی که طی سالیان سال و به‌تدریج پدید آمده بود، از دست برود.

این اتفاق در فولاد و سنگ‌های ساختمانی به‌صورت قطعی و درباره سایر مواد معدنی به نسبت‌های مختلف رخ داده است.

اگر در این دوره تحریم که رسالت اصلی بخش صنعت ارزآوری بود، یک چندی اجازه می‌دادند، بخشی از تولید بدون عوارض صادر شود، اوضاع به‌طورحتم به‌شکل دیگری رقم می‌خورد.

پیش از این، برای صدور برخی از کنسانتره‌ها جوایز صادراتی در نظر گرفته می‌شد و به‌ازای ارزی که صادرکننده‌ها به کشور وارد می‌کردند، از معافیت یا بخشودگی مالیاتی برخوردار می‌شدند.

به‌همین ترتیب، اگر در این دوره چندساله صادرکنندگان را تشویق به صادرات می‌کردیم و در عوض از آنها می‌خواستیم، ارز حاصل را برای تکمیل زنجیره ارزش، در داخل سرمایه‌گذاری کنند، معدن و صنایع وابسته، به رشد و توسعه خود ادامه می‌دادند.

به‌گمان من، دولت باید به‌صورت موردی و برای هر دوره‌ای از وضعیت اقتصادی، چه جهانی و چه داخلی، نسخه‌ای جداگانه داشته باشد، نه اینکه برنامه واحدی ارائه دهد و آن را از امروز تا همیشه اجرا کند.

علاوه بر این، به‌تازگی دولت میزان حقوق دولتی را هم تا ۱۰ برابر افزایش داده است، در حالی که امروزه اقتصاد جهانی در دوران رکود خود به‌سر می‌برد، نرخ جهانی فلزات به‌شدت افت کرده و حتی بهای برخی از آنها ۳۰ تا ۵۰ درصد کاهش داشته است.

در مقابل، هزینه‌های تولید افزایش چشمگیری داشته و بازار راکد مانده و شرایط تولید در سال‌های اخیر بسیار سخت‌تر از قبل شده، اما حقوق دولتی رشد کرده است. نمی‌توان نام این روش را مدیریت گذاشت، بلکه راه و روشی به‌قصد نابود کردن صنعت معدن است که سال‌های سال برای آن خون دل خورده شده تا به جایگاه امروزی دست یابد.

به‌گمان من، دولت باید باتوجه به شرایط روز برنامه‌ریزی کند و سیاست‌های خود را با نظر به شرایط و ضروریات تغییر دهد.

شاید بد نبود که حاکمیت از سال گذشته تصمیم می‌گرفت میزان حقوق دولتی را به صفر برساند تا مشوقی برای فعالیت معدن و راهی برای حفظ بازارهای صادراتی باشد.

برای مثال از ابتدای سال ۵۷، درصد حقوق و دستمزد افزایش یافت و هزینه‌های تولید هم که هر سال افزایش پیدا می‌کند.

به این ترتیب، در حالی که بازارهای بین‌المللی راکد است، هزینه تولید معدن چیزی حدود ۷۰ درصد افزایش یافته و به‌عنوان مثال، نرخ مس از بالای ۹۵۰۰ دلار در اردیبهشت ۱۴۰۰ امروز به ۷۳۰۰ دلار رسیده است.

دولت چطور گمان می‌کند که تولیدکننده آنقدر توان دارد که از پس افزایش همه هزینه‌ها برآید، در حالی که با یک حساب سرانگشتی روشن می‌شود، همه در مرز ورشکستگی قرار داریم، زیرا از یک‌سو ۳۰ درصد فروش کاهش یافته و از سوی دیگر، ۶۰ تا ۷۰ درصد هزینه‌ها افزایش پیدا کرده است.

خلاصه اینکه، شعار دادن کار را درست نمی‌کند، تقاضای ما این است که با برنامه‌ریزی و محاسبات اقتصادی کار را پیش ببرند تا بتوان به رونق تولید در حوزه معدن کمک کرد نه اینکه به‌عکس با دست خود ریشه این درخت را بخشکانیم.

ثبت‌نام در مزایده معادن آغاز شد

طبق اعلام سرپرست دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صنعت، معدن و تجارت، قرار است از امروز ثبت‌نام متقاضیان شرکت در مزایده معادن آغاز شود.

به‌گزارش مهر، مهدی حمیدی اظهار کرد: ۵هزار و ۳۴۹ فقره محدوده و معدن (شامل مجوز برداشت، درخواست اکتشاف، پروانه برداشت، گواهی اکتشاف، پروانه بهره‌برداری و معادن متروکه)، از امروز (سه‌شنبه ۲۶ مهر) به‌صورت مزایده عرضه می‌شود تا متقاضیان از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) قیمت‌های پیشنهادی خود را ارائه کنند.

سرپرست دفتر بهره‌برداری معادن وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اینکه این محدوده‌ها در ۳۱ استان کشور به اضافه جنوب کرمان واقع شده‌اند، گفت: استان‌ها در ۴ بخش قرار گرفته‌اند که بخش اول که تا ۱۱ آبان فرصت ثبت‌نام دارد، شامل: خراسان‌های رضوی، شمالی و جنوبی، هرمزگان و بوشهر است. وی افزود: مزایده سایر استان‌ها هم به‌تدریج تا ۲۶ آذر اعلام و مهلت شرکت در سایت اداره کل صمت استان‌ها اطلاع‌رسانی می‌شود.

حمیدی با اشاره به اینکه محدوده‌هایی که به مزایده گذاشته می‌شوند، در سامانه کاداستر معادن با رنگی متفاوت مشخص شده‌اند، افزود: روی هریک از این محدوده‌ها کد شناسایی درج شده که با آن می‌توان سوابق محدوده را از دبیرخانه اداره کل صمت همان استان دریافت کرد.

وی تاکید کرد: شرکت در مزایده به‌شرط احراز صلاحیت فنی و مالی امکان‌پذیر است و متقاضیان می‌توانند از طریق سازمان نظام مهندسی معادن یا اداره کل صمت استان‌ها در کوتاه‌ترین زمان گواهی لازم را دریافت کنند که به‌مدت یک سال و در کل کشور اعتبار خواهد داشت.

گزارش صمت درباره ایمنی معدنکاری و ضرورت توسعه آموزش

معدن، میدان جنگ است

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

عصر روز جمعه، رسانه‌ها خبر وقوع انفجار در معدنی در استان «بارتین» شمال ترکیه را منتشر کردند. گفته شد هنگام وقوع حادثه، حدود ۱۱۰ نفر در معدن حضور داشتند و کمابیش نیمی از آنها در عمق بیش از ۳۰۰ متری زمین بودند.

این انفجار بزرگ که به نرخ جان بیش از ۴۰ نفر تمام شد، زنگ خطر مجددی است تا اهمیت توجه به موضوعات ایمنی را یادآوری کند.

پیش از این، در کشور خودمان، بارها شاهد بروز حوادث مشابهی بوده‌ایم که از جمله آنها می‌توان به انفجار معدن زغال‌سنگ زمستان یورت، باب‌نیزو و هجدک زرند اشاره کرد.

اما چرا حوادث و سوانح منجر به خسارت‌های جانی و مالی در معادن زغال‌سنگ زیاد است و چگونه می‌توان از بروز حوادث مشابه جلوگیری کرد؟

صمت در گزارش امروز خود، این پرسش‌ها را با یدالله زمانی، رئیس شورای کارگری معدن زغال‌سنگ پابدانا و علیرضا حیدری، فعال کارگری در میان گذاشت. پاسخ آنها را در ادامه می‌خوانید.

عکس: آیدا فریدی

معدنکاری با خطرات عجین است و ما به آن آگاه هستیم و گله‌ای نداریم، اما توقع‌مان این است که برای افزایش ایمنی محیط کار، حفظ سلامتی کارگران و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی، به‌ویژه بعد از بازنشستگی، تمهیدات جدی‌تری اندیشیده شود

علت انفجار

یدالله زمانی ـ فعال کارگری معدن زغال‌سنگ: علت انفجار در معادن بیشتر بر اثر نشت گاز متان است که حجم آن در داخل معادن زغال‌سنگ زیاد است. این گاز در تمام رگه‌های زغال‌سنگ به‌شکل طبیعی تولید و گاهی در حفره‌های پشت لایه زغال حبس می‌شود.

میزان این گاز در برخی معادن بیشتر و در برخی دیگر کمتر است. برای مثال درصد گاز معادن هجدک، اشکلی و باب‌نیزو استان کرمان بسیار بیشتر از پابدانا، هشونی یا همکار است.

وقتی برای دسترسی به لایه‌های زیرین زغال به اعماق زمین می‌رویم، میزان انتشار گاز بیشتر می‌شود و بدیهی است که باید هوا به‌شکل بهتری جریان یابد و تهویه شود.

برای تهویه تونل‌ها باید هوا از بالا به داخل فرستاده و بعد از طریق دویل (گزنگ) به بیرون هدایت شود تا جریان مطلوبی ایجاد کند.

بنابراین هرچه عمق تونل‌ها بیشتر شود، تهویه سخت‌تر است و به‌همین دلیل به‌شکل ضعیف‌تری انجام می‌شود.

علاوه بر این، گاهی گاز متان حبس‌شده در حفره‌های پشت لایه زغال، به‌محض استفاده از دستگاه پیکور یا ماشین چال آزاد می‌شود.

گاز متان نه بوی خاصی دارد و نه اثر و نشانی تا بتوان آن را شناسایی کرد، بنابراین اگر کارگر مراقبت نکند و تهویه هوا هم ضعیف باشد، در آن واحد (یعنی کمتر از ۱۰ ثانیه) جان کارگر را می‌گیرد که به آن «مرگ خاموش» گفته می‌شود. در چنین حوادث تلخی، کارگر در عین هشیاری قادر به انجام هیچ کاری نیست تا ریه‌اش از کار بیفتد.

گاهی گاز موجود در کارگاه‌های برداشت زغال‌سنگ با ایجاد جرقه‌های جزئی ناشی از حرکت لکوموتیو، اتصالی چراغ‌های غیراستاندارد تونل، کار غیراصولی و عواملی از این دست ناگهان منفجر می‌شود. گاهی حتی برخورد ۲ تکه سنگ با هم، باعث ایجاد جرقه و انفجار در کارگاه استخراج می‌شود.

بو ندارد، اما اثر دارد

در هر شیفت کاری یک نفر به‌عنوان مسئول ایمنی کارگاه حضور دارد که باید با دستگاه گازسنج همراه کارگران باشد. به‌محض اینکه میزان اکسیژن از ۱۸ درصد کمتر شود یا گاز متان از ۱۲ درصد بالاتر برود، زنگ خطر آن به‌صدا در می‌آید و مسئول ایمنی باید تمام کارگران را از کارگاه خارج کند. در این مرحله باید عملیات بازرسی انجام شود که کارگاه نیاز به تهویه قوی‌تری دارد یا گاز در حال آزاد شدن است.

اگر فقط نیاز به تهویه بیشتری باشد، با استفاده از ونتیلاتور و باز کردن درها و بزرگ‌تر کردن دهانه‌های ورود و خروج هوا، شرایط تهویه را مناسب‌تر می‌کنند تا جلوی اتفاقات خطرناک گرفته شود. اگر مسئول ایمنی در معادن همراه کارگر نباشد، هر روز در کارگاه استخراج، کشته خواهیم داشت.

تازه‌واردان چه می‌کنند؟

معادن باید برای تازه‌واردان دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی برگزار کند، اما در معادن خصوصی میزان آموزش‌ها کمتر از معادن دولتی است. کارگر معدن باید حداقل ۵ سال آموزش ضمن کار ببیند تا با شرایط کار در معدن آشنا شود، چون استخراج معدن کاری شبیه خیاطی نیست که به‌راحتی بتوان آن را با خواندن کتاب و به‌شکل تئوری یاد گرفت.

مهارت‌آموزی در معدن به‌طور کامل تجربی است. به‌عنوان مثال، یک کارگر باسابقه از روی میزان حباب تولیدشده روی آب کف تونل‌ها متوجه می‌شود که میزان گازی که از لایه‌های زیرین متصاعد می‌شود، به مرحله خطرناکی رسیده است یا خیر و اگر از حد نرمال بیشتر باشد، باید سریع به مسئول ایمنی خبر دهد یا برای مثال وقتی چال زده می‌شود (چال حفره‌ای به قطر ۳ سانتیمتر است که زغال را به‌اندازه ۱.۲ تا ۲.۲ متر سوراخ می‌کند). اگر از این سوراخ صدای خاصی به‌گوش برسد، معلوم می‌شود پشت آن گاز حبس شده است یا گاهی از زغال صدای ریز «ترق، ترق» به‌گوش می‌رسد که در چنین مواقعی کارگر باید به شیفت بعدی هم اطلاع دهد که قبل از شروع کار خود حفره چال را ایجاد کند تا گاز تخلیه شود و زغال بر اثر فشاری که پشت آن جمع شده است، کنده و پرتاب نشود. این اتفاق چند سال پیش در معدن هجدک اتفاق افتاد و خسارت جانی به‌بار آورد. همه کارگران باید دوره آموزش رسمی را بگذرانند و بدون آن نمی‌توانند وارد کارگاه استخراج شوند، بنابراین در یک دوره حداقل یک‌ماهه این آموزش‌های تئوری را به کارگران می‌دهند و بعد از آن یک ماه هم به‌صورت عملی و همراه با کارگران در تونل‌ها رفت‌وآمد می‌کنند تا به کار تسلط پیدا کنند، اما معدنکاری مثل میدان جنگ است و نمی‌توان به‌طور دقیق فهمید از کدام طرف به‌سمت ما شلیک می‌شود.

حفظ ایمنی و امکانات لازم و کافی

امکانات هست اما کم. این کمبود به‌خاطر شرایط تحریمی هم بیشتر شده است، البته نمونه‌های داخلی تجهیزات حفاظت و ایمنی هم ساخته شده و مورداستفاده قرار می‌گیرد، اما از یک‌طرف هنوز تولیدات داخلی به پای تجهیزات خارجی نرسیده و از طرف دیگر، نمی‌توان ادعا کرد در حال حاضر قادر هستیم تمام تجهیزات و امکانات ایمنی موردنیاز خود را در داخل کشور تولید کنیم. البته باید تکرار کنم که این امکانات به‌مراتب بهتر است از آنچه تا چندی پیش مورداستفاده قرار می‌گرفت و شرایط از قبل (مثلا در مقایسه با دهه ۸۰) بهتر شده است.

توقعات موجود

معدنکاری با خطراتی مثل انفجار، کشته شدن و دست و پا از دست دادن عجین است و ما به آن آگاه هستیم و گله‌ای نداریم، اما توقع‌مان این است که برای افزایش ایمنی محیط کار، حفظ سلامتی کارگران و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی، به‌ویژه بعد از بازنشستگی، تمهیدات جدی‌تری اندیشیده شود و مسئولان به قول‌هایی که در بازدیدها به ما می‌دهند (مثل افزایش بودجه ایمنی، راه‌اندازی گروه نجات و ایستگاه آتش‌نشانی، برگزاری دوره‌های تکمیلی آموزشی و مانند آن) عمل کنند.

معادن طبس مکانیزه شده و از امکانات روز بهره می‌برند، به این ترتیب، خطرات کار کمتر شده و تولید افزایش پیدا کرده است. علاوه بر این، دستمزد بیشتری هم دریافت می‌کنند و سطح رفاه و معیشت بهتری هم دارند.

در معادن ما کار به‌شکل سنتی انجام می‌شود، هرچند با کمک نیروهای ایمنی و کارگران باتجربه از اتفاقات و خطرات جدی جلوگیری می‌شود، کمبود امکانات، سختی کار را بیشتر کرده است.

استنشاق مداوم گاز متان

بیشتر کارگران در معادن به‌خاطر استنشاق گاز متان، گرد و غبار و دیگر آلودگی‌های محیط دچار مشکلات تنفسی می‌شوند و این آسیب تا پایان عمر همراه آنها خواهد بود.

گازی که در محیط منتشر می‌شود، به هرحال جذب بدن کارگران می‌شود و به‌تدریج تنگی نفس ایجاد می‌کند و اگر کسی دچار این درد شد، باید با کپسول اکسیژن بر دوش، زندگی خود را ادامه دهد. متاسفانه تعداد زیادی از همکاران ما بر اثر همین بیماری‌ها از دست رفته‌اند.

به‌طور کلی می‌گویند کارگران معدن دهه ششم زندگی‌شان را نمی‌بینند و علت اصلی آن تنفس آلاینده‌ها و گازهای موجود در داخل تونل است که به آن، بیماری‌های اسکلتی مثل دیسک کمر و تحلیل رفتن مفاصل و مانند آن هم اضافه می‌شود.

علت وقوع حوادث شدید در معادن

علیرضا حیدری ـ فعال کارگری: بعضی از مشاغل، به‌طور ذاتی ریسک فاکتورهایی دارند و خطر در آنها اجتناب‌ناپذیر است، برای مثال در حال حاضر در آمار حوادث ناشی از کار که منجر به از کارافتادگی کلی یا جزئی یا فوت می‌شود، تعداد کارگران ساختمانی قابل توجه است.

اما نکته مهم این است که وقتی حادثه‌ای شناسایی شد، باید راه‌های مقابله با آن را هم یافت و به‌اجرا گذاشت. به‌عبارت دیگر، وقتی روشن شد که حوادثی که هر مجموعه را تهدیدی می‌کند، چیست، به‌طبع باید تدابیری برای حفظ ایمنی محیط کار و سلامت کارگر در مقابل خطرات اتخاذ کرد.

در کنار این موضوع، باید سازکارهای دیگر را هم مدنظر قرار داد؛ اول آموزش کارگران درباره خطراتی است که آنها را تهدید می‌کند. کارگر هر حوزه صنعتی لازم است، بداند که به‌طور خاص در محیط کاری خود با چه تهدیدهایی روبه‌رو است. این اتفاق چند ویژگی مثبت دارد؛ اول اینکه اهمیت و ابعاد خطر را برای کارگر روشن و نیروی کار را تشویق می‌کند که با جدیت بیشتری ریسک‌ها را شناسایی و با مراقبت‌های ضروری به ارتقای بهداشت محیط کار کمک کند. نکته مهم بعدی، جلب توجه کارگران به پارامترهایی است که از سوی مراجع ذی‌صلاح تعریف می‌شوند و به این ترتیب، کارگر آموزش‌دیده دقت می‌کند که این پارامترها به‌طورحتم در محیط کار رعایت شود و در مواقعی که نیاز به تهیه، تمدید یا نوسازی دارد، آن را به کارفرما گوشزد کند و بهبود آن را بخواهد.

نکته مهم‌تر، نقش بازرسی کار است که یکی از رسالت‌های مهم آن توجه به رعایت و حفظ شرایط بهداشت و ایمنی محیط کار است. از این منظر، بازرسی دوره‌ای یا موردی محیط کار از درجه اهمیت بالایی برخوردار است و متاسفانه ما در این زمینه با کمبود شدید بازرس کار روبه‌رو هستیم و از این‌رو، طبیعی است که توانایی آنها برای رسیدگی به مسئولیت نظارت و بازرسی محدود است و امکان اینکه بتوانند به‌شکل دوره‌ای، کارگاه‌های مشمول قانون کار را مورد بازرسی قرار بدهند و نکات موجود را به‌موقع به کارفرما گوشزد کنند، امکان‌پذیر نیست.

نکته آخر، کارگاه‌های تازه‌تاسیسی هستند که باید به‌شکل الزام‌آوری در شروع فعالیت و بهره‌برداری به‌طورحتم نکات ایمنی و بهداشت محیطی را برای کارگران‌شان در نظر بگیرند و رعایت کنند.

به‌نظر می‌آید با همه این اقداماتی که انجام می‌شود، باز هم بنا به دلایلی، خارج از اراده ما، نمی‌توان امکان بروز حوادث را به‌صفر رساند، اما می‌توان میزان آن را کاهش داد.

مسئول آموزش

کارفرما مسئولیت تضامنی دارد، اما وظیفه آموزش و نظارت بر فرآیند آن بر عهده وزارت کار است، بنابراین باید با همکاری مشترک، این مسئولیت را به‌سرانجام برسانند، البته نهادها و تشکل‌های کارگری هم می‌توانند به‌شکل موثری در این حوزه شرکت کنند، اما قاعدتا تامین هزینه‌ها با کارفرما است.

در دوره‌های مهارتی که باید کارگران بگذرانند و از طریق آن گواهینامه مهارتی دریافت کنند، مسائل ایمنی هم وجود دارد و این جزئی از دوره مهارت‌آموزی است، اما واقعیت این است که آموزش حد کفایت ندارد و باید همه افراد به‌طور مرتب در معرض آموزش‌های جدید قرار گیرند و با آخرین دستاوردها آموزش ببینند.

امکانات

امکانات لازم برای آموزش به‌شکل کارگاهی وجود دارد. بسیاری از آموزش‌ها باید در فضایی مانند محیط واقعی کار ارائه شود، زیرا ماشین‌آلات و عوامل خطرآفرین در محیط کار قابل شناسایی است.

بنابراین بسیاری از آموزش‌ها را می‌توان در محیطی واقعی و همزمان با استفاده از ماشین‌آلات و امکانات کارگاهی و آموزش عملی ارائه داد.

و برخی از آموزش‌ها هم، ممکن است خارج از کارگاه اتفاق بیفتد که به‌طبع باید با مراکزی که این آموزش‌ها را ارائه می‌دهند، قراردادی منعقد شود و کارگر در آنجا دوره‌های مهارتی لازم را بگذراند.

سخن پایانی

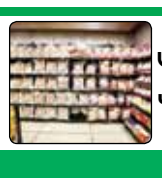
نباید این نکته را فراموش کرد که بی‌توجهی به نکته‌ای کوچک، حتی از سوی یک نفر، می‌تواند منجر به حادثه شود و جان تعداد زیادی از کارگران را به‌خطر اندازد. اگر آموزش نیروی کار به‌شکل ادواری و ضمن‌خدمت انجام شود، مخاطرات مرتب به کارگران یادآوری می‌شود و به این ترتیب، کارگر ناخودآگاه می‌تواند از خود و دیگران مراقبت کند.

کارفرما مسئولیت تضامنی دارد اما وظیفه آموزش و نظارت بر فرآیند آن برعهده وزارت کار است و این دو باید با همکاری مشترک، این مسئولیت را به سرانجام برسانند

گسترش تجارت
سه‌شنبه
۲۶ مهر ۱۴۰۱
۲۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
۱۸ اکتبر ۲۰۲۲
شماره ۲۱۷۵
پیاپی ۳۴۹۳

پشت‌پرده بندی جدید در قبض تلفن ثابت

هیچ‌کس پاسخگو نیست

تیر خلاص فیلترینگ به بازار مسکن

ضرورت شفاف‌سازی آمار واردات گوشی تلفن همراه

آمارسازی به واردات موبایل رسید

در حالی که آمار گمرک از کاهش ۵۰ درصدی واردات گوشی تلفن‌همراه در ۶ ماه نخست امسال خبر داده، بررسی‌ها نشان از اشتباه محاسباتی گمرک دارد.

براساس گزارش جدید گمرک که با عنوان «تجارت خارجی کشور از ۵۰ میلیارد دلار گذشت» در سایت رسمی این سازمان منتشر شده، میزان واردات گوشی تلفن‌همراه در ۶ ماه نخست امسال، ۸۶۷ میلیون دلار بوده است؛ این در حالی است که واردات این کالا در مدت مشابه سال گذشته، بدون در نظر گرفتن رویه واردات مسافری، به‌طور تقریبی ۱.۸ میلیارد دلار بوده و به همین دلیل این کالا در سال ۱۴۰۰ در صدر اقلام وارداتی به کشور قرار گرفته بود؛ اما در حال حاضر براساس آمار گمرک، گوشی تلفن‌همراه در جایگاه پنجم اقلام عمده وارداتی به کشور قرار گرفته است. به گزارش صمت برخی فعالان بازار تاکید دارند هرچند کاهش خفیف واردات گوشی تلفن‌همراه به کشور نسبت به سال گذشته، ازسوی مقامات صنفی و انجمن واردکنندگان موبایل نیز تایید می‌شود اما این میزان کاهش (بیش از ۵۰ درصد) کمی عجیب به نظر می‌رسد!

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

در میان کالاهای وارداتی گوشی تلفن همراه نه‌تنها در بین ۱۰ قلم عمده کالاهای وارداتی به لحاظ ارزشی رخ می‌نماید، بلکه به‌عنوان نخستین کالای وارداتی مشاهده می‌شود و بیش از یک میلیارد دلار به واردات این کالای مصرفی که حدود ۸ درصد ارزش کل واردات کشور در ۴ ماه نخست امسال را به خود اختصاص داده، تخصیص یافته است

ماجرای کاهش واردات رسمی گوشی

داده‌های ارائه‌شده ازسوی گمرک، در حالی خبر از کاهش یک میلیارد دلاری واردات گوشی تلفن همراه نسبت به سال گذشته می‌دهد که براساس بررسی‌های میدانی و اظهارات مقامات صنفی، در حال حاضر بازار موبایل با کمبود شدید عرضه مواجه نیست.

در این بین، برخی از کارشناسان معتقدند برآورد کاهش یک میلیارد دلاری واردات تلفن همراه نسبت به سال گذشته در گزارش گمرک، می‌تواند ریشه در یک خطای محاسباتی و تغییر کد تعرفه‌های گمرکی داشته باشد.

ماجرا از این قرار است که گمرک ایران از اردیبهشت ۱۴۰۱، به‌دلیل تغییرات جهانی، کد تعرفه جدیدی برای گوشی‌های هوشمند در نظر گرفت، اما از آنجا که بسیاری از واردکنندگان تلفن‌همراه پیش از این تاریخ، با کد تعرفه قدیمی نسبت به ثبت‌سفارش واردات گوشی اقدام کرده بودند، کد قدیمی نیز فعال باقی ماند.

بر همین اساس احتمال می‌رود گمرک برای اعلام میزان دقیق واردات تلفن همراه در ۶ ماه ابتدایی ۱۴۰۱، به اشتباه تنها به یکی از این کدهای تعرفه اکتفا کرده باشد. هرچند این اشتباه ازسوی مسئولان گمرک عجیب و نادر به‌نظر می‌رسد اما جزئیات آمار واردات شش‌ماهه که در سایت گمرک منتشر شده، احتمال بروز این اتفاق را تقویت کرده است.

▣ اشتباه محاسباتی گمرک

همان‌طور که گفته شد، پیش از آغاز امسال، کد تعرفه ۸۵۱۷۱۲۱۰ (موبایل هوشمند) در گمرک برای واردات موبایل فعال بود و آمار رسمی درباره میزان واردات گوشی به کشور از طریق این کد تعرفه موردمحاسبه قرار می‌گرفت، اما از نیمه اردیبهشت امسال، کد تعرفه جدیدی (۸۵۱۷۱۳۹۰) برای موبایل هوشمند اعلام شد.

به گزارش مهر با بررسی جزئیات آمار واردات کالا به کشور در ۶ ماه ابتدایی ۱۴۰۱ مشخص می‌شود بیش از ۸۶۶ میلیون دلار برای واردات کالا با کد تعرفه قدیمی ۸۵۱۷۱۲۱۰ ثبت شده، اما در کمال تعجب اصلا هیچ مقداری برای واردات کالا با کد تعرفه ۸۵۱۷۱۳۹۰ ثبت نشده است؛ این در حالی است که بسیاری از واردکنندگان با کد تعرفه جدید اقدام به واردات کرده و کالای خود را در همین مدت ترخیص کرده‌اند.

به شمارش نیاوردن این دسته از واردات کالا خود به‌تنهایی گواه اشتباه محاسباتی گمرک در اعلام آمار واردات گوشی تلفن‌همراه است.

تلفن همراه، صدرنشین واردات ۴ ماه نخست سال

معاون فنی دفتر آمار گمرک از صدرنشینی گوشی تلفن همراه در فهرست وارداتی‌های ۴ ماه نخست ۱۴۰۰ به ارزش یک میلیارد و ۱۵۶ میلیون دلار خبر داد.

به گزارش خبرگزاری صداوسیما، آرزو غنیون اظهار کرد: در ۴ ماه نخست امسال، کل واردات قطعی به کشور ۱۴ میلیارد و ۵۷۶ میلیون دلار بوده که این میزان واردات مشتمل بر ۴۰۵۰ قلم کالای وارداتی (تحت کدتعرفه هشت‌رقمی) است و از ۱۰۵ کشور طرف معامله تجاری وارد کشور شده است.

وی گفت: در میان کالاهای وارداتی گوشی تلفن همراه نه‌تنها در بین ۱۰ قلم عمده کالاهای وارداتی به لحاظ ارزشی رخ می‌نماید، بلکه به‌عنوان نخستین کالای وارداتی مشاهده می‌شود و بیش از یک میلیارد دلار به واردات این کالای مصرفی که حدود ۸ درصد ارزش کل واردات کشور در ۴ ماه نخست امسال را به خود اختصاص داده، تخصیص یافته است.

معاون فنی دفتر آمار و پردازش اطلاعات گمرکی گمرک ایران ادامه داد: در ۴ ماه منتهی به تیر امسال، حدود ۵ میلیون و ۱۵۶ هزار دستگاه گوشی تلفن همراه به ارزش یک میلیارد و ۱۵۶ میلیون دلار به رویه تجاری وارد کشور شده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، رشد ۲۸ درصدی از نظر تعداد و ۱۰۲ درصدی از نظر ارزشی را نشان می‌دهد؛ به‌عبارت دیگر میزان واردات گوشی تلفن همراه در ۴ ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته، از نظر تعدادی حدود یک میلیون و ۱۲۵ هزار دستگاه بیشتر شده است.

وی تاکید کرد: کشورهای طرف معامله در زمینه گوشی تلفن همراه، عمدتا امارات متحده عربی، چین و ویتنام هستند.

معاون فنی دفتر آمار و پردازش اطلاعات گمرکی گمرک ایران گفت: حسب برآوردهای انجام شده، عمده واردات گوشی تلفن همراه به برندهای سامسونگ، شیائومی، هواوی و نوکیا اختصاص داشته و نظر به اینکه تعداد مشترکان تلفن همراه در کشور تا پایان سال ۱۳۹۹ به ۱۲۸ میلیون نفر و ضریب نفوذ تلفن همراه در سال ۱۳۹۸ به ۱۴۲ درصد رسیده که در سال ۹۹ به ۱۵۲ درصد افزایش یافته، به ازای هر ایرانی حدود ۱.۵ مشترک تلفن همراه وجود دارد و در میان شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات تلفن همراه ۵۳ درصد متعلق به همراه اول، ۴۳ درصد متعلق به شرکت ایرانسل، ۳ درصد متعلق به رایتل و حدود یک درصد متعلق به شرکت کیش است و پیش‌بینی می‌شود باتوجه به بهره‌برداری از سامانه 5G و همچنین گسترش سیستم (IOT) اینترنت اشیا و فناوری‌های نوین تلفن همراه و... سالانه حدود ۲۰ درصد کاربران مبادرت به خرید تلفن همراه جدید هوشمند کنند.

معاون فنی دفتر آمار و پردازش اطلاعات گمرکی گمرک ایران ادامه داد: مطابق با اخبار مربوط به مأخذ تعرفه گوشی تلفن همراه، نمایندگان مجلس شورای اسلامی در ادامه بررسی جزئیات لایحه بودجه ۱۴۰۰، حقوق ورودی گوشی‌های تلفن همراه وارداتی به شیوه تجاری با ارزش بالای ۶۰۰ دلار را از ۸ درصد به ۱۲ درصد ارتقا دادند. به‌علاوه اینکه سود بازرگانی برای تلفن‌های وارداتی مذکور به شیوه مسافری، ۲ برابر بوده و مبنای محاسبه نرخ تسعیر ارز سامانه سنا (به‌طور متوسط دلاری حدود ۲۴۰۰۰ تومان) است. وی گفت: در شرایط اقتصادی موجود، با اعمال نرخ حقوق ورودی برای گوشی‌های با ارزش بیش از ۶۰۰ دلار روند واردات این کالای مصرفی به‌سوی گوشی‌های با ارزش کمتر از سقف تعیین شده سوق داده می‌شود، به‌طوری که عموم مردم توان خرید و بهره‌برداری از این کالای مصرفی را داشته باشند؛ چنانکه متوسط نرخ هر دستگاه گوشی تلفن همراه وارداتی نیز موید این امر است.

در شرایط اقتصادی موجود، با اعمال نرخ حقوق ورودی برای گوشی‌های با ارزش بیش از ۶۰۰ دلار روند واردات این کالای مصرفی به‌سوی گوشی‌های با ارزش کمتر از سقف تعیین شده سوق داده می‌شود

قاچاق زیرپوستی گوشی‌های لوکس

به گفته بسیاری از کارشناسان شواهد بازار حاکی از آن است که وقتی فشار نهادهای نظارتی بر واردات موبایل افزایش پیدا می‌کند، شاهد رشد قاچاق گوشی تلفن همراه به صورت مسافری هستیم. به عنوان مثال، آیفون ۱۴ که اخیرا نیز وارد بازار شده، جزو گوشی‌هایی است که به صورت قاچاق یا مسافری وارد می‌شود. با وجود تمام این محدودیت‌ها به نظر می‌رسد هنوز امکان جلوگیری از قاچاق گوشی تلفن همراه به کشور به صورت کامل فراهم نشده است.

از سویی شاهد تقاضای چشمگیر برای خرید گوشی موبایل و به خصوص مدل‌های پرچمدار در کشور هستیم. با توجه به سود مناسبی که از فروش گوشی‌های پرچمدار به‌دست می‌آید می‌توان به این نتیجه رسید که چرا شاهد قاچاق گسترده مدل‌های پرچمدار به کشور هستیم. در این میان، نکته حائز اهمیت این است که بسیاری از گوشی‌های پرچمدار به صورت قاچاق و مسافری وارد می‌شوند و امکان رجیستری آنها به صورت رسمی وجود ندارد. بنابراین خریداران باید به شدت نسبت به خرید این مدل گوشی‌ها آگاه باشند. این گوشی‌ها هنوز به‌طور تجاری وارد کشور نشده‌اند و رویه واردات تجاری شامل مراحل تست‌های فنی رجیستری از سوی سازمان تنظیم مقررات رادیویی، ثبت شناسه گوشی در سامانه‌های گمرک و جامع تجارت و در نهایت تعیین تعرفه گمرکی هستند.

نکته جالب اینجاست که طبق گفته مسئولان و متخصصان این حوزه، نه تنها در واردات گوشی‌های بالای ۶۰۰ دلار به کشور دچار مشکل هستیم، بلکه این مشکل برای مدل‌های با نرخ کمتر از ۶۰۰ دلار نیز وجود دارد. آن‌طور که اعلام شده طی ۶ ماه اخیر همچنان شاهد کاهش میزان واردات موبایل به بوده‌ایم و سنگ‌اندازی‌هایی در این زمینه وجود دارد. به گفته فعالان بازار پس از اجرای طرح رجیستری، قاچاق موبایل و تبلت به کشور تا حد بسیار زیادی کاهش یافت و واردکنندگان باید حقوق گمرکی پرداخت کنند. با این وجود همچنان شاهد ورود موبایل به صورت قاچاق و مسافری هستیم. اما واردات موبایل به صورت مسافری چطور انجام می‌شود؟

اگر مسافران موبایل یا تبلت را از کشور خارجی تهیه کنند و قصد استفاده از آن به مدت بیش از ۳۰ روز در کشور داشته باشند باید دستگاه خود را در مبادی ورودی در لحظه ورود به کشور به صورت حضوری اظهار کنند. در این مرحله اطلاعات مربوط به مسافر و دستگاه سیمکارت خور ازسوی گمرک ثبت و تایید می‌شود. پس از اظهار حضوری دستگاه در گمرک در لحظه ورود به کشور، مسافر یک ماه فرصت دارد تا با مراجعه به سایت گمرک نسبت به پرداخت عوارض دستگاه، اقدام کند.

نکته قابل توجه در این میان آن است که برخی افراد سودجو با سوء استفاده از اطلاعات هویتی افراد نسبت به صدور سیمکارت به نام آنها اقدام و از آن برای رجیستری موبایل‌های قاچاق استفاده می‌کنند. همچنین مشاهده شده قاچاقچیان گوشی‌های موبایل را به صورت ته لنجی به کشور وارد و برای رجیستری از اطلاعات گذرنامه مسافران استفاده کرده‌اند. حتی در برخی موارد، فروشندگان موبایل از خریداران کد ملی دریافت می‌کنند و اطلاعات را به شرکت‌های واردکننده می‌دهند.

به‌تازگی هم یکی از انجمن‌های تخصصی اعلام کرده در ۵ ماه اخیر حدود ۲۰ هزار گوشی به صورت قاچاق و از طریق مسافری وارد کشور شده است.

فعالان بازار معتقدند یکی از مواردی که باعث افزایش قاچاق به کشور شده مربوط به همین محدودیت‌های موجود در زمینه واردات گوشی‌های بالای ۶۰۰ دلار است.

به گفته این گروه در صورتی که امکان ثبت سفارش این گوشی‌ها فراهم شود به نظر می‌رسد تا حدودی قاچاق گوشی به کشور کاهش می‌یابد. در کنار این موضوع، بحث نظارت نهادهای وابسته نیز باید افزایش پیدا کند.

سخن پایانی

به‌نظر می‌رسد بخش قابل‌توجهی از واردات گوشی تلفن‌همراه با کد تعرفه جدید صورت گرفته که این میزان باید به رقم اعلامی گمرک یعنی ۸۶۷ میلیون دلار که متعلق به کد تعرفه قدیمی است، اضافه شود؛ بنابراین با در نظر گرفتن آمار واردات گوشی با رویه تجاری و با چشم‌پوشی از رویه مسافری، فاصله رقم واردات گوشی در ۶ ماه ابتدایی ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه سال گذشته کاهش پیدا می‌کند و بعید نیست گوشی تلفن‌همراه بار دیگر در رتبه نخست اقلام وارداتی قرار گیرد. آمار تجارت رسمی از سوی گمرک از قبیل میزان دقیق صادرات و واردات، همواره مبنای بسیاری از تصمیمات مسئولان و تصمیم‌سازان کشور بوده و بسیاری از کارشناسان اقتصادی آن را غیرقابل خدشه می‌دانند؛ بنابراین انتظار می‌رود مسئولان گمرک در زمینه آمار واردات گوشی‌های تلفن‌همراه در ۶ ماه ابتدایی که به‌تازگی محل مناقشه قرار گرفته، به‌طور ویژه‌ای شفاف‌سازی کنند.

یادداشت

دلایل اختلال در فرآیند واردات گوشی تلفن همراه

رضا عالیان
سخنگوی اتحادیه واردکنندگان تلفن همراه

چندی پیش رئیس سازمان توسعه تجارت اعلام کرد محدودیتی برای ثبت سفارش واردات موبایل با برندهای خاص وجود نداشته و محدودیت ثبت سفارش تنها به دلیل بروز اختلالات سیستمی است. این مقام مسئول اطمینان داد این اختلالات به زودی برطرف و ثبت سفارش از سرگرفته می‌شود. این درحالی است که این اختلال همچنان وجود داشته و واردات گوشی‌های با نرخ بیش از ۶۰۰ دلار با وجود قوانین وضعیت مطلوبی ندارد. این موضوع نه تنها برای واردات گوشی‌های با ارزش بالای ۶۰۰ دلار بلکه برای سایر گوشی‌ها نیز روند وارداتی خوبی را طی نمی‌کنند.

این مصوبات در حالی اجرایی می‌شود که مشکلات بسیاری برای فعالان این حوزه ایجاد می‌کند. به عبارت دیگر هر طرحی که تا به امروز برای بهبود فرآیند تامین گوشی‌های پرچمدار ایجاد شده نتیجه خوبی نداشته است. با این همه وضعیت واردات گوشی‌های بالای ۶۰۰ دلار نیز در دست بررسی است. در همین راستا سازمان توسعه و تجارت به انجمن واردکنندگان موبایل اعلام کرده که در روزهای آینده وضعیت واردات این گوشی‌های پرچمدار مشخص خواهد شد و تا مشخص نشدن وضعیت واردات این گوشی‌ها روند بازار به همین شکل خواهد بود.

شواهد بازار حاکی از آن است که واردات گوشی همراه با چالش‌هایی مواجه است؛ تامین ارز را می‌توان مهم‌ترین چالش این حوزه دانست. اگر تامین ارز به درستی انجام شود، قطعا روند واردات تسهیل می‌شود. بنابراین علت اصلی اختلال در فرآیند واردات تامین و تخصیص ارز است. زمانی‌که تقاضا برای یک کالا افزایش می‌یابد، دولت باید روند تامین آن کالا در کشور را تسهیل کند. راهکار این موضوع به‌دست دولت است و اینکه چرا این مشکل پس از حدود ۸ ماه، هنوز برطرف نشده است؟

علاوه بر موارد یادشده خرید و فروش موبایل نیز با مشکلاتی همراه است که فعالان بازار راهکارهایی برای خروج از این مشکلات ابداع می‌کنند.

همواره شرایط تورمی یک دوران پیک دارد که پس از گذر از این، مردم خود را با آن سازگار می‌کنند. همچنین تلفن همراه دیگر به یک کالای استراتژیک تبدیل شده که در زندگی ما نقش مهمی دارد؛ در نتیجه مردم به هر طریقی آن را تهیه می‌کنند. از سوی دیگر، عرضه‌کنندگان نیز راه‌های مختلفی برای خرید طراحی می‌کنند، برای مثال طرح‌های فروش اقساطی که این روزها زیاد به چشم می‌خورد از مواردی است که شرایط را برای خرید مصرف‌کننده تسهیل می‌کند.

به گفته برخی از کارشناسان، تلفن همراه تنها کالایی است که در یک سال گذشته رشد تورمی چشمگیری نداشته است. این موضوع به این علت است که تعداد تامین‌کنندگان و فرآیند تامین آن بسیار زیاد بوده و باعث وفور موبایل در بازار و رقابتی شدن قیمت‌ها شده است. در نتیجه نرخ برای مصرف‌کننده نهایی افزایشی نداشته است.

تمام موارد یادشده درباره بازار موبایل درحالی که مطرح می‌شود که این روزها خرید و فروش آیفون ۱۴ با حاشیه‌های بسیاری همراه بوده است. با قوانینی که از ابتدای سال ایجاد شده، روند واردات تجاری آیفون به شدت کاهش پیدا کرده؛ در نتیجه متاسفانه واردات گوشی‌های مسافری زیاد شده است. در اصل تقاضا وجود دارد اما حجم واردات رسمی نمی‌تواند تقاضا را تامین کند؛ در نتیجه به صورت قاچاق وارد کشور می‌شود تا نیاز برطرف شود.

بنابراین با هشدار به خریداران آیفون‌های جدید باید گفت خرید مدل‌های جدید آیفون با توجه به نبود امکان رجیستری ریسک دارد و به نظر می‌رسد استقبال از سری‌های جدید مانند مدل‌های قدیمی نباشد. در بازار ما نرخ این گوشی در بازه ۷۰ تا ۸۰ میلیون تومان است. این در حالی است که اگر فرآیند ثبت تجاری برای این گوشی‌ها انجام شود، ممکن است نرخ آنها به پایین‌تر از این ارقام برسد.

یادداشت

زیاندهی نتیجه خصوصی‌سازی غلط

احسان سلطانی
کارشناس اقتصاد

اصل ۴۴ قانون اساسی، بر کوچک‌تر شدن بدنه دولت و اهمیت خصوصی‌سازی تاکید دارد، اما اجرای چنین اصلاحات اساسی در بدنه ساختار اقتصادی، نیازمند بسترها و فراهم کردن پیش‌نیازهای منحصر به آن است. به‌راحتی نمی‌توان تصمیمات اقتصادی را تدوین و بدون در نظر گرفتن الزامات آن، اجرایی کرد. در رابطه با واگذاری حوزه‌های دولتی به بخش خصوصی نیز چنین روندی حاکم است و پیش از اصرار بر خصوصی‌سازی، باید زیرساخت‌های اجرای آن فراهم می‌شد. به‌دلیل کم‌توجهی به این مسئله، خصوصی‌سازی تبدیل به معضل جدی اقتصاد ایران در ۲ دهه اخیر شده است. به‌عنوان مثال، مهم‌ترین رکن برای رشد متوازن و موثر بخش خصوصی، وجود اقتصاد سیاسی آزاد است. در اقتصاد آزاد گروه‌های وابسته به دولت‌ها نمی‌توانند به اقتصاد و شرایط حاکم بر آن فشار وارد کرده و بازار را جهت‌دهی کنند، اما متاسفانه طی گذشت بیش از ۲ دهه خصوصی‌سازی در ایران، سرکوب دستمزدها و آزادی بر افزایش نرخ کالاها بدون وجود حد و حصر، تنها دستاورد به‌دست‌آمده است. شفافیت در آمار و اطلاعات عملکرد بخش‌های مختلف اقتصادی نیز از دیگر نیازهای اجرای صحیح خصوصی‌سازی است. باوجود این اهمیت، طی سال‌های اخیر دیده شده دولت‌ها آمارهای اقتصادی را متناسب با شرایط روز اعلام کرده‌اند و در هر زمان که وضعیت اقتصادی در مرحله بدی قرار داشت، در اعلام اطلاعات تاخیر کردند، بنابراین، شفافیت، حلقه گمشده مدیریت کلان کشور است و این یکی دیگر از خلأهای اجرایی خصوصی‌سازی به‌حساب می‌آید. در خصوصی‌سازی باید ساختار، نحوه اداره، شیوه مدیریت، چارچوب‌های بهره‌وری و سایر مولفه‌های مهم کلان اقتصادی تغییر کند. یکی از کارکردهای مهم خصوصی‌سازی، رقابتی کردن فضای فعالیت‌ها است، اما تنها اتفاقی که در این مدت رخ نداده، رقابتی شدن بنگاه‌های خصوصی است. تا به امروز خصوصی‌سازی در ایران، چند هدف کلان را به‌دنبال داشته که هیچ‌کدام از این اهداف، در راستای توسعه کلان کشور نبوده است. در برخی موارد دیده شده بخش خصوصی فعال‌شده در حوزه‌های مختلف اقتصادی، در اختیار مدیران بخش‌های دولتی بوده که تا پیش از این در سمت‌های مختلف کشور حضور داشته‌اند. این مدیران در قالب خصوصی‌سازی، اداره بخش مهمی از اقتصاد را مجدد در دست گرفته و همواره در تلاش هستند تا فعالیت‌های مدنظر خود را به‌ثمر برسانند. این مدیران به‌واسطه پیشینه و سابقه خود می‌توانند از حمایت‌ها، پشتیبانی‌ها، رانت‌ها و حتی امتیازات مختلف بهره‌مند شوند و بدون پاسخگو بودن به نهادهای بالادستی، منافع خود را تامین کنند. در این شرایط، بنگاه خصوصی حیاط خلوت برخی مدیران دولتی فعال یا بازنشسته است و اثری از خدمت‌رسانی به مردم در این بنگاه‌ها دیده نمی‌شود. نتیجه عملکرد بخشی از بنگاه‌های خصوصی در این شرایط، جز افزایش فساد و تحمیل گرانی به جامعه نبوده است. افزایش نقدینگی و چاپ پول، نبود محدودیت برای گرانی کالاها و خدمات بخش خصوصی و سایر موارد این‌چنینی از ثمره خصوصی‌سازی به‌ویژه واگذاری بخشی از مدیریت دولتی به‌دست بخش خصوصی است. بخش خصوصی تا به امروز منابع مالی به‌دست‌آورده را وارد حوزه‌هایی مانند بازار ارز، سهام و املاک کرده و نسبت به اقتصاد مولد بی‌تفاوت بودند. طی سال‌های گذشته، شاهد جدا شدن بخش‌های مختلف از بدنه دولت بودیم؛ شرکت مخابرات نیز یکی از این خصوصی‌سازی‌های انجام‌گرفته بود. براساس اعلام مدیران، شرکت مخابرات منابع مالی مناسبی برای توسعه و ادامه فعالیت‌های خود نداشته و کارشناسان عقیده دارند زیانده بودن شرکت مخابرات، از زمان خصوصی شدن این شرکت آغاز شد، بنابراین، خصوصی کردن بخش مخابراتی کشور، نه‌تنها به‌نفع توسعه نبوده، بلکه بار مشکلات مالی سنگینی را به این بخش تحمیل کرده است. این روند در بیشتر بنگاه‌های خصوصی‌شده حاکم بود و در نهایت می‌توان آن را نتیجه نافرجام اصرار خصوصی کردن شرکت‌های دولتی معرفی کرد. با ادامه این روند و اصلاح نکردن رویه سیاست‌گذاری و مدیریت حوزه‌های مختلف اقتصادی، در آینده‌ای نه‌چندان دور، شاهد حاکم شدن سایه سنگین زیاندهی بر تمامی قسمت‌های کشور خواهیم بود.

شروع تجارت آزاد با اوراسیا از ۱۴۰۲

علیرضا پیمان‌پاک، رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با بیان اینکه حضور فعالان ایران در اتحادیه‌ها و پیوندهای منطقه‌ای موردتاکید است، اظهار کرد: باتوجه به تاکید دولت بر لزوم ایفای نقش فعالانه‌تر در اتحادیه‌ها و پیوندهای اقتصادی، طی یک سال گذشته ۹ نشست درباره اوراسیا برگزار کردیم. به‌گزارش مهر، وی افزود: پس از بررسی و تایید دولت‌ها در زمینه جزئیات مذاکرات انجام‌شده، تا پایان آذر تصویب نهایی تجارت آزاد با اوراسیا تعیین‌تکلیف شده و در صورت تداوم این رویه، از سال آینده (۱۴۰۲) تجارت آزاد با اوراسیا کلید می‌خورد. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: براساس مذاکراتی که تاکنون انجام دادیم، مقرر شده ۹۳ درصد کدهای تعرفه‌ای ایران و اوراسیا برای گروه‌های کالایی مانند خودرو، لوازم خانگی، پوشاک، دارو، صنایع غذایی و محصولات کشاورزی در زمره گروه‌های سبز قرار گرفته و صفر شود. وی بااشاره به قرارگیری ۷۰۰ قلم کالا در تجارت ترجیحی موقت با اتحادیه اوراسیا طی ۳ سال گذشته، گفت: تجارت ترجیحی موجب افزایش ۵۵ درصدی صادرات ما به این اتحادیه شد، بنابراین وقتی تجارت آزاد با اوراسیا اجرایی شود، یعنی یک بازار ۷۰۰ میلیارد دلاری پیش‌روی صنعت و تولید ما ایجاد می‌شود که می‌توان از طریق آن تجارت را به‌نحو مطلوب گسترش داد. گفتنی است، اتحادیه اوراسیا یک بلوک اقتصادی متشکل از ۵ کشور ارمنستان، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان و بلاروس است که با برخورداری از حدود ۱۸۳ میلیون نفر جمعیت فعال، دارای هزار و ۹۰۰ میلیارد دلار تولید ناخالص داخلی، رتبه اول در تولید نفت، رتبه دوم در تولید گاز و رتبه چهارم در تولید برق بوده که یکی از پررونق‌ترین بازارهای سرمایه‌گذاری در جهان به‌شمار می‌آید.

خصوصی‌سازی بلای جان مخابرات شد

پشت‌پرده بندی جدید در قبض تلفن ثابت

هزینه نگهداری هر خط تلفن ثابت ۲۱ هزار تومان است

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

۱۷ شهریور، افزایش تعرفه هزینه ماهانه تلفن ثابت، موردتایید قرار گرفت و ستاد تنظیم بازار، افزایش نرخ کارکرد تلفن ثابت را تصویب کرد. براساس این مصوبه، کاربران تلفن‌های ثابت استان تهران برای حفظ خط تلفن ثابت خود، باید ماهانه ۲۰ هزار تومان، پرداخت کنند. این مبلغ، هزینه‌ای است که از مهر به ردیف قبض‌های تلفن اضافه شده و براساس آن صاحبان خطوط تلفن در پایتخت برای استفاده و حفظ این خطوط، موظف به پرداخت آن هستند. بسیاری از کارشناسان معتقدند تحمیل این هزینه اضافی، به‌دلیل تلاش شرکت مخابرات برای تامین هزینه‌های جاری و دیون معوقه خود است. به این ترتیب پس از خصوصی‌سازی شرکت مخابرات و چندپاره‌شدن ساختار ارتباطی کشور، مشکلات مالی متعددی گریبانگیر این بخش مهم شد. کاهش منابع درآمدی شرکت مخابرات پس از خصوصی‌سازی غلط این شرکت، چالش‌های اقتصادی مهمی را برای حوزه ارتباطات کشور رقم زد تا جایی که بارها وزیران ارتباطات دوره‌های اخیر، نبود منابع مالی مناسب را مهم‌ترین دلیل توسعه‌نیافتگی و بهبود زیرساخت‌های ارتباطی و مخابراتی کشور عنوان کرده‌اند. این مسائل در کنار یکدیگر سبب شد تا شرکت مخابرات برای پرداخت هزینه‌ها در چند سال اخیر به راهکارهایی مانند فروش املاک و مستغلات روی آورده است. افزایش تعرفه ماهانه برای تلفن‌های ثابت، نیز راه دیگری برای تامین اعتبار موردنیاز شرکت مخابرات است که در چند سال اخیر به تصویب نرسیده است، بنابراین افزودن بندی به‌نام «هزینه خدمات مکالمه صوتی» راهکار جدیدی است که شرکت مخابرات با همکاری شورای‌عالی رقابت و تایید کمیسیون تنظیم مقررات مخابرات اجرایی کرده است. صمت در این گزارش، به بررسی آثار خصوصی‌سازی در بخش مخابرات پرداخته است.

ماجرای «خدمات مکالمه صوتی»

قبض ماه مهر تلفن‌های ثابت با ردیف جدیدی برای پرداخت همراه بود. براساس مصوبه ستاد تنظیم بازار، هر مشترک تهرانی موظف به پرداخت ماهانه ۲۰ هزار تومان، در مراکز استان‌ها ۱۵ هزار تومان و در سایر شهرها نیز ۱۰ هزار تومان بابت هزینه مکالمات صوتی به مخابرات شده‌اند. در قبال پرداخت این هزینه، برای مشترکان تهرانی ۴۴۴۴ دقیقه مکالمه شهری، در مراکز استان‌ها ۳۳۳۳ و در سایر شهرها ۲۶۰۰ دقیقه مکالمه شهری رایگان لحاظ شده است. این مصوبه با گلایه بسیاری از مشترکان خطوط ثابت مواجه شده است. برخی شهروندان مدعی شدند ابتدا خط ثابت قطع شده و بعد از مراجعه به مخابرات، برگه پرینتی به آنها داده شده است که در بخش شرح هزینه‌ها، قسمتی با عنوان خدمات مکالمه صوتی دیده می‌شود. در تمامی موارد، به این ترتیب شرکت مخابرات اقدام به فعال کردن خدماتی برای همه مشترکان، بدون استعلام از صاحبان خط کرده که براساس آن هزینه قبض آنها حداقل ۲۰ هزار تومان افزایش یافته است. همچنین معلوم نیست تلفن‌های ثابت که هیچ‌گونه استفاده‌ای ندارند چرا باید این مبلغ را بپردازند؟ ضمن آنکه از نظر مخابرات ۲۰هزارتومان مبلغ زیادی نیست، در حالی که وقتی در چندصد هزار شماره ضرب شود، مبلغ دریافتی مخابرات، میلیاردی خواهد بود.

جبران هزینه تهیه زیرساخت

داود زارعیان

عیسی زارع‌پور

محمدرضا بیدخام

سیدحسن هاشمی

داود زارعیان، معاون تجاری و خدمات مشتریان شرکت مخابرات در گفت‌وگو با موسسه مطبوعاتی صمت تاکید کرد: افزایش تعرفه تلفن ثابت براساس مجوز سازمان ستاد تنظیم بازار، از اول شهریور اجرایی شده است. معاون تجاری و خدمات مشتریان شرکت مخابرات ادامه داد: شرکت مخابرات برمبنای تعرفه مکالمات شهری مقادیر مشخص‌شده‌ای را به‌عنوان الزام حداقل زمان مکالمه در نظر گرفته است. به‌عبارتی، مشترکان باید هزینه حداقل انجام مکالمه را تحت هر شرایطی بپردازند؛ حتی اگر میزان مکالمه آنها کمتر از این حد تعیین‌شده باشد. به‌عنوان مثال، برای مشترکان تهرانی، هزینه مکالمه صوتی ۲۰ هزار تومان در نظر گرفته شده است. اگر میزان مکالمه یک مشترک تهرانی بیشتر از ۲۰ هزار تومان باشد، باید این مبلغ را بدون هیچ هزینه اضافی به‌طورکامل بپردازد، اما اگر میزان استفاده این مشترک، ۱۵ هزار تومان (کمتر از ۲۰ هزار تومان به‌عنوان محدوده تعیین‌شده) باشد، مشترک به‌طورحتم باید ۲۰ هزار تومان را به‌طور کامل و دقیق پرداخت کند. این ۲۰ هزار تومان در جایگاه ردیف مکالمه صوتی در قبوض ذکر شده است. وی در ادامه تاکید کرد: شرکت مخابرات حداقل میزان مکالمه را براساس مناطق شهری تفکیک کرده و در پایتخت حداقل استفاده از خط تلفن ثابت باید ۲۰ هزار تومان (معادل ۴۴۴۴ دقیقه مکالمه) و در مراکز استان‌ها حداقل استفاده از خط ثابت تلفن ۱۵ هزار تومان (معادل ۳۳۳۳ دقیقه مکالمه) و در شهرهای کوچک این رقم حداقل ۱۰ هزار تومان باشد.

▣ اضافه شدن ردیف هزینه خدمات مکالمه صوتی

در همین حال، عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در پیگیری موضوع اضافه شدن ردیف هزینه خدمات مکالمه صوتی به قبوض تلفن ثابت، اظهار کرد: رقم مصوب‌شده برای هزینه خدمات مکالمه صوتی، در واقع هزینه ثابت نیست و حداقل کارکرد است. این میزان حداقل کارکرد نیز، براساس شهرها تقسیم‌بندی و در شهرستان‌ها حداقل میزان کارکرد مشترکان از تلفن ثابت، ۱۰ هزار تومان اعلام شده است. بر این اساس، اگر مشترکی در یکی از شهرستان‌ها، ۱۰ هزار تومان مکالمه داشته باشد، به‌همان میزان پرداختی داشته و ۱۰ هزار تومان بابت خدمات مکالمه صوتی دیگر به قبض او اضافه نخواهد شد، اما اگر تلفن ثابت او ۱۰ هزار تومان کارکرد نداشته باشد، باید حداقل کارکرد ۱۰ هزار تومان را بپردازد. به‌گزارش فارس، وزیر ارتباطات خاطرنشان کرد: میزان حداقل کارکرد خط ثابت برای مشترکان در مراکز استان ۱۵ هزار تومان و در تهران ۲۰ هزار تومان است. این ارقام در حالی مصوب شده که هم‌اکنون هزینه نگهداری هر خط تلفن ثابت برای شرکت مخابرات ایران بیش از این ارقام است.

خصوصی‌سازی غلط مخابرات

سیدحسن هاشمی، رئیس سازمان نصر نیز درباره ابعاد خصوصی‌سازی بخش‌های دولتی گفت: شرکت مخابرات مصداق خصوصی‌سازی بد است؛ در شیوه خصوصی‌سازی و در ادامه عملکرد شرکت خصوصی شده، جای نقد بسیار زیادی وارد است. هاشمی در گفت‌وگو با صمت گفت: در رابطه با اثبات عملکرد ناموفق شرکت مخابرات، می‌توان دلایل متعددی را برشمرد. به‌عنوان مثال اینترنت ثابت شرکت مخابرات، پایین‌ترین کیفیت را در کشور داشته و به‌همین دلیل بیشتر کاربران این سرویس، به‌شدت ناراضی هستند، اما گاهی چاره‌ای جز استفاده از سرویس اینترنت شرکت مخابرات ندارند، چرا که عمده کانال‌ها و لوله‌گذاری‌های مخابراتی در خیابان‌ها و معابر اصلی شهرها، از سال‌ها قبل در اختیار مخابرات بوده و نوعی انحصار بر آنها ایجاد شده است. اکنون نیز هرچند روی کاغذ امکان استفاده سایر اپراتورهای بخش خصوصی از این بستر مخابراتی وجود دارد، اما نوع تعاملات و قراردادها به‌گونه‌ای است که دیگر اپراتورها، ترجیح می‌دهند، قید این همکاری را بزنند.

▣ بی‌عدالتی سیستماتیک

هاشمی در ادامه تصریح کرد: در نقد عملکرد شرکت مخابرات ایران، مصادیق متعدد دیگری هم وجود دارد؛ عدم‌توسعه فعالیت‌های این شرکت، بی‌توجهی به بهره‌وری، نامتناسب بودن ابعاد شرکت مخابرات با تعداد نیرو و خدمات از جمله دلایل اثبات عملکرد ناموفق شرکت مخابرات پس از خصوصی‌سازی محسوب می‌شوند. میزان املاک و ساختمانی‌های اداری این شرکت و همچنین سرانه متراژ فضای کاری به‌ازای تعداد کارکنان بسیار بالا است، اما خروجی کار و خدمات ارائه‌شده، وضعیت متناسب و مشابهی ندارد. درباره نوع مواجهه با نیروی کار هم که طی سال‌های اخیر بارها و بارها شاهد تجمعات کارکنان این شرکت بوده‌ایم و مشخص است که خروجی این بخش هم قابل قبول نبوده است. رئیس سازمان نصر ادامه داد: اقدام اخیر و تغییر شیوه تعرفه‌گذاری تلفن ثابت در نوع خود مصداق یک بی‌عدالتی است، چرا که چندین میلیون مشترک را به پرداخت ماهانه یک مبلغ ثابت، حتی بدون استفاده از تلفن خود مجبور می‌کند.

▣ وادارکردن مردم به پرداخت هزینه‌های بیشتر

رئیس سازمان نصر کشور در ادامه تصریح کرد: درآمد ثابت شرکت مخابرات طی سال‌های اخیر با افزایش استفاده مردم از پیام‌رسان‌های اجتماعی کم شده است. این شرکت باید درآمد خود را از محل ارائه خدمات جدید و باکیفیت جایگزین کند. وادار کردن مشترکان به پرداخت آبونمان ثابت و بیشتر، اقدامی اشتباه است. هاشمی ادامه داد: یکی از راهکارهای منطقی موجود، اجاره دادن املاک شرکت مخابرات به بخش خصوصی است. البته فروش آن و تبدیل به سرمایه برای توسعه خدمات به مشترکان هم یک راه‌حل دیگر است و در مجموع راهکار فروش یا اجاره املاک مخابرات می‌تواند خروجی مثبتی داشته باشد. رئیس سازمان نصر کشور افزود: برای رفع مشکلات فعلی بخش مخابرات کشور، شرکت مخابرات باید به بخش خصوصی واقعی واگذار شود یا به‌همین شکل، خصولتی فعلی باقی بماند، اما بدیهی است که وضعیت فعلی، نه‌تنها الگوی مناسبی از خصوصی‌سازی نیست، بلکه سابقه کاری بخش خصوصی را هم خراب کرده است.

جای خالی توسعه متوازن

در ادامه این اظهارات، محمدرضا بیدخام، مدیرکل ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت مخابرات ایران در پاسخ به انتقادها درباره واگذاری شرکت مخابرات ایران و بروز مشکلات مالی برای این شرکت گفت: نحوه واگذاری شرکت مخابرات ایران براساس اصل ۴۴ قانون اساسی انجام و تمام فرآیندهای قانونی آن طی شده است، این فرآیند توسط مراجع ذی‌ربط بررسی و تایید شده و تاکنون گزارشی مبنی بر مشکل درباره این واگذاری دریافت نشده است و اگر مسئله‌ای وجود دارد، باید به قانون مراجعه شود. به‌گزارش ایسنا، بیدخام بااشاره به آمار تلفن ثابت و تعداد مشترکان پهن‌باند قبل و بعد از خصوصی‌سازی گفت: شرکت مخابرات ایران قبل از خصوصی‌سازی، حدود ۸۵۰ هزار مشترک پهن‌باند داشته و در حال حاضر حدود ۹ میلیون مشترک پهن‌باند دارد. این آمار اصلا قابل‌قیاس با قبل از خصوصی‌سازی نیست. آمار و ارقام، نشان‌دهنده فعالیت مخابرات در همه حوزه‌های ارتباطی در سراسر کشور است، اما اینکه آیا این توسعه‌ها متناسب با نیاز مشترکان است یا نه، موضوع دیگری است که جای بررسی همه‌جانبه دارد. مدیرکل ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت مخابرات ایران ادامه داد: شرکت مخابرات طبق مقررات و قوانین، تمامی زیرساخت‌های اپراتورهای ثابت و همراه را تامین می‌کند. همه شرکت‌های FCP و اپراتورهای همراه زیرساخت‌های موردنیازشان را از مخابرات دریافت می‌کنند و در حوزه تامین ارتباطات روستایی هم فعالیت‌های شرکت مخابرات بسیار گسترده است، بنابراین بدون توسعه، زیرساخت‌های لازم برای همه ذی‌نفعان حوزه ارتباطات فراهم نمی‌شد و توسعه نیز نیازمند تامین اعتبار است.

▣ ثبات تعرفه باوجود افزایش تورم

اظهارات بیدخام در حالی عنوان می‌شود که برخی کارشناسان انتقاداتی نسبت به انحصار مخابرات دارند. وی در این باره گفت: برخی معتقدند انحصار زیرساخت‌ها دست شرکت مخابرات است که چنین حرفی دقیقی نیست و باید برای اثبات آن به اعداد و ارقام رجوع کنیم. سهم بازار شرکت‌های FCP و مخابرات ایران در حوزه پهن‌باند کمابیش برابر است. در بحث زیرساخت هم شرکت مخابرات طبق مصوبات و قوانین ابلاغی سازمان تنظیم مقررات اقدام کرده و زیرساخت و امکانات موردنیاز به شرکت‌ها ارائه شده است. به‌طور کلی سهم بازار موجود در حوزه پهن‌باند بین همه اپراتورها نشان می‌دهد آیا در واقع انحصاری وجود دارد یا خیر؟ مدیرکل ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت مخابرات ایران با بیان اینکه عمده دلیل توسعه‌نیافتگی این است که ما منابع مالی موردنیاز برای توسعه را نداریم، افزود: در حدود ۱۲ سال گذشته، تعرفه تلفن ثابت باوجود افزایش تورم در همه حوزه‌ها، تغییری نکرده و در مقابل روند حاشیه سود شرکت مخابرات ایران در بخش ثابت به‌دلیل تورم و نبود تناسب در تعرفه‌ها نزولی است. وی افزود: به این ترتیب، سودآوری مخابرات در بخش تلفن ثابت در سال ۱۳۹۸ حدود یک درصد بوده که در سال ۱۳۹۹ تبدیل به زیان شده و شاهد روند کاهشی در حاشیه سود شرکت مخابرات ایران بوده‌ایم. مدیرکل ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت مخابرات ایران ادامه داد: هزینه نگهداری شرکت مخابرات ایران برای یک خط تلفن ثابت، حدود ۲۱ هزار تومان است، اما پولی که از مشترک می‌گیریم ۵۸۰۰ تومان است. بدون شک برای سرپا ماندن بزرگ‌ترین شرکت مخابراتی باید با اصلاح تعرفه‌ها نسبت به تامین اعتبار این بخش گام برداریم. انداختن تمامی تقصیرات در روند تامین اعتبار بر گردن شرکت مخابرات کار درستی نبوده و دولت باید حمایت‌های مالی از این شرکت کند.

سخن پایانی

به‌گفته مدیرکل ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت مخابرات ایران، هزینه نگهداری هر خط تلفن ثابت ۲۱ هزار تومان است. مبلغی که شرکت مخابرات به‌عنوان تعرفه پایه تلفن ثابت نیز در نظر گرفته، برای پایتخت ۲۰ هزار تومان است و نمی‌توان نسبت به این توازن اعداد و ارقام بی‌تفاوت بود. به‌بیانی دیگر، در ظاهر شرکت مخابرات قصد دارد تمامی هزینه‌های خود را به‌طورمستقیم از مردم دریافت کند و در ازای آن خدمتی به افراد ارائه نکند. خصوصی‌سازی همواره اقدامی در راستای بهبود توسعه و کوچک‌سازی بدنه دولت معرفی می‌شود، اما آن‌چیزی که امروز شاهد آن هستیم، زیانده بودن شرکت مخابرات به‌عنوان مهم‌ترین بخش اقتصادی و فناوری کشور است. از سویی دیگر، وجود مدیر شرکت مخابرات و وزیر ارتباطات به‌عنوان ۲ مرجع تصمیم‌گیری، نشان دیگری از چندپاره بودن بخش مخابرات و ارتباطات کشور است. در این شرایط نه‌تنها نمی‌توان خصوصی‌سازی انجام‌شده را موفق عنوان کرد، بلکه ساختارهای مدیریت کلان نیز زیرسوال است.

کمبود گوشت مرغ نداریم

وزارت جهـاد کشـاورزی اعلام کرد: با وجود کاهـش جوجه‌ریزی به‌دلیل کاهـش مصرف و تقاضا و افزایش مقطعـی تقاضا در روزهای اخیر، کمبودی در زمینه گوشت مرغ در بازار احساس نمی‌شود. به‌گزارش ایرنا، وزارت جهاد کشاورزی در واکنش به مطلب روزنامه آرمان ملی با عنوان «پشت پرده گرانی مـــــرغ» در توضیحاتی اعلام کرد: با عنایت به تکلیف دولت برای اجرای طرح مردمی‌سازی و توزیع عادلانه یارانه‌ها و تغییر نرخ ارز از قیمت ترجیحی به قیمت نیمایی برای نهاده‌های اساسی (ذرت و کنجاله سویا)، در حوزه طیور، به‌تناسب هزینه تمام‌شده جوجه یکروزه و گوشت مرغ افزایش‌یافته که افزایش قیمت تمام‌شـده محصول نهایی در سـبد غذایی خانوار در آن اجتناب‌ناپذیر بـود، بـا هدف جلوگیری از وابسـتگی بخش تولید غذا بـه ارز ترجیحی و در نهایـت حـذف یارانه‌هایی که به بخش تولید از این بابت داده می‌شـد، منجر به سـاماندهی نظام یارانه‌ها و پرداخت آن به‌طور مسـتقیم به مصرف‌کننده نهایی شـده اسـت. برای ایجاد توازن عرضه و تقاضا در تولید و مصرف مرغ با اجرای طرح‌هایی مانند تولید قراردادی گوشـت مرغ، خرید و ذخیره گوشت مرغ مازاد توسط شرکت پشتیبانی امور دام و... تلاش شد بخشی از مشکلات تولیدکنندگان برطرف شـد که خوشـبختانه از اوایل شهریور ثبات نسبی در عرضه و تقاضا ایجاد و نگرانی مرغداران کمتر شـده اسـت. در ضمن با وجود کاهش جوجه‌ریزی به‌دلیل کاهش مصرف و تقاضا، با توجه به افزایش مقطعی تقاضا در روزهای اخیر، کمبودی در بازار احساس نمی‌شود و در صورت افزایش کلی تقاضا و احیانا افزایش غیرمنطقی قیمت گوشت مرغ، امکان عرضه گوشت مرغ منجمد و مدیریت بازار وجود خواهد داشت.

آشفتگی بازار برنج و قصه طولانی نفوذ دلالان

هیچ کس پاسخگو نیست

«شـبکه‌های بزرگ دلالان برنج با ذخیره‌سـازی و انبار کردن، برنـج را در بازار گران می‌کنند و واسـطه‌ها و شـبکه‌های بزرگ نقش مهمی در تعیین نـرخ برنج دارند.» این گوشه‌ای از سخنان محمد قربانی، معاون وزیر جهاد کشاورزی است. جمله‌هایی تکراری که تنها هدف خروج آنها از تارهای صوتی مسـئولان، شانه خالی کردن دولت از زیر بار مسـئولیت‌های مربوط به خود اسـت. بازار برنج و قصه طولانی نفوذ دلالان بر بازار برای دیروز و امروز نیسـت و سال‌هاسـت از آن صحبت می‌شود. دست‌های پشت پرده‌ای که نه‌تنها قطع نمی‌شـوند، بلکه در شـرایط نابسـامانی بازار، برخی از مسئولان خارج گود نشسـته و به زنجیر شـدن آنها نگاه می‌کنند. گاهی نیز به‌دنبال فشـار افکار عمومی و رسانه‌ها، برخی دست به‌کار شده و دلالان متهم ردیف اول نابسامانی‌ها در بازار را معرفی می‌کنند، اما در نهایت هیچ‌وقت مشخص نیست این برهم زنندگان نظم بازارچه کسانی هستند و چه نهادی وظیفه مبارزه با آنها را دارد؟ هر دولتی نیز قبل از ورود شعار مبارزه با آنها را سـر می‌دهد و در دوران سـکانداری به فراموشی مبتلا می‌شود. صمت در این گزارش به بررسی وضعیت نابسامان بازار برنج از دیدگاه فعالان این حوزه می‌پردازد.

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

بـازار برنج و قصـه طولانی دلالان بـرای دیروز و امروز نیسـت و سال‌هاست که از آنها صحبت می‌شود

گرانی برنج، رکوردی شرم‌آور در سال ۱۴۰۰

این روزها شـاهد عبور قیمت برخی از اقلام برنج از ۱۰۰ هزار تومان برای هر کیلو هسـتیم و این کالای پرمصـرف در محدوده قیمتی ۸۰ تا ۱۱۰ هزار تومان به فروش می‌رسـد و بسـیاری از شهروندان با مشکل خرید این کالا مواجه هسـتند. این در حالی است که برنج از کالاهای کشـاورزی است که قابلیت کشت در شـهرهای شمالی کشـورمان را دارد؛ بنابراین بخشی از نیـاز برنج مصرفی در داخل تولید و کسـری نیاز با هماهنگی وزارت جهاد کشـاورزی و صنعت، معدن و تجارت وارد می‌شـود. برنامه‌ریزی دقیق برای میزان تولیـد داخل و میزان واردات از الزاماتی اسـت که در صـورت تعلل بازار را با کاهـش کالا و افزایش قیمت مواجه می‌کند. در مقابل با توجه به تولید برنج، موضوع کنترل واردات نیز از دیگر موضوع‌های موردمناقشـه تمام این سال‌هاسـت. برخی معتقدنـد تولید داخل کفاف نیاز بازار را داده و نیازی به حجم بالای واردات برنج نیسـت. هرچند این استدلال مخالفانی هم دارد. به اعتقاد برخی از کارشناسـان، کار از کار گذشـته و کنتـرل واردات نیز دردی از این بـازار پر زخم را دوا نمی‌کند و واردات برنج مازاد بر نیاز کشور موجب‌شده تولید داخل روی دست کشاورز بماند. از سوی دیگر، طبق آمار تولید برنج امسـال نسـبت به مدت مشابه سال قبل، ۲۵ درصد افزایش یافته است. با این حال، گزارش رسـمی مرکز آمار ایران نشـان می‌دهد نرخ برنج ایرانی فقط در سال ۱۴۰۰ حدود ۹۵ درصد رشد کرد تا گران‌ترین کالای اساسی در سال گذشته لقب بگیرد. این آمار حاکی از آن است که دیگر بسیاری از قشر متوسـط جامعه نیز توانایی خرید برنج ایرانی را ندارند. تکرار داسـتان نابسامانی بازار برنج باعث شده دلالان از این بازار گل‌آلود به سود خود ماهی بگیرند. حال سـوال اینجاسـت که آیا این داستان امسال نیز تکرار خواهد شد؟

تاخیر در اعلام نرخ برنج و التهاب بازار

جمیل علیزاده‌شـایق، دبیر انجمن برنج با اشاره بـه نبود ثبـات قیمتـی در بـازار برنج به صمت گفـت: وزارت جهـاد کشـاورزی نمی‌توانـد در تصمیم‌گیری‌های مربوط به بـازار برنج ثابت قدم باشد. برنامه‌ای که در گذشته توسط وزارت جهاد کشـاورزی اجرا می‌شد، اعلام نرخ خرید تضمینی برنج بود. طبق قانـون در فرآیند خرید تضمینی، سازمان تعاون روستایی با اعلام نرخ تضمینی برای کالا و هماهنگی با کشاورز، اقدام به خرید محصول کشاورز می‌کند. این فعال بازار در توضیح سیاست خریـد تضمینی برنج گفت: در این سیاسـت، اگر کشـاورز قادر به فروش کامل محصول خود نبود، سازمان تعاون روستایی اقدام به خرید محصول از کشاورز می‌کرد. در آن زمان کمتر کشاورزی پیدا می‌شـد که برنج خود را به وزارت تعاون روستایی بفروشـد. با این وجود، هنگامی‌که سازمان تعاون روسـتایی آمار فروش را کاهشـی اعلام می‌کرد، وزارت جهاد از نتیجه عملکرد راضی‌تر و بدان معنا بود که کشاورز توانسته بیشتر محصول خود را در بازار بفروشد. از سوی دیگر، خریدار نیز می‌دانست که قـادر به خرید محصول با نرخ پایین‌تر از عرف بازار نیسـت، چراکه به هر ترتیـب محصول روی دست کشاورز نمی‌ماند.

وی با اشـاره به تغییر این عملکـرد اظهار کرد: پـس از مدتی یکی از مسـئولان اعـلام کرد نرخ توافقی جایگزین نرخ تضمینی شود. این در حالی اسـت که عملا قیمت اعلام شده توسط مسئولان نمی‌توانـد توافقی باشـد و تعیین قیمـت نیاز به شنیدن نظرات کارشناسی فعالان بازار و کشاورزان دارد. با تغییر این سیاست، دولت نه‌تنها برای برنج، بلکه برای همه محصولات، نرخ تعیین می‌کند. به این ترتیب، قیمت‌گذاری برای برنج توسـط دولت انجام شـد که پس از اعلام آن «خریدار خنده‌اش گرفت و فروشنده گریه‌اش گرفت». بسیاری نیز بر این باورند که قیمت‌های اعلامی که با هزینه تولید فاصله بسیاری دارد، از کجا آمده است؟

■ دولت باید نرخ تضمینی را مشخص کند

علیزاده‌شایق با بیان راهکار اصلی برای ثبات بازار برنج، افزود: باید به نظرات کارشناسـی فعالان این حوزه قبل از تصمیم‌گیری توجه شود، اما متاسفانه تصمیم‌گیری‌ها فردی شـده است. دولت باید نرخ تضمینـی را مشـخص کنـد و در سـود عادلانه کشاورز را نیز مدنظر قرار دهد. این در حالی اسـت که متاسـفانه در موضوع قیمت‌گذاری از دیدگاه‌های کارشناسـی استفاده نمی‌شـود. حتی اگر تصمیم‌گیـران تخصصی در فرآینـد تولیـد، قیمت تمام‌شـده و تعیین قیمت کالا داشـته باشـند، اتفاقات بهتری رخ می‌دهد، زیرا سـردرگمی‌های بسـیاری به‌واسـطه نظرات غیرکارشناسی ایجاد می‌شود.

وی با توجه به اینکه کشـاورزان سـود در نظر گرفتـه برای فـروش برنج را قبـول ندارند، اظهار کرد: کشـاورزان با تعیین سود ۲۰ درصدی موافق نیستند، بلکه معتقدند باید سود ۵۰ درصدی برای فروش برنج توسـط دولت تعیین شـود. به همین علت، متاسـفانه کشـاورزان به کمتر از سـود ۵۰ درصدی راضی نیستند، اما دولت نیز تعیین ارقام بـالا برای برنج را به نفع مصرف‌کننده نمی‌داند. از سـوی دیگر، کشاورز مشـاهده می‌کند بیشترین سـود به دلال و واسطه می‌رسـد؛ در نتیجه برنج خود را در شالیکوبی‌ها نگه می‌دارد و از فروش آن خودداری می‌کند تا در آبان و آذر محصول خود را بفروشد. نگه‌داشتن برنج به دلال اجازه می‌دهد بر نرخ برنج بیفزاید و دود این مسـئله تنها به چشم مصرف‌کننـده می‌رود. همچنین باوجـود فراوانی برنج ایرانی و خارجی در بازار، برخی فروشـندگان سودجو با مخلوط برنج، آن را با قیمت‌هایی بالاتر از نرخ حقیقی می‌فروشند و از سوی دیگر، خورده برنج نیز افزایش یافت که به ضرر مصرف‌کنندگان است.

■ گرانی در راه است؟

دبیـر انجمن برنج بـا بیان اینکـه بیش از یک ماه از وعده تعیین نرخ برنج توسـط وزارت جهاد کشـاورزی می‌گذرد، گفت: بیش از یک ماه است وزارت جهاد کشـاورزی قرار اسـت نـرخ فروش برنج را اعلام کند و ما مخالفت خود با این شـیوه قیمت‌گذاری را بارها اعلام کردیم. از سـوی دیگر، دولت اعـلام نرخ برنج را به تعویـق می‌اندازد که به‌واسـطه آن، ممکـن اسـت بازار آشـفته‌ای در ماه‌های مهر و آبان داشته باشیم.

بازار محصولات کشاورزی رها شده است

فرامرز علی‌نیا، رئیس سابق موسسه تحقیقات برنج کشور بـا توجه به نبود نظارت در بخش محصولات کشـاورزی به صمت گفت: دولت باید به‌طور مقتدرانه در بخش کشاورزی نظارت‌های لازم را داشته باشد.

ایـن در حالی اسـت که طبق شـواهد بـازار محصولات کشـاورزی رها شده است و این مشکل تنها مربوط به برنج نیست.

بخـش مرکبات نیز روی زمین مانـده و باوجود افزایش تولیـد هیچ برنامه‌ای بـرای صادرات وجود نـدارد. در دنیا برای میزان تولید داخل و صادرات محصولات اسـتراتژیک برنامه‌ریزی مشخص وجود دارد.

وی بـا بیـان اینکه اصلی‌تریـن دلیل گرانـی برنج، نبود نظارت اسـت، افزود: در نتیجه ایـن عدم‌نظارت این روزها، قیمت و کیفیت برنج کمتر موردتوجه قرار گرفته و منجر به آشفتگی بازار شده است.

کیفیت برنج‌های عرضه‌شـده در استان‌های تولیدکننده نشـان از تخلفی بزرگ و سـودهای زیاد برای فرصت‌طلبان این بازار داشـته و در نهایت احتمـال افزایش نرخ برنج در آبان وجود دارد.

■ نظارتی در بازار برنج وجود ندارد

علی‌نیا بـا توجه به نبود نظارت کافی بـر بازار برنج بیان کرد: متاسـفانه نظارتی بر بازار برنج وجـود ندارد و این در حالی است که تنها نرخ برنج نیست که با حرکت از مناطق شمالی به شهرهای بزرگ دسـتخوش تغییر می‌شود، بلکه کیفیت ایـن برنج نیز تغییر می‌کند. برنجی که در شـمال بـا ۲ تا ۳ درصد خرده می‌توان تهیـه کرد در تهران میزان خرده‌های آن به ۱۰ تا ۱۲ درصد می‌رسـد و حتی احتمال ناخالصی آن‌هم به‌شـدت بالا می‌رود و هیچ‌کس پاسـخگو نیسـت. این در حالی است که در یک ماه اخیر، ۸۰ درصد تولیدات برنج فجر اسـتان گلسـتان با هدف مخلوط کردن با برنج درجه یک به فروش رسیده اسـت. متاسـفانه کشـاورز سودی نمی‌بـرد و بازار در دسـت دلالان است.

■ اولویـت برنجـکاران تغییر کرده است

رئیس سـابق موسسـه تحقیقات برنج کشـور با اشاره به افزایش نرخ برنج در سال گذشته، اظهار کرد: از سوی دیگر، بعـد از جهشـی که در نـرخ برنج از سـال ۱۴۰۰ رخ داد، کشـاورزان اولویت خود را حفظ منافع مالی قرار دادند و به همیـن علت، دیگر تمایل به فـروش محصول با هر قیمتی ندارند. در نتیجه کشـاورزان از اواخر مرداد شالی‌های خود را به بازار عرضه نکردند و منتظر بالا رفتن بیشـتر قیمت‌ها هسـتند. این شرایط وظیفه کنترل و مدیریت بازار بر عهده دولت است.

وی دربـاره وضعیت تولیدات برنج در سـال جاری گفت: امسـال کشـاورزان در حجـم بالایی برنج کاشـته و تولید افزایـش پیدا کرده اسـت. در نتیجه پیش‌بینی می‌شـود با توجه به افزایش تولید برنج امسـال، تولیـد از ۲ میلیون و ۲۵۰ هزار تن نیز افزایش بیشتری پیدا کند.

■ واردات با بازار داخل چه می‌کند؟

وی میـزان واردات برنج به کشـور را در تعدیل نرخ برنج موثر دانست و افزود: بهتر است دولت بر میزان واردات برنج خارجی نیز مدیریت داشـته باشـد. این در حالی است که برنج‌های هندی وارداتی از کیفیت خوبی برخوردار نیستند. رئیس سـابق موسسه تحقیقات برنج کشور، پیش‌بینی خود از بـازار را بیان کرد و گفت: در شـرایطی کـه تقاضا ثابت باشد و عرضه بیشتر شود، نرخ برنج می‌شکند. انتظار می‌رود با توجه به شـرایط موجود، کشـاورز به توان مصرف‌کننده بیشتر توجه کند.

کنترل بازار برنج از دست دولت خارج شده و به‌دست دلالان افتاده است

سخن پایانی

بررسی بازار و نظرهای کارشناسی نشان می‌دهد کنترل بازار برنج از دست دولت خارج شده و به‌دست دلالان افتاده اسـت. نقش پررنگ دلالان در بازار کالاهای اساسـی دیگر بر کسی پوشیده نیست، اما دولت با بلندپروازی خودکفایی، مقابل واردات ایسـتاد و مشـخص نیسـت این بلندپروازی‌ها و آثار مخرب‌شـان چه زمان تمام می‌شـود. برنج، کالای استراتژیکی که در سفره مردم نقش مهمی دارد حال به ابزاری برای سودآوری تبدیل شده است. متاسفانه این گستره سـودآور به حدی شـیرین به نظر می‌آید که زهر نان حاصل از آن را به وجود دلالان نمی‌رساند. نکته عجیب‌تر حضور برخی از مسـئولان مربوطه در فاصله زیاد از این ماجرا و تنها سـهم آنها، نگاه است که عده‌ای نان خود را در غم مردم زده و پول‌های کلانی به جیب می‌زنند تا جایی که برنج را از سفره بسیاری از مردم حذف کردند.

گشتی در بازار

جولان قیمت‌ها در بازار برنج

برنج در طول سال‌ها و دهه‌های گذشته به قوت روزانه بیشـتر خانوارهای ایرانی تبدیل شـده، اما در چند سـال اخیـر چند جهش قیمتی داشـته، به‌طوری که نرخ برنج کیفی ایرانی برخی اقلام همچون طارم و هاشمی از ۳۰ تا ۳۴ هزار تومان در هر کیلو به مرز ۱۰۰ هزار تومان نیز نزدیک شد. این در حالی است که قیمت‌های برنج نیم‌دانه هم رشد عجیب و غیرمعمولی یافته و هر کیلو نیم‌دانه اعلی، گاه تا ۸۰ هزار تومان در بازار عرضه شده است. از سـوی دیگر، بازار برنج مدت‌هاست از کنترل خارج شده و قیمت‌ها روزبه‌روز بالاتر می‌رود و این رشد قیمتی از اواسط سال ۱۴۰۰ شروع شـده اسـت. طبق آمارها، عمده تولید برنج کشـور مربوط به استان‌های شـمالی کشور (گیلان، مازندران و گلسـتان) است؛ یعنی از ۶۰۰ هـزار هکتار اراضی برنج کشـور، به‌طور قطـع ۴۵۰ تا ۵۰۰ هزار هکتار مربوط به این استان‌هاست، بنابراین روند تولید این استان‌ها در نرخ این محصول تاثیر بسزایی دارد.

گفتنی اسـت براساس آمارهایی ارائه‌شده، سـرانه مصرف برنج کشور ۳۶ کیلوگرم است کـه البته این میزان در یک دهه گذشـته از متوسـط ۴۳.۵۸ کیلوگرم در سال ۱۳۹۰ به حدود ۳۶ کیلوگرم در سال ۱۳۹۸ رسیده که این میزان به‌دنبال افزایش نرخی بود که سال ۹۸ از برنج خارجی شـروع شد و دامنه آن به برنج ایرانی نیز رسید.

■ سال ۹۹

در سـال زراعی ۹۹-۹۸ به‌دلیل بارندگی‌ها زیاد، وفور آب‌های سـطحی و ذخیره مناسب سـدهای برخی استان‌های کشـور، حدود ۲ میلیون و ۹۰۰ هزار تن برنج در کشـور تولید شد. این در حالی است که در این سال، ۹۳۶ هزار و ۸۰۹ تـن برنج به ارزش ۸۶۸ میلیون و ۵۳۳ هـزار و ۴۴۷ دلار واردات برنـج انجام شده بود.

همچنین در سـال ۹۹ هـر کیلوگرم برنج ایرانی در بازار بین ۲۸ هزار تا ۳۸ هزار تومان و برنج خارجی بین ۲۰ هزار تا ۲۶ هزار تومان به فروش می‌رسید.

در سـال ۱۳۹۹، واردات برنج ایران حدود یک میلیون تن به ارزش ۹۰۴.۷ میلیون دلار بود.

■ ۱۴۰۰

میزان تولید برنج در سال ۱۴۰۰ با کاهش مواجه شـد و به حدود ۲ میلیون و ۲۵۰ هزار تن رسید.

نیاز کشـور به برنج، سـالانه ۳ میلیون تن برآورد می‌شـود که از این میـزان، معمولا ۲ میلیـون و ۵۰۰ هـزار تن در کشـور تولید و ۵۰۰ هزار تن از طریق واردات تامین می‌شود.

ایران در سـال ۱۴۰۰ حـدود ۲.۳ میلیون دلار صـادرات برنج داشـته که عمـده آن به ۷ کشـور بوده اسـت. اتریش، اردن، استرالیا، اسـتونی، اسـلواکی، افغانسـتان، امـارات، انگلسـتان، ایتالیـا، افریقای‌جنوبـی، آلمان، پاکسـتان، ترکیـه، جمهوری‌آذربایجـان، دانمارک، رومانی، سـوئیس، عـراق، فنلاند، قزاقسـتان، قطر، کانادا، کویت، گرجسـتان، مالزی، نروژ و هلنـد از مقاصد صادراتی برنج نیمه‌سفید ایرانی بوده‌اند.

از سوی دیگر، افزایش نرخ برنج به‌ویژه برنج ایرانی در نیمه دوم سال ۱۴۰۰ چشمگیر بود، به‌طوری که آمارهای رسـمی نشان داد، برنج ایرانـی تا بیش از ۱۱۳ درصد نیز گران شـد و تـا ۹۰ هزار تومان در هر کیلـو در بازار به فروش می‌رسید.

■ ۱۴۰۱

دو موج گرانی برنج در پاییز و زمستان سال ۱۴۰۰، واکنش‌های زیادی به‌دنبال داشـت؛ واکنش‌هایـی از جنس تأیید احتکار، دلالی و سوداگری در بازار برنج.

نخستین موج گرانی برنج در کشور در پاییز به وجود آمد. زمانی که نرخ برنج ایرانی به‌طور میانگین بـه ۶۰ هزار تومان رسـید. افزایش قیمتی که هر قدر تلخ، اما تکرار آن در بهمن غیرقابل پیش‌بینی بود.

فروردین ۱۴۰۱، نرخ برنج درجه یک رکود عجیبی زد و به مرز کیلویی ۱۰۰ هزار تومان رسـید. همچنین برنج خارجـی با ۳۰ تا ۴۰ هزار تومان به فروش می‌رسد.

براسـاس برآوردها به نظر می‌رسـد امسال میزان تولید برنج بیـش از ۲ میلیون و ۲۵۰ هزار تن باشـد که رقم خوبی است. این حجم تولید نسبت به میانگین سال‌های تولید نرمال حدود ۲۰ درصد افزایش دارد.

یادداشت

مشکل بازار مسکن تنها عرضه نیست

مهدی شیخ سجادیه
کارشناس مسکن

اکنـون با حداقـل حقوق و بـا ۲۰ درصد اضافه‌تر آن، شـاید بیش از ۱۰۰ سـال طول می‌کشد که یک خانوار با پس‌انداز خود بتواند خانه‌دار شود که این میانگین در هر جای دنیا کمتر از ۱۰ سال است.

به‌طورقطع شـروع یک فعالیت ساخت‌وساز همچـون طرح نهضت ملی مسـکن می‌تواند موثر باشد، البته اگر به‌فرض، ۲ میلیون واحد را در مسـکن مهر در نظر بگیریم و تقسـیم بر ۱۳ یا ۱۴ سـال کنیم، مـا به‌طورمیانگین کمتر از ۱۴۰ هزار واحد مسـکونی در سـال سـاخته‌ایم که با نیاز سالانه ۷۰۰ هزار واحد مسکونی بسیار فاصله داریم.

در رابطه با موضوع ساخت ۴ میلیون واحد در طرح نهضت ملی مسـکن؛ اگـر میانگین سـاخت ۲۰۰ هزار واحد مسـکونی در سال را به نسـبت نیاز جامعه در حدود ۷۰۰ هزار واحد مسکونی تقسیم کنیم، به‌طورقطع عدد ساخت‌وسـاز جوابگو نیست و فاصله بین بازار عرضه و تقاضا بیشتر می‌شود.

طرح‌هـای مسـکن دولت‌ها بیشـتر برای دهک‌های یک، ۲ و ۳ جامعه است، دولت باید برای تامین مسـکن دهک‌های میانی جامعه شامل دهک ۴، ۵،۶ و ۷ ساخت مسکن داشته باشد و در این مسـیر با موانعی مواجهیم که اگر مسیر ساخت‌وساز جامعه اصلاح شود، این موارد تعداد قابل‌توجهی خواهد بود و بازار آن وجود دارد.

اگر به نیاز مسکن دهک‌های میانی جامعه توجه شـود، نه‌تنهـا تولید مسـکن افزایش می‌یابد، بلکه تولید مصالح بیشـتر می‌شود و می‌توان به ۷۰ درصد نیاز مسکن جامعه پاسخ داد. چنانچه دولت تمهیداتی چون وام مسکن بدون اوراق و سـپرده را که برای مسکن مهر یـا نهضت ملی مسـکن در نظر گرفته، به هر سازنده و انبوه‌سـازی تخصیص دهد، در این شرایط ساختار تولید مسکن در کشور تقویت می‌شود.

توان خرید مردم برای تهیه مسکن موردنیاز به‌شـدت کاهش پیدا کرده و بیشـتر اقشـار کم‌درآمد جامعه با این مشکل روبه‌رو هستند. اکنون با حداقل حقوق و با ۲۰ درصد اضافه‌تر آن، شـاید بیش از ۱۰۰ سال طول بکشد که یک خانـوار بتواند با پس‌انـداز خود خانه‌دار شـود که این میانگین در هر جای دنیا کمتر از ۱۰ سال است.

مشـکل بازار مسـکن تنها مشکل عرضه و تولید نیسـت و ما با مشـکل تقاضـا در بازار مسـکن مواجهیم و خانواده‌ها قادر نیستند با پس‌انداز خود خانه بخرند.

زیاد شـدن زمـان خرید مسـکن به‌دلیل تورم اسـت و توجه داشته باشیم که آپارتمان خودبه‌خود گـران نمی‌شـود و برخی عوامل همچون نرخ زمین، پروانه سـاخت، دستمزد، مصالح سـاختمانی و... در کنـار هم موجب افزایش نرخ مسـکن می‌شـود که متاسـفانه هر سال شـاهد افزایش بیش از ۵۰ درصدی مصالح و دستمزدها هستیم.

اکنـون در پایتخـت دیگر خانـه زیر یک میلیارد تومـان نداریم، البته شـاید یک نفر بتواند یک خانه ۳۰ یا ۴۰ سـال سـاخت ۷۰ متری را زیر یک میلیارد تومان خریداری کند که این خانه نیاز به بازسازی اساسی دارد که نرخ آن از یک میلیـارد تومان بالاتر می‌رود، همچنیـن اگر سـهم زمین، نظام مهندسـی و پروانه را به نرخ سـاخت هـر مترمربع یک آپارتمان اضافه کنیم، قیمت‌ها بسـیار بالاتر می‌رود.

انبوه‌سـازی سـاختمان یـک فرآینـد زمانبـر اسـت و در کشـور ما به‌دلیـل تورم غیرقابل‌پیش‌بینی، هیچ سرمایه‌گذاری حاضر نیست، پول خود را جایی ببرد که سرمایه‌اش ۴ سال معطل بماند و از سوی دیگر نمی‌تواند پیش‌فروش کند، چرا که با گذشـت هر سال حدود ۴۰ درصد این سـرمایه از بین می‌رود، بنابراین عمده مشکل بازار مسکن به بی‌ثباتی اقتصاد برمی‌گردد.

برای طرح نهضت ملی نرخ مشخصی تعیین نشده و خانه به نرخ روز تحویل داده می‌شود، به‌همیـن دلیل دولـت برای چنـد میلیون واحد مسـکونی نمی‌تواند سوبسید تخصیص دهد، بنابراین حداقل قیمتی برای این پروژه تعریف شده که با برنامه‌ریزی انجام‌گرفته نرخ یک واحد آپارتمان نهضت ملی مسکن کمتر از یک میلیارد تومان اسـت و بخشـی از این هزینه‌ها مشمول هزینه‌های روز می‌شود.

همکاری با اصناف در اداره شهرهای جدید

علیرضـا جعفری با اعلام آمادگی کامل ایـن مجموعه برای همکاری با خیرین در امـر ساخت‌وسـاز، گفت: ما باید در اداره شـهرها از اصنـاف گوناگون از جمله هنرمندان در اداره بخش تخصصی مربوط به آن صنف استفاده کنیم.

به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسـازی، معاون وزیر راه و شهرسـازی و مدیرعامل شـرکت عمران شـهرهای جدید، در جلسه بررسی و ارتقای همکاری بـا خیرین سـلامت و هنرمندان حوزه هنری در شـهرهای جدیـد که با حضور سـیدعلیرضا مکبری، مدیرکل دفتر توسعه فرهنگی و اجتماعی و همچنین سایر مدیران مربوطه برگزار شـد، ضمن اعلام آمادگی کامل این مجموعه در همکاری و کمـک به مجموعه خیرین در امر ساخت‌وسـاز در شـهرهای جدید بیان کرد: شهرهای جدید در حال حاضر در حوزه‌های گوناگون دارای مشکلاتی است که ما اعتقاد داریم این مشـکلات در کنار مردم و با همراهی آنها به پایان خواهد رسـید، چرا که تصدیگری در این حوزه هیچ‌گاه نتیجه مطلوبی به‌همراه نداشته است.

جعفری در این راسـتا تاکید کرد: ضمانت می کنیم در این راه از هیچ کمکی از جمله اخذ پروانه بهره‌برداری برای تسریع در روند بهره‌برداری از مراکز ساخته‌شده دریـغ نکنیم. وی افزود: ما می‌توانیم برای ارتقای سـطح فرهنگی ـ اجتماعی در شهرها الگوسازی کرده و از این ظرفیت (هویت‌بخشی و ایجاد حس تعلق خاطر در شهروندان) در راستای مشارکت مردم برای اداره شهرها استفاده کنیم.

به گزارش شرکت عمران شهرهای جدید، مدیرعامل این شرکت وجود خیرین در این حوزه را بالاترین فرصت و کمک در این مسیر قلمداد کرد و گفت: ما باید در اداره شهرها از اصناف گوناگون از جمله هنرمندان در اداره بخش تخصصی مربوط به آن صنف استفاده کنیم.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی صمت با کارشناس مسکن مطرح شد

تیر خلاص فیلترینگ به بازار مسکن

تورم و رکود، دو بحران‌ساز اصلی حوزه املاک

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

برآوردهای یک ماه اخیر نشان می‌دهد که نه‌تنها حجم عرضه فایل به استارت‌آپ‌های پرکاربـرد بازاریابی ملکی در یک ماه گذشـته حول و حوش ۳۰ درصد کمتر شـده که میـزان بازدید از بازار مجازی ملکی نیز در این مدت با افت ۱۰ درصدی نسـبت به ماه قبل از آن روبه‌رو شده است.

تاثیرات فیلترینگ بر بازار مسـکن آنلاین، رکود مراجعات و معاملات ملکی در این بازار را تشـدید کرد. بررسی‌ها نشـان می‌دهد، در یک ماه گذشته، وقوع ۳ رویداد در فضـای مجـازی و اینترنتی معاملات ملکی، منجر به سـکته ۳ مرحلـه خرید و فروش اینترنتی مسکن شده است.

این ۳ رویداد شـامل قطعی اینترنت در برخی روزها و سـاعت‌ها، فیلترینگ برخی سایت‌ها و پلتفرم‌های پیام‌رسـان و کاهش شدید سرعت اینترنت در برخی ساعت‌ها و روزها طی یک ماه گذشـته است. واسـطه‌های بازار معاملات مسکن شهر تهران در حالی از اثر فیلترینگ بر بازار مسکن خبر می‌دهند که به تعبیر آنها این ۳ رویداد، در عمل بازار مجازی بازاریابی، جسـت‌وجو و فروش ملکی را از کار انداخته اسـت. صمت در این شـماره با مجید گودرزی، کارشناس مسکن در رابطه با تاثیر قطعی اینترنت بر بازار مسکن گفت‌وگو کرده است.

عکس: آیدا فریدی

دلایـل متعـددی بـرای رونق و رکود بازار مسـکن وجـود دارد و چالش‌هایـی که تاکنون در این بازار مشـاهده شـده، به مدیریت و سیاسـت‌گذاری‌های اشـتباه از جملـه نحوه نرخ‌گذاری‌هـا و صدور مجوزها بر می‌گردد

مجید گودرزی

تورم و رکود دو بازیگر اصلی ایجاد بحران در بازار مسکن هستند، اما اگر دولت بخواهد، با یک تحول جدی در نظام بانکی و خروج اقتصاد از تورم می‌تواند بازگشت آرامش به بازار مسکن را تضمین کند

مزایای فعالیت پلتفرم‌های مجازی ملکی

افزایـش عمق رکـود در مراجعـات و معاملات ملکـی، کاهـش حجـم عرضـه فایـل به بـازار مسـکن و دشـواری متقاضیـان در راسـتای نیـاز بـه مراجعـه حضـوری بـه بـازار سـنتی معامـلات ملک، بـر محدودیت‌هـای اینترنتی و نحـوه قیمت‌گـذاری فایل‌هـا اثر منفی داشـته باشد.

یکـی از مهم‌ترین کاربردهـا و مزایای فعالیت پلتفرم‌های مجازی ملکی، ایجاد فضای رقابتی بین فروشنده‌ها و ایجاد مانع در مسیر اعلام قیمت‌های پرت و غیرواقعی به‌دلیل انتشار در فضای مجازی و وجود امکان مقایسه سطح قیمت‌ها برای خریداران با انبوه فایل‌های مشـابه عرضه‌شـده در این فضا است.

در واقع، از آنجا که فضای مجازی و پلتفرم‌های ملکی، امکان مشـاهده مشـخصات و نـرخ انبوه فایل‌های عرضه‌شده برای فروش به بازار مسکن را برای متقاضیان در کوتاه‌ترین زمان ممکن فراهم می‌کند، مانعی طبیعی در مسیر اعلام قیمت‌های پرت و غیرواقعی برای فروشنده‌های مصمم ایجاد می‌شود.

در نبود ایـن پلتفرم‌ها و ایجاد محدودیت‌های مجـازی، در عمـل ایـن امـکان از بیـن می‌رود.

این موضـوع می‌توانـد بر سـطح قیمت‌ها اثر منفـی و بالابرنده داشـته باشـد و خطـر اعلام قیمت‌هـای غیرواقعی را در بازار سـنتی افزایش دهد. فعالیت‌های مجازی ملکی در شـرایطی طی یـک ماه اخیر بـا وقفه و محدودیـت و در برخی موارد تعطیلی همراه شده است که پیش‌تر، برخی از اسـتارت‌آپ‌ها و پلتفرم‌های ملکـی با اقدام به خودتحریمی، از اعلام داده‌ها و اطلاعات ارزشمند دربـاره رفتار معامله‌گران ملکـی خودداری کرده بودند.

برخی از آنها در حالـی که پیش‌تر، اطلاعات و آمارهای ارزشمند برای رصد بازار مسکن و تحلیل وضعیت ملکی، از رفتار معامله‌گران شـامل حجم و تغییرات عرضه فایل قیمت‌های پیشـنهادی و... را اعلام و منتشـر می‌کردند، از چند ماه قبل این اعلام و انتشار را متوقف کردند.

◉ اکنـون کـه بـازار مسـکن با یـک رکود معاملاتی بی‌سـابقه دست و پنجه نرم می‌کند، محدودیت‌هـای اینترنتـی و تاثیـری کـه بر پلتفرم‌هـای مجازی ملکـی می‌گـذارد، بازار مسکن را به کدام سو می‌برد؟

قطعی اینترنت لطمه بزرگی به بازارهای مختلف وارد می‌کنـد و در شـرایط حاضـر ناامنـی و فرار سرمایه از بخش مسـکن را شدت می‌دهد. باتوجه بـه جای‌گیری‌هایی که برای تقاضای بازار مسـکن وجـود دارد، عدم سـرمایه‌گذاری نکـردن در این بخش، مشـکلات زیادی را به‌بار می‌آورد که قطعی، کنـدی و فیلترینگ فضای مجـازی این موضوع را تشدید کرده است.

دلایلی متعددی برای رونق و رکود بازار مسـکن وجـود دارد و چالش‌هایـی کـه تاکنـون در بازار مشاهده می‌شود، به مدیریت و سیاست‌گذاری‌های اشـتباه از جمله قیمت‌گـذاری و صـدور مجوزها برمی‌گردد.

مشـکل بزرگی که در حال حاضر بـا آن روبه‌رو هسـتیم، این اسـت که هیچ روش مشخصی برای قانون‌گذاری نرخ مسـکن در کشور نداریم؛ از سوی دیگر با رشد افسارگسیخته قیمت‌ها در بازار ملک، طبیعی اسـت که این بازار تا حدود زیادی رکود را تجربه کند.

◉ محدودیت‌هـای اخیـر اینترنـت در کشـور و به‌طبـع، تحت‌الشـعاع قـرار گرفتن قیمت‌هـای رقابتی در پلتفرم‌هـای اینترنتی؛ دست سـوداگران را برای افزایش قیمت‌ها باز نمی‌گذارد؟

همان‌طور که شاهد خروج سرمایه از بازار بورس هسـتیم، اتفاقات سیاسـی در روزهای اخیر باعث خروج سرمایه از بازار مسکن و از طرف دیگر، شاهد کاهش سرمایه‌گذاری در بازار مسکن هستیم و این موضوع نیز تشـدید شده است. سـرمایه مانند یک پروانه‌ای است که با کوچک‌ترین تحریکی به‌سمت مقصد جدید حرکت می‌کند.

در هر صورت اگر تغییری در سیاست دولت ایجاد نشـود، ریزش سـرمایه‌گذاری در بازار مسکن در ۶ ماهه دوم سال شـدت بیشتری می‌گیرد. متاسفانه تورم و رکـود، ۲ بازیگر اصلی ایجاد بحران در بازار مسـکن اسـت، اما اگر دولت بخواهد با یک تحول جـدی در نظـام بانکی و خـروج اقتصـاد از تورم، می‌تواند بازگشت آرامش به بازار مسکن را تضمین کند.

◉ تسـریع در صـدور مجوزهای سـاخت از اهمیـت ویژه‌ای برخوردار اسـت و تولید بازار مسکن را متحول می‌کند. آیا در دولت جدید، زمـان صدور پروانه‌های سـاخت کاهش یافته است؟

فصـل بهار بـا ریـزش ۵۰ درصـدی پروانه‌های ساخت‌وسـاز همراه بوده است. داده‌های مرکز آمار نشان می‌دهد کل پروانه‌های صادرشده در نخستین فصـل ۱۴۰۱ در تهران برابر بـا ۷۳۶ فقره بوده که از سـال ۹۷ تاکنون سابقه نداشته است. این ریزش در ۳ شـاخه مهم دیگر ساخت‌وسـاز نیز به‌چشـم می‌خورد. به‌عبـارت دیگر، ساخت‌وسـاز در تهران مسیری کاهشی به خود گرفته است.

ایـن رفتـار در متغیرهـای مهـم در صـدور پروانه‌های ساخت‌وسـاز به‌چشـم می‌خورد که در نخستین فصل امسـال افتی به‌مراتب بیشتر داشته است.

متاسـفانه با سیاسـت‌گذاری غلط شهرداری ها، هزینه‌های صدور جوازها به‌قدری افزایش پیدا کرد که یک بحران بزرگ در بازار مسـکن به‌وجود آورد و بـه رکود بـازار دامن زد. این اقدامـات در نهایت باعث شد تا سال پیش شهرداری تهران برای اصلاح بودجه اقدام کند.

در کشـورهای پیشرفته برای سـرمایه‌گذاری در ساخت‌وساز، تسـهیلات مختلف با بهره‌های ناچیز در نظر گرفته می‌شود و بعد از تکمیل ساخت‌وساز یـک درآمد پایدار از بخش مالیات و صدور مجوزها عاید شهرداری‌ها می‌شود. به‌طوردقیق نقطه عکس موضوع ذکرشـده در کشـور ما در حـال رخ دادن اسـت و شـهرداری‌ها به‌قدری مالیات و عوارض از سازه‌های تکمیل‌نشده اخذ می‌کنند که پیمانکاران با مشـکلات مالـی روبه‌رو شـده و رکود بـازار را فرامی‌گیـرد، در نتیجه این اقـدام، صرفه اقتصادی ساخت‌وسـاز زیرسـوال رفته و تولیـد کاهش پیدا می‌کند.

◉ دولـت بـرای سـاماندهی بـازار مسـکن سیاست‌های مختلفی را امتحان کرده و اعتقاد دارد شـاه‌کلید حل مشـکل مسـکن افزایش تولید اسـت؛ اما در عمل مردم در تامین مالی همین تعداد خانه خالی که وجود دارد، ناتوان هستند؛ آیا در واقع با افزایش تولید مشکلات حل می‌شود؟

مهم‌تریـن موضوعی که باعـث کاهش معاملات بازار مسـکن شده، بحث قیمت‌گذاری است. امروزه بیشـتر کشـورهای دنیا باوجود اینکـه از اقتصاد و بازار آزاد بهره می‌برند؛ اما در حل نیازهای ضروری جامعه مثل مسـکن و درمان، برای مهار مستقیم و غیرمستقیم چالش‌ها، سیاست‌های مرتبطی در نظر گرفته‌انـد تا از بروز بحران جلوگیری کنند، چرا که مسـکن جزء کارنامه لاینفـک دولت‌ها و از اهمیت زیادی برخوردار است.

متاسـفانه اکنون در بحث ساماندهی بازار مسکن یـک بی‌توجهی و رهاشـدگی غیرعادی را شـاهد هسـتیم، چرا که امکان ندارد یک نیاز ضروری که در قانون اساسـی به آن تاکید شده است، این‌گونه بلاتکلیف بماند.

از طـرف دیگر، بـا ادامه پیـدا کـردن این نوع نرخ‌گـذاری، صنعت ساختمان‌سـازی هم با بحران روبه‌رو می‌شود، در نتیجه لزوم یک سیاست‌گذاری صحیح برای سـرمایه‌گذاری مسـکن و تهیه خانه مناسـب بـرای اقشـار مختلـف جامعه احسـاس می‌شود.

◉ رکـود بـازار مسـکن هـر سـاله در حال رکوردزنی‌های پی در پی است و سیاست‌های دولت برای حل این معضل تا الان موفقیت‌آمیز نبوده اسـت. به‌نظر شـما، علت ایـن موضوع می‌تواند چه باشد؟

اصلی‌ترین مشـکل در بحث گرانی و نابسـامانی بازار مسـکن، نرخ‌گذاری‌های اشـتباه است که در سایه سیاست‌گذاری‌های نادرست قرار گرفته است، همچنین کاهش تعداد معاملات انجام‌شـده به یک چالـش جدی تبدیل شـده، به‌طوری کـه افزایش بی‌رویـه نرخ مسـکن‌ها به‌طـور قابل‌توجهی روی تعداد معاملات تاثیرگذار بوده، زیرا در این شـرایط قـدرت خرید مـردم به‌شـدت کاهش پیـدا کرده اسـت. این کاهـش تعداد معامـلات باعث به‌وجود آمدن یـک نوع رکود و کسـاد در این بازار شـده است.

همچنیـن افزایـش قیمت‌هـا و کاهـش تعداد معاملات باعث شـده که بیشتر افراد به‌سمت خرید واحدهای مسکونی با متراژ پایین، چند سال ساخت و مناطق ارزان تمایـل پیدا کنند. این افزایش نرخ باعث شـده است که افراد و خیلی از سپرده‌گذاران به‌راحتـی نتواننـد مسـکن موردلخـواه خـود را خریداری کنند.

سخن پایانی

عوامـل تاثیرگـذار بـر افزایـش تـورم در نیمـه اول امسـال به‌نحـوی باعـث رشـد نـرخ مسـکن شـد کـه نکتـه مهـم در این بحـران، خـروج سـرمایه از بـازار پرتلاطـم مسـکن است.

بـازار مسـکن در فصـل رونـق خود بـا رکود معامـلات همراه بود کـه علاوه بر نوسـانات نرخ دلار، خبرهـای برجامـی را نیـز بـه ایـن بحران گره زدند. متاسـفانه تابسـتان امسال بازار مسکن نتوانسـت از رکود معاملاتی کمـی فاصله بگیرد و از سـوی دیگر، قطعی اینترنت، اسـتارت‌آپ‌های پرکاربرد بازاریابی ملکـی را با اختلال مواجه کرد که این خود در تعمیق رکود تورمی بی‌تاثیر نبوده است.

از طرف دیگر، اگر دولت سیاسـت جدیدی برای کاهش تورم برنامه‌ریزی و اجرایی نکند، به‌طورقطع هزینه تولید مسـکن تا پایان سال باز هم افزایش خواهد داشـت و این وضعیت، تـورم نرخ خانه تا پایان سـال را به‌گونه‌ای ایجاد می‌کند که شرایط تولید و خرید مسـکن در سال آینده غیرقابل‌تصور و کنترل خواهد شد.

در حال حاضر تعداد متقاضیان مسکن به‌شدت در حال کاهش است و شاهد رکود عجیبی در صنعت سـاختمان هسـتیم، مگر آنکه سـرمایه‌های خرد مردم به‌منظور سـرمایه‌گذاری به‌سمت این بخش هدایت شـود و بازار اینترنتی مسـکن دوباره جان بگیرد.

نیاز آب صنایع مشهد بیش از ۹۰ میلیون مترمکعب است

مجری مطالعات طرح انتقال آب از دریای عمان به شرق کشور گفت: نیاز آب صنایع در مشهد و حاشیه این شهر بیش از ۹۰ میلیون مترمکعب است.

به‌گزارش ایلنا، علی عبدالهی، ضمن بیان این مطلب افزود: در افق ۱۴۲۰، نیاز آبی استان خراسان‌رضوی در بخش صنعت و شرب ۳۳۰ میلیون مترمکعب و سهم این استان در بخش صنعت ۱۲۰ میلیون مترمکعب و این ظرفیت در اختیار بخش خصوصی است که بیش از ۹۰ میلیون مترمکعب در مشهد و حاشیه این شهر بارگذاری صنعتی خواهد شد.

مجری مطالعات طرح انتقال آب از دریای عمان به شرق کشور، باتوجه به اینکه پایداری تامین آب صنعت و شرب یکی از اهداف اصلی شرکت آب منطقه‌ای خراسان‌رضوی است، افزود: یکی از راهکارهای تامین انتقال آب از دریای عمان به شرق کشور به منصه ظهور رسیده و امروز چگونگی تخصیص و عملیاتی شدن این ظرفیت را در اختیار صاحبان صنایع استان قرار دادیم.

عبدالهی ادامه داد: با بهره‌گیری از ظرفیت انتقال آب عمان، بازچرخانی پساب و استفاده از قانون بخشنامه‌ای به نام بازتخصیص این فرصت به‌وجود آمده تا در قرارداد تفاهمنامه بعدی مطابق نیاز صنایع و تامین موارد مربوطه، مدل‌های مشابه پایه‌گذاری شود.

وی افزود: خط یک انتقال آب از خلیج‌فارس به‌سمت هرمزگان، کرمان و یزد تعریف شده که این خط با تخصیص آب به بخش صنعت در حال بهره‌برداری است و خط شماره ۲ نیز برای استان‌های کرمان، خراسان‌جنوبی و خراسان‌رضوی تعریف شده که این طرح نیز اکنون با تخصیص صنعتی در حال اجرا است.

دوراهی درآمد و هجمه به آب در کشت چغندرقند

پارادوکس ادامه دارد

کشت چغندرقند در گلستان طی چند سال اخیر توسط کارشناسان جهاد کشاورزی توصیه شده و از همان ابتدا اختلاف نظراتی درباره میزان آب‌بری آن مطرح شد. در شرایطی که کارشناسان جهاد کشاورزی معتقد هستند چغندرقند به‌ویژه در کشت پاییزه آن محصول درآمدزا، متناسب با اقلیم گلستان و کم‌آب‌بر است و می‌تواند جایگزین کشت برنج شود، کشاورزان گلستانی که تجربه کاشت چغندرقند را دارند، می‌گویند کشت این محصول برای آنها توجیه اقتصادی ندارد.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

کشت چغندرقند آفت خاک است

یک کارشناس کشاورزی درباره کشت چغندرقند به مهر گفت: تولید چغندرقند با چالش‌های بسیاری همراه است، باتوجه به اینکه این محصول، مربوط به اقلیم گلستان نیست، خسارت جدی به این منطقه وارد خواهد کرد. محمدرضا مقصودلو ضمن بیان این مطلب افزود: چغندر از لحاظ اقتصادی یک محصول ارزشمند است، اما تولید آن چالش‌های زیادی از جمله مصرف زیاد آب و نابودی سفره‌های آب زیرزمینی، از بین بردن خاک و آفت‌زا بودن را برای منطقه ایجاد خواهد کرد. وی ادامه داد: باتوجه به اینکه آفت این محصول ۲ برابر دیگر محصولات است، باعث می‌شود که سم‌پاشی و استفاده از مواد شیمیایی بیشتر شود و زیست‌بوم منطقه نابود خواهد شد. مقصودلو بااشاره به اینکه جمعیت آفات و بیماری‌ها باتوجه به تنوع کشت در گلستان به‌شدت افزایش پیدا خواهد کرد، اضافه کرد: هم به‌لحاظ فیزیکی و هم به‌دلیل نبود امکان تناوب زراعی خاک تخریب خواهد شد. وی یادآور شد: کک چغندر، شته ریشه، زنجرک، سرخرطومی‌ها، مگس چغندر، طوقه‌برها و موارد بسیار دیگری از آفت‌های چغندر هستند که سبب می‌شود استفاده از آفت کش‌ها در منطقه زیاد شود.

مدیرعامل آب منطقه‌ای گلستان با بیان اینکه چغندرقند بهاره مصرف آب بالاتری نسبت به برنج دارد، گفت: کشت این محصول به‌هیچ عنوان توصیه نمی‌شود، اما کارشناسان جهاد کشاورزی گلستان معتقدند چغندرقند پاییزه به‌اندازه کشت گندم آب مصرف می‌کند و باید این مسئله بررسی شود.

سیدمحسن حسینی افزود: در جلسه شورای حفاظت منابع آب و سازگاری با کم‌آبی که کارشناسان جهاد کشاورزی گلستان هم حضور داشتند، مقرر شد، مرکز تحقیقات جهاد کشاورزی براساس مطالعاتی که انجام می‌دهد، مسئولان را متقاعد کند که کشت چغندرقند پاییزه مصرف آب کمی دارد.

حسینی با بیان اینکه به‌نظر می‌رسد، مصرف آب چغندرقند پاییزه هم بیش از حد انتظار باشد، گفت: بررسی میزان آب مصرفی چغندر کاری ساده است و با نصب کنتور هوشمند روی چاه آب چند مزرعه‌ای که چغندر کشت می‌شود، می‌توان میزان دقیق آب مصرفی این محصول را محاسبه کرد. وی گفت: میزان دقیق مصرف آب چغندرقند و اثبات کم‌آب‌بر بودن آن هنوز از سوی جهاد کشاورزی گلستان ارائه نشده است.

چغندرقند متناسب برای ایجاد تناوب

معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی گلستان هم به مهر گفت: بیش از ۸ سال کار تحقیقاتی درباره کشت چغندرقند در جهاد کشاورزی گلستان انجام شده است و تمام مسائل فنی پیرامون کشت آن را در نظر گرفته‌ایم.

محمدرضا عباسی درباره ادعای برخی کشاورزان که مدعی هستند کشت چغندرقند باعث بروز آفات مختلف در اراضی کشاورزی می‌شود، افزود: آفاتی که امروز به‌سبب کشت چغندرقند در گلستان به‌وجود می‌آید، همان آفاتی است که در کشت سویا و پنبه هم دیده می‌شود و مسئله تازه‌ای نیست.

عباسی ادامه داد: این آفات حداقل از ۵۰ سال پیش در استان گلستان وجود داشته و راه مبارزه با آن شناخته شده است و با آفت‌کش‌ها کنترل می‌شود.

اگر به‌دلیل بروز آفات بخواهیم کشت چغندرقند را ممنوع کنیم، باید هیچ محصولی در گلستان کشت نشود، زیرا محصولات دیگر هم آفت دارند.

معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی گلستان ادامه داد: اگر به‌دلیل آفاتی مانند کرم برگ‌خوار، عسلک، شته و... بخواهیم کشت چغندرقند را ممنوع کنیم، باید هیچ کشتی در استان انجام نشود، زیرا بیشتر محصولات ما این آفات را دارند.

عباسی بیان کرد: در گلستان کشت چغندرقند پاییزه در مهر انجام می‌شود و ۸۰ درصد نیاز آبی آن با آب باران تامین می‌شود و تنها ۲ تا ۳ نوبت نیاز به آبیاری دارد. ما حتی سال‌های پربارشی را در استان داشتیم که موفق شدیم بدون

حتی یک نوبت آبیاری چغندرقند کشت کنیم، به‌طور مثال ما در شهرستان بندرترکمن، برداشت ۵۰ تن چغندرقند در هکتار را بدون حتی یک نوبت آبیاری تجربه کردیم. وی چغندرقند را محصول مناسب برای ایجاد تناوب زراعی دانست و تاکید کرد: چغندرقند گیاهی است که باعث شخم بیولوژیک خاک می‌شود.

کشت چغندرقند، توجیه اقتصادی ندارد

در همین حال، دبیر خانه کشاورز استان گلستان افزود: کارخانه‌هایی که با کشاورزان عقد قرارداد می‌بندند، خدماتی را به کشاورزان ارائه می‌کنند، اما به‌دلیل آنکه کشاورزان تجربه کافی ندارند و موارد مورد نظر را که کارخانه‌های چغندر در نظر دارند، به‌خوبی رعایت نمی‌کنند، در محصول تولیدی آنها در هنگام تحویل به کارخانه با افت روبرو می‌شود.

علی قلی ایمانی ضمن بیان این مطلب تصریح کرد: درصد خاکی که در چغندرقند وجود دارد و عیار موردنظری که در قرارداد منعقد شده، باید کامل توسط کشاورزان رعایت شود و اگر درصد عیار موردنظر کارخانه‌ها رعایت نشود، باعث کاهش نرخ خرید چغندرقند خواهد شد.

ایمانی گفت: کشت چغندرقند باعث ایجاد تناوب در کشت می‌شود و این یک مزیت است، اما کشت چغندر پاییزه هم جزو گیاهان آب‌بر است و ۳ تا ۵ بار در فصل بهار نیاز به آبیاری دارد.

دبیر خانه کشاورز توضیح داد: کشت چغندرقند علوفه‌ای که در پاییز کشت می‌شود، از نزولات جوی استفاده می‌کند و در اوایل بهار هم برداشت می‌شود و جزو گیاهان کم‌آب‌بر است. وی ادامه داد: کشت چغندرقند خوراکی تا تیر، به‌طول می‌انجامد و استان ما هم که بارش مناسبی در فصل بهار ندارد، کشاورز را مجبور خواهد کرد، چندین نوبت در فصل بهار چغندرقند را آبیاری کند، از این‌رو، کشت پاییزه چغندرقند هم جزو گیاهان آب‌بر محسوب می‌شود. این اظهارات در حالی عنوان شده که رئیس اداره پنبه و دانه‌های روغنی استان گلستان معتقد است: میزان عملکرد چغندرقند به‌طور متوسط در هر هکتار ۶۵ تن است و در زمین‌های مرغوب به ۸۰ تا ۱۰۰ تن هم در هکتار می‌رسد. علی موسی‌خانی افزود: نرخ هر کیلو چغندرقند کمابیش هزار و ۲۰۰ تومان است و در هکتار بیش از ۵۰ میلیون تومان برای کشاورز درآمدزایی دارد. وی ادامه داد: چغندرقند درآمدی برابر با کشت شالی دارد، در حالی که میزان آب لازم برای کشت این محصول در مقایسه با شالی بسیار کمتر است. وی تصریح کرد: باتوجه به بارندگی‌های خوبی که استان ما در فصل‌های پاییز، زمستان و بهار دارد، کشت چغندرقند به‌خوبی در خاک استان جواب می‌دهد. موسی‌خانی با بیان اینکه در سال‌هایی که بارش خوبی داریم، این محصول حتی به‌صورت

دیم هم قابل کشت است، گفت: در شرایط کم‌آبی، ۳ یا ۴ بار آبیاری، زمین‌های چغندرقند را کفایت می‌کند که باتوجه به شرایط خشکسالی و کمبود آب در استان توصیه می‌شود کشاورزان به‌جای شالی، چغندرقند بکارند.

> در شرایط کم‌آبی، ۳ یا ۴ بار آبیاری، زمین‌های چغندرقند را کفایت می‌کند که باتوجه به شرایط خشکسالی و کمبود آب در استان توصیه می‌شود

سخن پایانی

باوجود اینکه بسیاری از فعالان کشاورزی مشوق کشت چغندرقند در گلستان هستند و آن را برای تناوب کشت و افزایش درآمد اقتصادی کشاورزان توصیه می‌کنند، بسیاری نیز مخالف کشت چغندرقند در گلستان هستند. دوگانگی نظر کارشناسان و کشاورزان که تجربه کشت چغندرقند در گلستان را دارند، موضوع کم‌اهمیتی نیست و حداقل این ضرورت را ایجاب می‌کند که بررسی بیشتری درباره ترویج کشت چغندرقند در گلستان انجام شود.

کریدور بزرگراهی غرب، ۸ هزار میلیارد تومان اعتبار می‌خواهد

اتمام کریدور بزرگراهی غرب کشور به‌عنوان نقطه اتصال دسترسی قفقاز به آب‌های آزاد و خلیج‌فارس از مرز بازرگان در آذربایجان غربی شروع شده و با عبور از آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه و لرستان به خوزستان رسیده و در بندر امام‌خمینی خاتمه می‌یابد، طول مسیر هزار و ۵۳۰ کیلومتر است که به‌صورت دوبانده و بزرگراهی احداث می‌شود. ۳۵ درصد این شبکه حمل‌ونقل جاده‌ای شامل ۵۶۳ کیلومتر از کریدور بزرگراهی غرب کشور در استان آذربایجان غربی با پیشرفت ۸۵ درصد اجرایی شده که می‌تواند با توجه ویژه دولت، موجبات تبدیل این منطقه به مرکز تجاری ایران با کشورهای منطقه را فراهم کند. این کریدور از مرز بازرگان تا بندر امام‌خمینی امتداد دارد و ضمن کاهش زمان سفر و سهولت جابه‌جایی بین استان‌های شمال‌غرب به جنوب‌غرب موجب تسهیل ترانزیت کالا و مسافر از کشورهای ترکیه و عراق به آب‌های آزاد می‌شود. وجود نزدیک به هزار کیلومتر مرز مشترک و همجواری آذربایجان غربی با ۳ کشور، این استان را به دروازه اصلی ارتباط ایران با اروپا تبدیل کرده و عمده حمل‌ونقل جاده‌ای کالا و مسافر کشور از طریق پایانه‌های مرزی استان یعنی یک‌چهارم پایانه‌های مرزی کشور انجام می‌شود. هرچند در این آمار، کفه ترازو به‌سمت جاده‌های فرعی و روستایی که بیشتر کیفیت کافی را ندارند، سنگینی می‌کند، اما اقدامات سیزدهم در ارتقای شاخص‌های بزرگراهی و همچنین بهبود کیفی جاده‌های روستایی می‌تواند سنگ‌بنایی برای توسعه راه‌های استان در آینده نه‌چندان دور باشد.

▣ کریدور بزرگراهی غرب

مجری طرح کریدور بزرگراهی غرب کشور در ارومیه گفت: عملیات اجرایی کریدور بزرگراهی غرب کشور که با گذر از ۵ استان کشور پایانه مرزی بازرگان آذربایجان غربی را به بندر امام خوزستان وصل می‌کند، در کل کشور بیش از ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد.

غلامرضا خرمی در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه تاکنون برای اجرای این کریدور بزرگراهی ۲۰ هزار میلیارد تومان اعتبار در کل کشور هزینه شده است، افزود: اتمام این کریدور بزرگراهی، ۸ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد. وی با بیان اینکه این گذرگاه بین‌المللی در ۱۰ جبهه کاری بزرگراه‌های ارومیه ـ مهاباد، میاندوآب ـ بوکان، قطعه ۴ و ۵ بزرگراه سلماس ـ خوی و سه‌راهی ایواوغلی به‌سمت گیت منطقه آزاد ماکو احداث می‌شود، ادامه داد: یک‌سوم طول کریدور بزرگراهی غرب کشور در استان آذربایجان غربی با پیشرفت ۸۵ درصدی در حال اجرا است. مجری طرح کریدور بزرگراهی غرب کشور خاطرنشان کرد: با این روند پیشرفت عملیات راهسازی پیش‌بینی می‌شود تا یک‌سال آینده، کل کریدور در این منطقه به‌اتمام برسد و زیر بار ترافیک برود.

خرمی تاکید کرد: پیشرفت روزافزون کریدور بزرگراهی غرب کشور در آذربایجان غربی نشان می‌دهد، فعالیت شبانه‌روزی و کار جهادی برای اتمام این پروژه شکل گرفته است.

مدیرکل راه و شهرسازی آذربایجان غربی نیز با بیان اینکه کریدور بزرگراهی غرب کشور در حال حاضر در استان ۸۵ درصد پیشرفت فیزیکی دارد، گفت: پیش‌بینی می‌شود تا پایان فصل کاری سال آینده این طرح در استان تکمیل و اتمام یابد. محسن حمزه‌لو با بیان اینکه برای اجرای این طرح در استان ۲ هزار میلیارد تومان اعتبار هزینه شده است، افزود: نقشه راه توسعه و پیشرفت آذربایجان غربی حول محور اتمام کریدور بزرگراهی غرب کشور ترسیم شده و بر این مبنا باید از تمامی ظرفیت‌های موجود برای اتمام این پروژه راهسازی بهره جست. وی با بیان اینکه باتوجه به شرایط کنونی، توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل در پایانه‌های مرزی یکی از کارآمدترین راهکارهای برون‌رفت از چالش‌های اقتصادی به‌شمار می‌رود، گفت: وجود ۹۶۷ کیلومتر مرز مشترک و همجواری آذربایجان غربی با ۳ کشور را فرصتی می‌داند که این استان را به دروازه اصلی ارتباط ایران با اروپا تبدیل کرده است. بهره‌برداری کامل از کریدور بزرگراهی غرب کشور و ایجاد ارتباط بین قفقاز جنوبی با بندر امام یکی از اولویت‌های دولت سیزدهم است که تاثیر گذاری ویژه‌ای در ارتقای شاخص‌های توسعه‌ای دارد. حمزه‌لو با بیان اینکه کریدور بزرگراهی غرب کشور در جنوب آذربایجان غربی به طول ۱۸۹ کیلومتر و شمال آذربایجان غربی به طول ۱۱۱ کیلومتر با سرعت اجرا می‌شود، تکمیل کریدور بزرگراهی غرب کشور باتوجه به موقعیت راهبردی آذربایجان غربی در حمل‌ونقل بین‌المللی جاده‌ای اهرم کارآمدی برای کاهش تاثیر تحریم‌ها و برون‌رفت از مشکلات اقتصادی محسوب می‌شود.

مدیرکل راه و شهرسازی آذربایجان غربی بااشاره به اینکه تکمیل کریدور بزرگراهی شمال غرب کشور به‌عنوان یکی از الزامات ارتقای شاخص‌های توسعه‌ای در دستور کار دولت قرار دارد، افزود: بهره‌برداری کامل از این کریدور و ایجاد ارتباط بین قفقاز جنوبی با بندر امام یکی از اولویت‌های دولت سیزدهم است که تاثیر گذاری ویژه‌ای در ارتقای شاخص‌های توسعه‌ای دارد. وی همچنین این محور را از نظر ترافیک ترانزیت و اتصال شمال به جنوب کریدور بزرگراهی غرب کشور مهم ارزیابی و خاطرنشان کرد: احداث این محور موجب رونق تجاری و اقتصادی استان‌های مذکور می‌شود و به‌لحاظ توسعه گردشگری در این استان‌ها تاثیر بسزایی خواهد داشت.

گزارش خبری

باغ‌های اصفهان درگیر آفات ثانویه است

به‌گفته مدیر حفظ نباتات جهاد کشاورزی استان اصفهان، گسترش آفات ثانویه در باغ‌های اصفهان متاثر از خشکسالی است.

محمودرضا افلاکی در گفت‌وگو با ایسنا با بیان اینکه بسیاری از آفات در باغات استان ثانویه است، افزود: آفاتی چون چوب‌خوارها، پوست‌خوارها یا بیماری ثانوی فتیله نارنجی در درختان میوه یا کرم خراط در باغات گردو و سیب، متاثر از شرایط خشکسالی گسترش می‌یابند.

وی با بیان اینکه شرایط استرس محیطی، گیاه را مستعد بیماری می‌کند، افزود: تابستان امسال، درختان گردو در نصرآباد اصفهان و خمینی‌شهر که بسیار تنومند بودند، در گرمای ۴۰ درجه سانتیگراد که بیش از ۱۵ روز ادامه‌دار بود، خزان‌زده شدند و برگ‌های درختان ریزش کرد؛ زمانی که برگ‌های درختان به‌عنوان عضو فتوسنتزکننده گیاه نتواند غذاسازی کند، دچار ضعف می‌شود و ضعف گیاه باعث جلب و جذب آفات و بیماری‌های ثانویه است.

مدیر حفظ نباتات جهاد کشاورزی استان اصفهان با بیان اینکه آفت سوسک چوبخوار سارتا به درختان نارون شهر اصفهان آسیب می‌زند، گفت: این آفات بر اثر شرایط گرمای بیش از حد به نارون‌ها خسارت وارد می‌کنند؛ برخی درختان که در مناطقی کاشته شده که درختان میوه معتدله بودند، اما متاسفانه شرایطی بر اقلیم ما حادث شده که دیگر درختان میوه معتدله و سردسیری جواب نمی‌دهد و لازم است الگوی کشت در این وضعیت تغییر کند.

افلاکی خاطرنشان کرد: صنعتی شدن و مسئله گرمایش کره زمین مختص ایران نیست و تابستان امسال مناطق پربارش جهان نیز با خشکسالی روبه‌رو بود، اما در کشور ما خصوصا در شهر اصفهان که در مدار خشک زمین قرار دارند، شرایط در چند سال اخیر بسیار حادتر شده و به گسترش آفت‌های ثانوی دامن می‌زند که البته برخی از اینها به آفات کلیدی و خسارت‌زا تبدیل می‌شوند.

این گیاه‌پزشک درباره طغیان آفت کرم گلوگاه انار در باغات شهرستان شهرضا، گفت: کرم گلوگاه، آفت اصلی میوه انار و متاثر از شرایط محیطی است که خسارت‌زا می‌شود.

وی با بیان اینکه این آفت از دهه ۸۰ در باغات اصفهان، فارس، مرکزی و یزد مشاهده شد، ابراز کرد: در مناطقی که درگیر تنش‌های رطوبتی و خشکی باشند، زمینه برای گسترش و طغیان آفت فراهم است، اما بخشی از طغیان این آفت در باغات متاثر از عملیاتی است که باغدار انجام می‌دهد.

افلاکی با بیان اینکه مدیریت اصولی باغ و تراکم کشت سبب کاهش بروز آفات می‌شود، اضافه کرد: امسال کرم گلوگاه انار به‌طور متوسط بین ۲۵ تا ۳۰ درصد به باغات انار شهرضا خسارت زد، اما خسارت این آفت در برخی باغ‌ها به ۶۰ درصد و در برخی نیز به کمتر از ۵ درصد هم می‌رسید که این به نحوه مدیریت باغ برمی‌گردد.

مدیر حفظ نباتات جهاد کشاورزی استان اصفهان خاطرنشان کرد: توجه داشته باشیم که امسال و سال گذشته تابستان بسیار گرمی را تجربه کردیم و در این شرایط، آفتی خشکی‌دوست مانند کرم گلوگاه طغیان می‌کند.

افلاکی با بیان اینکه، سوءمدیریت در حفظ و نگهداری باغ آمار ترکیدگی انار و خسارت کرم گلوگاه را چند برابر می‌کند، افزود: مدیریت تغذیه، آب و کنترل آفت در قالب مدیریت تلفیقی باغ سبب می‌شود که کمترین میزان خسارت را شاهد باشیم. این گیاه‌پزشک، مقابله شیمیایی برای کنترل آفت کرم گلوگاه انار را غیرعلمی دانست و ابراز کرد: مضرات آفت‌کش‌ها در طبیعت ملموس است و از این‌رو توصیه ما راهکارهای کنترل بلندمدت آفت است. مدیر حفظ نباتات جهاد کشاورزی استان اصفهان بهترین راهکار کنترلی بلندمدت آفت کرم گلوگاه را جمع‌آوری همگانی میوه انار در باغات دانست و گفت: در جلسه دی سال گذشته با باغداران شهرستان شهرضا، توصیه ما این بود که باقیمانده انارهای سال قبل را از باغ جمع‌آوری کنند و انارهای آلوده را در چاله‌ای بسوزانند تا آفت یا همان شب‌پره خارج نشود. افلاکی با بیان اینکه اگر این شیوه طی چند سال مستمر انجام شود، به‌خوبی جمعیت آفت را کنترل می‌کند و خسارت اقتصادی نیز به‌همراه ندارد، اضافه کرد: روشی دیگر نیز برای کنترل آفت کرم گلوگاه انار وجود دارد که طی ۲ سال مطالعات آن را انجام دادیم که با استفاده از ترکیبات پلیمری و لاتکسی تاج میوه انار، زمانی که میوه کوچک است، پوشانده می‌شود و این ترکیب لاتکسی همزمان با رشد انار، محل ورود آفت را مسدود می‌کند.

به‌گفته وی، این روش تحقیقاتی برای کنترل آفت کرم گلوگاه در سطح ۲۵ هکتار از باغات انار شهرضا و در مجموع در ۳۰ هکتار از باغات استان اجرا شده که نتایج اولیه آن مطلوب و موفقت‌آمیز بوده است.

گزارش خبری

سرب در مسیر جهش صادرات

سرب یکی از مواد اولیه اصلی باتری بوده که در آینده حرف‌های زیادی برای گفتن خواهد داشت. با این شرایط، ایران چه جایگاهی در صنعت سرب جهان دارد.

سرب در دنیای امروز کاربردهای فراوانی دارد. سرب یک عنصر شیمیایی نرم، انعطاف‌پذیر و چکش‌خوار با نماد Pb است که می‌تواند از سنگ معدن استخراج شده و مانند سولفید سرب (PbS) گالن، سروسیت (کربنات سرب)، زاویه (سولفات سرب) و ضایعات از جمله باتری‌ها، لوله‌ها به‌دست آید. سرب کاربرد عمده خود را در باتری‌های سرب اسیدی داشته و بقیه مصارف جزئی آن در کابل‌های برق و مهمات و رنگدانه‌هاست.

بازار سرب در سال ۲۰۲۰ میلادی تحت‌تاثیر منفی کووید۱۹ قرار گرفت. فعالیت‌های ساخت‌وساز در طول قرنطینه کرونا به‌طور موقت متوقف شد تا از شیوع موارد جدید کرونا جلوگیری شده و درنتیجه تقاضا برای محصولات مبتنی بر سرب مانند ورق‌های سرب کاهش یافت.

طبق گزارش یورواستات، ساخت‌وساز در کشورهای منطقه یورو (EU-19) ۲۸,۴ درصد و در کشورهای اتحادیه اروپا (EU-27) ۲۴ درصد کاهش یافته است. علاوه بر این، تقاضا برای باتری‌های سرب اسید به‌دلیل توقف موقت واحدهای تولیدی خودرو در طول قرنطینه کاهش داشته است. با این حال، تقاضا برای باتری‌های سرب اسید، به‌ویژه باتری‌های سرب اسیدی تنظیم‌شده با شیر (VRLA)، از صنعت الکترونیک و مخابرات در این دوره افزایش یافت، زیرا مردم ترجیح دادند از محل سکونت خود به‌طور آنلاین کار کنند که تقاضا را در بازار افزایش داد.

انتظار افزایش مصرف سرب

عمده مصرف سرب در باتری است. باتری‌های سرب اسید به شکل باتری‌های راه‌اندازی، روشنایی و احتراق (SLI)، باتری‌های ثابت (تلکام، یوپی‌اس، سیستم‌های ذخیره انرژی (ESS) و...)، باتری‌های قابل حمل (لوازم الکترونیکی مصرفی و...) و ... است.

باتری‌های SLI کاربردهای عمده‌ای دارند و برای خودرو طراحی شده‌اند؛ بنابراین همیشه با سیستم شارژ خودرو نصب می‌شوند و هر زمان که وسیله نقلیه در حال استفاده است، یک چرخه شارژ و تخلیه مداوم در باتری وجود دارد. عامل اصلی رشد بازار باتری SLI، افزایش تقاضا برای این باتری‌ها برای راه‌اندازی موتور استارت، چراغ‌ها و سیستم‌های احتراق یا سایر موتورهای احتراق داخلی با کارآیی بالا، عمر طولانی و بازدهی بالاست. باتری سرب اسیدی، فناوری روز دنیا برای تمام کاربردهای باتری SLI در وسایل نقلیه موتور احتراقی معمولی مانند اتومبیل‌ها و کامیون‌هاست.

حدود ۷۷.۶۲ میلیون خودرو در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با ۹۲.۱۸ میلیون خودرو تولید شده در سال ۲۰۱۹ در سطح جهان، شاهد کاهش حدود ۱۵.۸ درصدی تولید خودرو است؛ بنابراین تقاضا برای باتری‌های نصب‌شده در خودروها کاهش یافته که بر تقاضا در بازار موردمطالعه تاثیر منفی می‌گذارد. البته یک تقاضای انباشته در این بخش وجود دارد و با بازگشایی‌ها در سال ۲۰۲۲ انتظار می‌رود تولید خودرو در سال جاری به بیش از ۱۰۰ میلیون خودرو برسد.

اگرچه انتظار می‌رود بازار موتورهای احتراقی معمولی طی ۳۰ تا ۴۰ سال آینده کاهش یابد، اما در مقابل شاید فناوری‌های خودروهای جایگزین همچنان به استفاده از باتری‌های سرب اسیدی نوع SLI برای تامین انرژی طیف وسیعی از وسایل الکترونیکی و ایمنی در خودرو ادامه داده و این امر تقاضا برای باتری را در دوره پیش‌بینی افزایش دهد.

باتری سرب اسیدی تنظیم‌شده با تقسیم‌بندی (VRLA) کاربردهای زیادی در سیستم‌های برق خارج از شبکه، سیستم‌های پشتیبان برج مخابراتی، سیستم‌های خورشیدی/فتوولتائیک، یوپی‌اس کامپیوتر و... دارند.

براساس گزارش انجمن صنایع الکترونیک و فناوری اطلاعات ژاپن (JEITA)، ارزش تولیدات صنعت الکترونیک و فناوری اطلاعات جهانی در سال ۲۰۲۰ به ۲۹۷۲.۷ میلیارد دلار رسیده و تخمین زده می‌شود تا پایان سال ۲۰۲۲ با نرخ رشد ۷ درصدی به ۳۱۷۵.۶ میلیارد دلار برسد؛ بنابراین تقاضا برای باتری‌های مورداستفاده در کاربردهای گوناگون الکتریکی و الکترونیکی افزایش می‌یابد. علاوه بر آن، تقاضای روزافزون دنیا برای پنل‌های خورشیدی می‌تواند تقاضای استفاده از سرب را به‌شدت افزایش دهد.

صادرات سرب ایران

ایران پانزدهمین تولیدکننده سرب در جهان است. ۵۶ درصد مصرف سرب در چین بوده و به علت مراودات تجاری با چین، صادرات سرب به این کشور می‌تواند چندین برابر شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد با وجود تحریم‌های امریکا در این حوزه، صادرات شرکت‌های تولید سرب ایران متوقف نشده و بیش از ۹۰ درصد تولید خود را به کشورهای دیگر صادر می‌کنند و دولت نیز با کاهش عوارض صادراتی شرکت‌های فعال در این حوزه، ریسک سرمایه‌گذاری مستقیم یا غیرمستقیم در صنعت سرب را کاهش داده است. بازار سرب را می‌توان بازار آینده صادرات دانست. ظرفیت فعلی استخراج سرب در کشور بیش از ۱۰ برابر استخراج فعلی بوده و ایران می‌تواند با تسهیل سرمایه‌گذاری توسط شرکت‌های خصوصی، صادرات ویژه‌ای در صنعت سرب داشته باشد.

پایداری مشاغل با توسعه دانش‌بنیان‌ها

براساس گزارش‌ها، پرداخت تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان در نیمه نخست امسال افزایش یافته است. کارشناسان، ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان را در تثبیت و پایداری اشتغال موثر می‌دانند و فعالیت‌های دانش‌بنیان در قالب تعاونی را به فارغ‌التحصیلان توصیه می‌کنند.

به‌گزارش ایسنا، در بندهای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و همچنین سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه بر شکل‌گیری اقتصاد دانش‌بنیان به‌عنوان راهبردی در جهت حرکت درست اقتصاد کشور تاکید شده است.

شرکت‌های دانش‌بنیان، موسسات کوچک و متوسطی هستند که با هدف تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات و توسعه و بومی‌سازی فناوری‌ها تشکیل می‌شوند. این شرکت‌ها از ریسک پایین سرمایه‌گذاری برخوردارند و به همین دلیل، بسیاری از کارشناسان، شکل‌گیری فعالیت‌های دانش‌بنیان در قالب شرکت‌های تعاونی را به فارغ‌التحصیلان توصیه کرده و آن را بهترین بستر مشارکت و اشتغالزایی دانش‌آموختگان و جویندگان کار می‌دانند.

براساس اعلام اتاق تعاون ایران، در ۶ ماه نخست امسال، میزان تسهیلات‌دهی به شرکت‌های دانش‌بنیان نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۰۰.۲ درصد افزایش یافته و در این مدت به ۱۴۰۴ شرکت دانش‌بنیان در قالب ۷۶۱۲ مورد تسهیلات معادل ۵۸۴.۸ هزار میلیارد ریال پرداخت شده است.

در راستای نام‌گذاری شعار سال، اتاق تعاون ایران به‌عنوان بخش مردمی تعاون کشور، تقویت و محوریت تعاونی‌های دانش‌بنیان و استفاده از ظرفیت‌های بخش تعاون در بخش تولیدات دانش‌بنیان را در دستور کار قرار داده است.

کارشناسان بر استفاده از توان دانش‌بنیان‌ها در حوزه معدن تاکید دارند

توسعه معدن و صنایع معدنی با هوشمندسازی

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

بخش معدن و صنایع معدنی در ماه‌های اخیر با انعقاد قراردادهایی در راستای تحقق شعار «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» گام برداشته است. ارتقای صنایع معدنی کشور در حوزه فناوری‌های هوشمند با رویکرد افزایش بهره‌وری، رقابت‌پذیری و تاب‌آوری اقتصاد کشور از جمله اهداف تعریف شده در این راستاست. تا آنجا که چندی پیش سیدمهدی نیازی، معاون هماهنگی و محیط کسب‌وکار وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه فضای جدیدی برای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان در کشور بازشده از امضای تفاهمنامه چهارجانبه توسعه فناوری‌های هوشمندسازی در بخش معدن و صنایع معدنی خبر داد و گفت: از ابتدای امسال، تعامل مطلوبی بین نهادهای دولتی در راستای تحقق شعار سال و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان برقرار شده است. به‌گفته معاون هماهنگی و محیط کسب‌وکار وزارت صنعت، معدن و تجارت، این وزارتخانه باتوجه به ابعاد حوزه فناوری و نوآوری، یکی از نهادهای پیشران و پیشرو در توسعه اقتصاد دانش‌بنیان است. صمت در این گزارش به مزایای استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه فناوری‌های معدنی پرداخته است.

مجله فوربس تخمین زده تا سال ۲۰۳۵، به عصر بهره‌برداری هوشمند در حوزه معدن خواهیم رسید

عصر بهره‌برداری هوشمند

مجله فوربس تخمین زده تا سال ۲۰۳۵، به عصر بهره‌برداری هوشمند در حوزه معدن خواهیم رسید و استخراج مواد از طریق فناوری‌های دیجیتال مانند هوش مصنوعی سالانه بین ۲۹۰ تا ۳۹۰ میلیارد دلار برای تولیدکنندگان مواد خام معدنی صرفه‌جویی ایجاد خواهد کرد. به این ترتیب در بخش صنایع معدنی جهان نیز به‌طور فزاینده‌ای از هوش مصنوعی برای به‌کار بردن روش‌های نوآورانه، بهینه‌سازی فرآیندها، تصمیم‌گیری‌های درست و بهبود ایمنی محیط استفاده می‌شود.

با توجه به روند موجود جهانی، هوشمندسازی در معدن و صنایع معدن کشور در چه جایگاهی قرار دارد و چه روندی را در پیش خواهد گرفت؟

براساس آمار، بیش از هزار معدن در سطح کشور با فناوری قدیمی در حال فعالیت است. این معادن هم در حوزه عملیات و هم میزان برداشت معادن و همچنین به لحاظ ایمنی، نیاز به توسعه و هوشمندسازی دارند.

تولید دانش‌بنیان و الزامات حمایتی

امیرحسین کاوه، فعال صنعتی در گفت‌وگو با صمت در ارزیابی و راه تحقق شعار تعیین‌شده برای امسال با عنوان «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» گفت: تولید نقشی اساسی در بهبود شرایط صنعتی و رشد اقتصادی داشته و پیامدهای مثبت متعدد دیگری را هم در سایر حوزه‌ها به‌دنبال دارد. بر همین اساس نیز تولید در سال‌های گذشته به‌عنوان مهم‌ترین کلیدواژه برای نام‌گذاری شعار سال مطرح بوده است.

وی افزود: در این میان، دانش و نوآوری در جهان پر از تغییرات سریع امروز نیز از جمله مهم‌ترین الزامات و عوامل پیشرفت در عرصه صنعت به‌شمار می‌رود. در واقع شکوفایی صنعتی در هر کشوری، علاوه بر نیاز به ایجاد و توسعه زیرساخت‌هایی همچون ثبات و بهبود مستمر شاخص‌های کلان اقتصادی، حرکت در مسیر امنیت سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، جذاب کردن فعالیت‌های تولیدی و صنعتی نسبت به فعالیت‌های غیرمولد و...؛ مستلزم ایجاد و توسعه بسترهای لازم جهت تحقیق و توسعه، نوآوری، خلق ایده، تجاری‌سازی، صادرات و حضور در بازارهای رقابتی جهانی و در واقع خلق ارزش‌افزوده بالا از طریق بنگاه‌های دانش‌بنیان است.

کاوه در ادامه اظهار کرد: در این راستا، رویکرد حرکت در مسیر افزایش، رشد و توسعه و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، تقریبا در ۲ دهه اخیر به شکل جدی در دستور کار تصمیم‌گیران صنعت و اقتصاد کشور قرار گرفته، تا جایی که قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری و اختراعات در سال ۱۳۸۹ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. در این قانون مواردی مانند ایجاد صندوق نوآوری و شکوفایی و ارائه تسهیلات مالی و معافیت‌های مالیاتی و گمرکی و... به شرکت‌های دانش‌بنیان، درج شده و ده‌ها برنامه حمایتی دیگر نیز از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان از طریق معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و براساس ضوابط مشخص، پیگیری شده است.

وی در ادامه بیان کرد: تازه‌ترین اقدام در بخش قوانین حمایتی نیز طرح جهش تولید دانش‌بنیان است. این طرح اواخر سال گذشته در مجلس شورای اسلامی مصوب شده است؛ حال چنانچه طرح یادشده توسط شورای نگهبان تایید شود، به‌عنوان قانون لازم‌الاجرا خواهد بود. هرچند باید ضمانت اجرایی دقیق این طرح نیز مدنظر قانون‌گذار قرار گیرد.

این فعال صنعتی در ادامه خاطرنشان کرد: اما نکته حائز اهمیت این است که براساس شعار سال ۱۴۰۱، نگاه تولید دانش‌بنیان، نگاهی علمی و فناورانه به تمامی عرصه‌های تولید است که با کاهش هزینه تولید و نرخ تمام‌شده، زمینه افزایش کیفیت، رقابت‌پذیری هرچه بیشتر و رشد صادرات محصولات دانش‌بنیان را فراهم می‌کند.

کاوه گفت: در واقع باید مفهوم دانش‌بنیان در نگاه عموم و براساس تعریف مرتبط در قانون حمایت از این شرکت‌ها که در سال ۱۳۸۹ تنظیم‌شده، از توجه به شرکت‌های کوچک در حوزه فناوری‌های برتر یا تولید نرم‌افزارهای خاص، اصلاح و بروزرسانی شود. علاوه بر این، نقش شرکت‌های بزرگ در زمینه طراحی و ساخت محصولات موردنیاز وارداتی با تکیه بر دانش، خلق ایده و نوآوری و در نهایت رشد اشتغالزایی در دیدگاه یادشده مورد توجه قرار گیرد و امتیازات و تسهیلات مرتبط در قوانین حمایتی به شرکت‌های بزرگ نیز تسری پیدا کند یا توسعه بیشتری یابد.

وی در ادامه اظهار کرد: از دیگر نکات مهم در این حوزه، برنامه‌محوری در تدوین نیازهای فناورانه و محصولات راهبردی در صنایع گوناگون است تا از یک‌سو از اتلاف منابع جلوگیری شود و از سوی دیگر، زمینه خودکفایی و تعمیق ساخت داخل را فراهم کند. در همین حال، ضمن جلوگیری از خروج ارز از کشور در نهایت زمینه‌ساز تقویت و گستردگی محصولات تکمیلی باشد. در ادامه امکان خودکفایی بیشتر و تعمیق ساخت داخل را فراهم خواهد کرد و ضمن جلوگیری از خروج ارز از کشور در نهایت سبب تقویت و گستردگی محصولات تکمیلی زنجیره‌های صنایع گوناگون مانند نفت، گاز، معدن، فولاد، پتروشیمی و... شود.

در این راستا نیز در طرح جهش تولید دانش‌بنیان، مصوب شده دولت فهرست اقلام استراتژیک که خلأ تولید داخلی دارند را تهیه کرده و فراخوان‌های مرتبط برای طراحی و تولید آنها انجام شود. بدین ترتیب نقش شرکت‌های بزرگ نیز پررنگ‌تر از قبل خواهد شد.

این فعال صنعتی در پایان تاکید کرد: در این مسیر و برای تحقق اهداف یادشده توجه به نظرات تشکل‌های اقتصادی و انجمن‌های علمی کشور می‌تواند رهگشا باشد.

> استخراج مواد از طریق فناوری‌های دیجیتال مانند هوش مصنوعی سالانه بین ۲۹۰ تا ۳۹۰ میلیارد دلار برای تولیدکنندگان مواد خام معدنی صرفه‌جویی ایجاد خواهد کرد

فولاد همگام با شعار سال

غلامرضا خلیقی، فعال حوزه فولاد که تجربه مدیریت در یکی از شرکت‌های فولادی را در کارنامه کاری خود دارد در گفت‌وگو با صمت درباره نحوه تحقق شعار سال و استفاده از توان دانش‌بنیان‌ها در صنعت فولاد، اظهار کرد: توسعه صنعت فولاد براساس برنامه‌ای از پیش تعیین‌شده در حال اجراست. حرکت در مسیر اجرای اهداف سند چشم‌انداز توسعه ۱۴۰۴ صنعت فولاد به‌منزله توجه این صنعت به ظرفیت‌های تولید است. در چشم‌انداز یادشده، ایجاد ظرفیت برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری شده و بر همین اساس نیز فعالان این صنعت در طول سال‌های گذشته به سمت تحقق تولید ۵۵ میلیون تن فولاد پیش رفته‌اند.

وی افزود: توجه به تولید و ارتقای شاخص‌های مرتبط با آن در طول سال‌های گذشته نیز موردتوجه سیاست‌گذاران قرار گرفته و از سوی دیگر، واحدهای فولادی کشور برنامه دارند تا میزان تولید خود را افزایش دهند. با این وجود، تحقق افزایش تولید مستلزم تامین زیرساخت‌های موردنیاز از سوی دولت است. در واقع تامین انرژی موردنیاز برای تداوم تولید در سال جاری به‌عنوان چالشی جدی در مسیر فعالیت صنعتگران مطرح می‌شود.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: در طول سال‌های گذشته، فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان موردتوجه قرار گرفته است. صنعت فولاد نیز به سمت استفاده از توان و ظرفیت مجموعه‌های دانش‌بنیان پیش رفته تا با تکیه بر این ظرفیت بر مشکلات و چالش‌های خود فائق آید. بدون تردید با تکیه بر توان شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توان در مسیر بهبود شرایط تولید، بهره‌وری هرچه بیشتر و همچنین کاهش مصرف انرژی گام برداشت.

این فعال صنعت فولاد گفت: در حال حاضر بسیاری از شرکت‌های فولادی کشور به‌دنبال آن هستند تا با حمایت از مجموعه‌های دانش‌بنیان به سمت ارتقای تکنولوژی‌های تولید خود پیش بروند و در این مسیر سرمایه‌گذاری کرده‌اند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که بسیاری از تکنولوژی‌های نوین زمینه کاهش مصرف انرژی را فراهم می‌کند و حتی به‌منزله حمایت از محیط‌زیست نیز خواهد بود.

وی درباره موضوع اشتغال‌آفرینی که در شعار سال ۱۴۰۱ به آن اشاره شده، اظهار کرد: ارتقای ظرفیت تولید به‌منزله ایجاد موقعیت‌های شغلی جدید است. در همین حال، توجه به شاخصه‌های تولید و حفظ آن نیز خود زمینه تداوم و استمرار موقعیت‌های شغلی ایجاد شده در کشور را فراهم می‌کند. بنابراین انتظار می‌رود در سال جاری با به نتیجه رسیدن طرح‌های توسعه در صنعت فولاد، شاهد رشد اشتغالزایی در کشور باشیم.

خلیقی در پایان تاکید کرد: ۳ شاخصه یادشده یعنی «تولید، دانش‌بنیان‌ها و اشتغال‌آفرینی» در کنار هم معنی می‌یابند.

تولید و توسعه ظرفیت‌های آن به‌منزله اشتغال‌آفرینی است. در همین حال، ارتقای تولید ایجاب می‌کند تا از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و توان تخصصی این مجموعه‌ها استفاده شود؛ بنابراین انتظار می‌رود در سایه توجه به شاخصه‌های یادشده و تلاش برای تحقق آنها در سال جاری شاهد رشد و شکوفایی اقتصادی کشور باشیم.

سخن پایانی

بسیاری از کارشناسان بر این باورند که برای تحقق شعار تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین باید به نیروهای فعال در حوزه دانش‌بنیان، تسهیل فضای کسب‌وکار این حوزه و مرتبط‌سازی آن با زنجیره ارزش و بازارهای جهانی توجه شود. تقویت حوزه دانش‌بنیان نیازمند توجه ویژه و اقدامات پیوسته چندساله است و آینده تولید و اقتصاد در ایران و جهان بر پایه همین تولیدات دانش‌بنیان است؛ بنابراین می‌توان ۳ راهبرد اساسی را برای تحقق نام‌گذاری سال موردتوجه قرار داد. نخستین راهبرد، توجه به نیروهای انسانی ارزشمند و فعال در حوزه دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌هاست. لزوم تسهیل شرایط برای فعالیت اکوسیستم‌های دانش‌بنیان در کشور دومین راهبرد اساسی برای تحقق شعار سال است که به گفته کارشناسان، این حمایت‌ها باید در زمینه‌های گوناگون از حمایت‌های مادی و معنوی تا تسهیل در صدور مجوزها باشد. راهبرد سوم نیز ایجاد ارتباط بین تولیدات دانش‌بنیان با زنجیره ارزش تولید و تجارت است و باید تلاش کنیم زمینه ورود تولیدات دانش‌بنیان کشور به بازارهای جهانی فراهم شود.

عرضه ۱۲۳ محصول برای رفع نیازهای کشاورزی

براساس اعلام معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، ۱۲۳ محصول برای رفع نیازهای حوزه کشاورزی عرضه شد.

به نقل از معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، کشاورزی یکی از صنایعی است که گام‌های برداشته‌شده در آن برای استفاده از ظرفیت‌های زیست‌بوم فناوری و نوآوری چندان کاربردی و اثرگذار نبوده است.

صنعتی که در دنیا به‌سمت هوشمندی و ارتقای بهره‌وری با کمک فناوری‌های نوین حرکت کرده، اما در ایران باوجود همه توانمندی‌های دانشی و تخصصی، هنوز شرکت‌های دانش‌بنیان چندان رغبتی برای ورود به این عرصه ندارند، هرچند تلاش کارگزاران فناوری در این زمینه به شناسایی و معرفی ۱۲۳ محصول تولیدی در عرصه کشاورزی به متقاضیان منجر شده، اما این تعداد بسیار کمتر و ناچیز تر از نیازی است که این صنعت دارد.

سورنا ستاری، معاون پیشین علمی و فناوری رئیس‌جمهوری بارها اعلام کرده بود که چالش‌های کشاورزی تنها با فناوری رفع می‌شود و باید این نکته در مسیر حرکت به‌سمت تحقق کشاورزی هم‌زیست با فناوری مورد توجه باشد که ظرفیت آب و محیط‌زیست و خاک محدود است و تنها ظرفیت نامحدود، نوآوری و فناوری است که باید در کشاورزی منظور و امنیت غذایی کشور حفظ شود.

شبکه فن بازار ملی معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در همین راستا و برای کمک به تحقق کشاورزی مدرن با بهره‌وری بالاتر و بهینه‌تر با کمک کارگزاران خود اقدام به جذب طرح‌ها و محصولات فناورانه و نوآورانه و معرفی آنها به بازار هدف کرده است. محصولاتی بومی که با توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان و سرآمدان علمی و فناوری کشور به تولید رسیده‌اند.

دردهای استخوانی با توان دانش‌بنیان‌ها درمان می‌شوند

پاسخ شفابخش نانو به پوکی استخوان

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

براساس پژوهش‌های دانشمندان، برخلاف تصور عموم، دوغ و ماست کلسیم را از بدن خارج می‌کند، در حالی که عموم مردم فکر می‌کنند موجب افزایش کلسیم است. ماست به‌دلیل اینکه حاوی لاکتیک اسید است، موجب می‌شود کلسیم از بدن خارج شود، بنابراین شاید دیگر نباید برای درمان پوکی استخوان یا پیشگیری از آن افراد را به مصرف ماست و دوغ توصیه کرد. کارنامه درخشان نانو در دنیای پزشکی این بار نمره قابل‌قبولی در درمان دردهای مفصلی و پوکی استخوان گرفته است. شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در این عرصه توانستند با بهره‌گیری از دانش نانو فناوری به تولید داروهای موثر در این زمینه بپردازند. محصولاتی که نمونه خارجی نداشتند یا وارد نمی‌شدند و اگر هم وارد می‌شدند، با نرخ ۱۵برابری به‌دست مصرف‌کننده می‌رسیدند، اما از سوی دانشمندان کشورمان به مرحله انبوه‌سازی و حتی صادرات رسیدند. صمت در این گزارش به معرفی چند نمونه از این محصولات پرداخته است.

یک‌دهم میزان دوزی که در قرص‌های کلسیم معمول به‌کار می‌رود، در این مکمل قرار داده شده، اما همان‌گونه که گفته شد، فرمولاسیون آن به‌گونه‌ای است که درصد زیادی از دارو جذب مناطق مفصلی و استخوانی می‌شود

قوانینی خارج از دنیای ما

نانو پزشکی یک حوزه علمی بین‌رشته‌ای است که علوم مختلف فیزیک، شیمی، مهندسی، زیست‌شناسی، پزشکی و سایر علوم پایه و کاربردی را در برگرفته و هدف آن تشخیص و درمان بیماری‌ها از طریق کاربرد علوم و فناوری نانو است. به‌عبارت دیگر، هدف نهایی نانو فناوری پزشکی مخاطب قرار دادن بدن انسان در مقیاس‌های اتمی و مولکولی و ترمیم آن همانند ترمیم یک ماشین پیچیده مولکولی است. گفتنی است، مبحث نانو با مواد و ساختاری سروکار دارد که طول آنها کمابیش بین یک تا ۱۰۰ نانومتر است. در این سطح از اندازه‌ها قوانین مکانیک کوانتوم حاکم است و دیگر از قوانین دنیا در مقیاس بزرگ (یا همان کلاسیک) پیروی نمی‌کند. به‌همین علت، ممکن است از مواد رفتاری سر بزند که اصلا قابل‌پیش‌بینی نیست و در برخی موارد عجیب به‌نظر می‌رسد. امروزه از فناوری نانو در طیف گسترده‌ای از علوم و صنایع استفاده می‌شود. از علوم مرتبط با انرژی گرفته تا الکترونیک و حتی پزشکی. فناوری نانو در پزشکی هنوز بسیار جدید است و جای بسیار زیادی برای گسترش و پیشرفت دارد. بسیاری از پزشکان و متخصصان معتقدند ورود علم نانو در پزشکی می‌تواند بسیاری از مشکلاتی را که تا به حال موفق به حل آن نشده بودیم، حل کند. یکی از مباحثی که در این مدت که علم نانو به کمک علم پزشکی آمده، توانسته در آن بخش مفید باشد؛ مبحث پوکی‌استخوان و حل معضلات ناشی از آن است و شمار پوکی استخوان در جهان به بیش از ۲ میلیارد نفر رسیده است. این در حالی است که ایران در شیوع شکایت‌های روماتیسمی بالاترین رقم در منطقه آسیا را دارد و حدود ۷۰ درصد زنان و ۵۰ درصد مردان نیز به‌نوعی دچار پوکی استخوان یا استئوپروز هستند.

قرص به‌جای «پی آر پی»

فرهاد بخشی، مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان در زمینه نانوفناوری که به تولید دارو و مکمل‌های دارویی می‌پردازد، با اشاره به ساخت مکمل‌هایی برمبنای کلسیم هیدروکسی آپاتیت به‌منظور درمان و پیشگیری از پوکی و استخوان گفت: از آنجایی که ۶۵ درصد استخوان و ۹۷ درصد مینای دندان از ماده کلسیم هیدروکسی آپاتیت تشکیل شده است، نقش بسیار جدی در درمان و ترمیم پوکی استخوان و پوسیدگی دندان دارد. خوشبختانه چند سالی می‌شود که توانستیم با فرمولاسیون جدید و برای نخستین‌بار مکملی را تولید کنیم که به ترمیم کامل استخوان و مینای دندان بینجامد. به‌عبارت روشن‌تر، علاوه بر کلسیم و فسفر، این ماده هم در روند فرمولاسیون مکمل‌ها برای درمان پوکی استخوان به‌کار برده شده که افزون بر قرص و مکمل از آن در خمیردندان‌های ترمیم‌کننده، سفیدکننده و براق‌کننده به کار می‌رود و در حال حاضر در چند برند خمیردندان مورداستفاده قرار می‌گیرد.

▣ کلسیم برای مغز

به‌گفته وی، باتوجه به آزمایش‌هایی که روی ۷۰۰ نمونه دندان در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه تهران و در مرکز پیشگیری از پوسیدگی انجام شد، پژوهشگران این شرکت نانویی فهمیدند این ماده، خاصیت جدی در سفیدکنندگی، ترمیم‌کنندگی، براق‌کنندگی و پیشگیری از پوسیدگی دارد. بخشی گفت: کلسیم کاربردهای متنوعی در بدن دارد. جالب است، بدانید که افزون بر درمان پوکی استخوان و رفع دردهای مفصلی، این ماده برای درمان بیماری‌هایی در زمینه مغز و اعصاب هم تجویز می‌شود و در تنظیم اعصاب و مسائل مرتبط با خواب کاربرد زیادی دارد. مکمل‌های تولیدشده با برند آپاکل در بازار موجود است. وقتی بیمار به پوکی استخوان مبتلا می‌شود، به‌ویژه بانوانی که میانسال هستند، چون در عمل گوارش بدن در این سن رو به تحلیل است، باید از قرص‌های بزرگ کلسیم استفاده کنند که بخشی از آن هم جذب نمی‌شود و می‌تواند سبب ایجاد سنگ‌های کلیه شود؛ حال تفاوتی که این محصول با دیگر مکمل‌های تامین کلسیم در درمان‌های پوسیدگی دندان و مشکلات استخوانی دارد، این است که عمل گوارش آن به‌راحتی انجام می‌شود. در واقع، یک‌دهم میزان دوزی که در قرص‌های کلسیم معمول به‌کار می‌رود، در این مکمل قرار داده شده است اما همان‌گونه که گفته شد فرمولاسیون آن به‌گونه‌ای است که درصد زیادی از دارو جذب مناطق مفصلی و استخوانی می‌شود.

▣ سرعت بالای بهبود با یک‌دهم دوز همیشگی

وی در تشریح جذب بالای این مکمل ادامه داد: نخستین عملکرد آن این است که اگر بیماران درد مفصلی داشته باشند، به‌سرعت بهبود پیدا می‌کنند، ضمن اینکه در این نوع فرمولاسیون، یون‌هایی قرار داده می‌شود که می‌توانند منطقه اصلی درد را تبدیل به منطقه خنثی کنند. جذب این مکمل صددرصد است، به‌همین دلیل دوز آن یک‌دهم دوز کلسیم‌های مشابه در بازار است. گفتنی است، به‌طورمعمول ۲۰ درصد کلسیم در قرص‌های معمولی در دسترس زیستی قرار می‌گیرد که بخشی از آن هم دفع می‌شود، اما ما براساس این نوع فرمولاسیون خارجی تلاش کردیم، مصرف این مکمل‌ها به‌تمامی جذب منطقه آسیب‌دیده در بدن شود و دیگر به انجام فرآیند پی آر پی (انتقال دارو به کمک تزریق و به‌صورت مستقیم) لازم نیست، چرا که با خوردن کپسول، معضلات مربوط به پوکی استخوان حل می‌شود. یکی دیگر از ویژگی‌های این محصول مصرف آن با آب کم است، همان‌گونه که می‌دانید به‌طورمعمول داروهای کلسیم باید با آب فراوان مصرف شوند که فرمولاسیون این دارو به‌گونه‌ای طراحی شده که نیازی به نوشیدن آب فراوان نیست. به‌گفته این فعال در عرصه نانو دارو؛ کمابیش یک سالی می‌شود که این مکمل در سبد دارویی کشور قرار گرفته و بدون تجویز پزشک هم قابل‌خریداری و مصرف آن به‌صورت روزانه یک عدد است. این مکمل نه‌تنها هیچ رسوبی در کلیه ایجاد نمی‌کند، بلکه موجب تنظیم آنزیم‌های تیروئیدی هم می‌شود، همچنین علاوه بر درمان روماتیسم، در درمان بیماری‌هایی مربوط به تیروئید هم کارآیی دارد. نمونه خارجی آن، فاقد برخی یون‌های مفید است که تنها ترکیبی از کلسیم و فسفر است، اما در این مکمل، منیزیم و سدیم هم قرار داده شده که به بهبود سریع بیمار یا مصرف‌کننده کمک می‌کند.

▣ نمونه خارجی موجود است اما نه با همان کیفیت

وی گفت: مشابه خارجی این دارو بدون هزینه گمرگ به‌ازای هر ۳۰ عدد کپسول ۱.۳۰۰.۰۰۰ هزار تومان است که مکمل ایرانی آن تنها با ۱۸۰ هزار تومان فروخته می‌شود و میزان دسترسی تا حد زیادی بهبود یافته است. کمابیش از ۲ ماه گذشته، داروخانه‌ها تامین ۲ برابری دارند، همچنین می‌توان در برخی داروخانه‌های اینترنتی هم آن را یافت. توصیه می‌شود اگر افراد مشکل کمبود ویتامین دی دارند، روزانه به‌همراه این محصول ویتامین دی با هزار آیو مصرف کنند. همان‌گونه که پیش‌تر هم اشاره شد، این ماده در خمیردندان هم به‌کار برده شده است که در صورت مصرف آن، بین ۷ تا ۱۴ روز حساسیت‌های دندانی برطرف می‌شود و تا عمقی‌ترین پوسیدگی‌ها را ترمیم می‌کند. بخشی بااشاره به صادرات این محصول به برخی از کشورهای خاورمیانه و اروپایی گفت: برآورد شده، حجم تولید تا پایان امسال به ۶ تن برسد، همچنین با عراق، قطر، آلمان و انگلیس رایزنی شده است که دارو صادر شود.

گرچه در حال حاضر فروش مربوط به نانوپزشکی چندان قابل‌ملاحظه نیست، اما در دهه بعدی رشد بسیار خوبی خواهد داشت

ویتامین د ۳ با قدرت بالای جذب

یکی دیگر از شرکت‌های دانش‌بنیان در این عرصه موفق به تولید دارویی با قدرت جذب بالا شده است. این شرکت دانش‌بنیان توانسته ۲ نوع کپسول تولید کند که افزون بر قدرت جذب بالای قرص ویتامین د ۳ نسبت به محصول مشابه، بخارات ناخوشایند قرص‌های امگا ۳ در معده از بین برود. گفتنی است، ویتامین د ۳ در این قرص‌ها داخل حامل نانویی قرار دارد و موجب بهبود فرکانس مصرفی افراد می‌شود و امگا ۳ به‌گونه‌ای مقاوم‌سازی شده که فرآیند هضم را برای مصرف‌کنندگان تسهیل می‌کند. محمد کریم رضایی، مدیر تحقیق و توسعه یک شرکت در حوزه نانو دارو به صمت گفت: تولید کپسول‌های ژلاتینی نرم، محصولی بوده است که توانستیم با تکنولوژی روز نانو به تولید انبوه برسیم و فرآیند دارورسانی را تسهیل کنیم. برهمین اساس، ۲ محصول وارد بازار شده است. تولید قرص‌های کپسول ژلاتینی نرم حاوی ویتامین د ۳ با استفاده از نانو فناوری یکی از این محصولات است که نسبت به ویتامین دی‌های مشابه در بازار، جذب ۲ برابری دارند. این نوع از قرص‌های ژلاتینی مشابه خارجی دارند، اما تاکنون وارد نمی‌شود.

▣ رهایی از بوی ناخوشایند

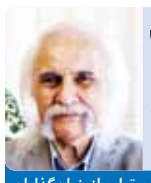
وی بااشاره به دیگر قرص ژلاتینی که با استفاده از نانوفناوری به مرحله تولید رسیده، گفت: مقاوم‌سازی کپسول‌های ژلاتینی نرم حاوی امگا ۳ از دیگر دستاوردهایی است که توانستیم به تولید انبوه برسانیم. کپسول‌های معمول امگا ۳ پس از بلعیدن در معده باز می‌شود و بخارات حاصل از آن موجب می‌شود، افراد بوی ناخوشایند ماهی را استشمام کنند. ما با فناوری‌هایی که به‌کار بردیم، فرآیندی را ایجاد کردیم که به‌جای اینکه محصول در معده باز شود، در روده باز شود و در این شرایط مصرف‌کننده از بوی ناخوشایند در امان است. در واقع، تمامی مواد موثره که در این کپسول‌ها وجود دارد، در دسترس روده قرار داده می‌شود.

سخن پایانی

باتوجه به موارد یادشده نانوپزشکی در دنیا توانسته است، انتظارات میلیون‌ها بیمار را برای مراقبت‌های بهداشتی بهتر، کارآمدتر و مقرون به‌صرفه‌تر افزایش دهد و راه‌حل‌های امیدوارکننده‌ای را برای طیف وسیعی از بیماری‌ها ارائه دهد؛ فناوری نانو از تشخیص گرفته تا نظارت بر بیماری، انجام جراحی و شیمی‌درمانی یا پزشکی احیاکننده، دخل و تصرف کرده و تحول عظیمی را در علم دنیا به‌وجود آورده است. باتوجه به اینکه این علم در راستای حل مشکلات ناشی از پوکی استخوان هم امکان‌های جدید را در اختیارمان گذاشته است. از یک‌سو هم، پوکی استخوان مشکل رایج جمعیت کثیری از هموطنان‌مان است. خوب است مسئولان امر نگرش جدی در انبوه‌سازی تولیدات دانش‌بنیان‌ها داشته باشند. براساس آمار، پیش‌بینی‌های سال‌های آینده ثابت می‌کنند که اگرچه در حال حاضر فروش مربوط به نانوپزشکی چندان قابل‌ملاحظه نیست، اما رشد بسیار خوبی را در دهه بعدی خواهد داشت. نمودار زیر نشان می‌دهد در سال‌های اخیر مواد شیمیایی بیشترین آمار فروش را به خود اختصاص داده‌اند، اما میزان رشد فروش آن در سال‌های بعد کمابیش ثابت و از سال ۲۰۱۱ به بعد میزان فروش محصولات پزشکی و دارویی از موارد دیگر بیشتر خواهد شد. اطلاعات این دسته از داده‌ها نشان‌دهنده اهمیت آینده نانوپزشکی در مقایسه با بقیه حوزه‌ها است و البته کسب بازار آینده نانوپزشکی تلاش زیاد و برنامه‌ریزی دقیقی را می‌طلبد.

نظرگاه

نانوپزشکی بیماری را ریشه‌کن می‌کند

هاشم رفیعی تبار ـ از بنیان‌گذاران نانوپزشکی کشور

پزشکی نوین از زمان پاستور و کخ برپایه استفاده از علم بیوشیمی بنیان نهاده شد. به‌عبارت دیگر، طی ۱۵۰ سال گذشته پیشرفت‌های قابل‌توجهی در حوزه‌های مختلف تشخیص و درمان پزشکی به‌وقوع پیوسته، با این حال علم و فناوری پزشکی موجود هنوز با محدودیت‌های بسیار جدی روبه‌رو است.

نانوپزشکی در تشخیص و درمان بیماری‌ها در مقایسه با طب رایج کاربرد وسیع دارد. به‌عنوان نمونه، با علم امروز پزشکی رایج نمی‌توان مکانیزم شروع، شکل‌گیری، رشد و تکثیر تومورهای سرطانی را به‌طور بنیادی و در مقیاس‌های مولکولی و زیرمولکولی بررسی و تجزیه و تحلیل کرد. این امر به‌ویژه درباره پیدایش و درمان به‌موقع پدیده خطرناک متاستاز (پخش غیرقابل‌کنترل سلول‌های سرطانی) صادق است. در حالی که با نانو پزشکی با دقت بالایی می‌توان این فرآیندها را به‌طور بنیادی بررسی و در نهایت تحت‌کنترل دقیق درآورد یا برای مثال در مقیاس تک‌سلولی، طب معمولی از اساس به‌هیچ وجه قادر به تشخیص افت‌وخیزها و اختلالات تخریب‌کننده سلول‌ها و بیومولکول‌ها نبوده و نمی‌تواند تک‌سلول‌ها (و حتی چند صد هزار سلول) تخریب و سرطانی‌شده را به‌موقع و بدون آسیب رساندن جدی به سلول‌های سالم جانبی از بین ببرد، در حالی که این امر در نانوپزشکی و در مقیاس نانو قابل‌تحقق است و یکی از زیرمجموعه‌های درخشان علم نانو پزشکی در حوزه تشخیص و درمان زودرس عارضه‌هایی از قبیل سرطان است. در روش‌های رایج درمان سرطان بیشتر از ترکیب پرتودرمانی و شیمی‌درمانی استفاده می‌شود. طی این فرآیند درمانی، تمامی سلول‌ها چه سالم و چه سرطانی، چه در بافت سرطانی و چه در بافت غیرسرطانی، موردتهاجم گسترده با پرتوهای انرژی بالا (نظیر پرتوهای ایکس یا گاما) قرار می‌گیرند و گاهی بسیاری از سلول‌های سرطانی‌نشده، به‌ویژه در سرطان پستان، دچار عوارض جانبی از جمله سرطان ثانوی می‌شوند، در حالی که در نانوپزشکی با استفاده از پروتکل‌ها و نانوبیوحسگرهای فوق‌حساس می‌توان تنها سلول‌های سرطانی را غربال و موردتهاجم قرار داد.

در نانو پزشکی، ریشه‌های مولکولی، اتمی و زیراتمی بیماری‌ها و عارضه‌های مشاهده‌پذیر کشف می‌شوند، حتی در سطح ژن‌ها در مولکول حیاتی DNA و در همان سطوح و مقیاس‌ها عوامل بروز بیماری‌ها سرکوب می‌شوند. در حقیقت، با استفاده از نانو فناوری پزشکی بیماری‌ها در بنیاد خود ریشه‌کن می‌شوند، در صورتی که طب رایج از اساس فقط به مهار کردن عارضه می‌پردازد و قادر به درمان انتخابی عوامل سرطان‌زا نیست. در طب فعلی حتی در بهترین بیمارستان‌های دنیا نیز در حال حاضر نمی‌توانید برای درمان بیماری‌های صعب‌العلاج، تک‌سلول‌های درگیر در این بیماری‌ها را مخاطب قرار دهید، بلکه یک تومور را که دارای میلیاردها سلول است، در مقیاس خود تومور موردحمله قرار می‌دهید که نه‌تنها آن را به‌صورت کامل نابود نمی‌کند، بلکه به سلول‌های سالم جانبی نیز آسیب‌های جدی وارد می‌کند.

با کمک علوم نانو می‌توان به تمامی چراهای عالم پزشکی پاسخ داد. این در حالی است که طب سنتی امکان ندارد، بتواند به شما پاسخ چرایی پیدایش اولیه بیماری آلزایمر یا بسیاری از بیماری‌های مغزی از قبیل صرع، بیماری پارکینسون و بیماری هانتیتون را بدهد، هرچقدر هم رژیم غذایی مناسب و فعالیت ورزشی را دنبال کرده باشید، مکانیزم و شرایط اولیه بیماری آلزایمر یا پارکینسون در مغز شما بروز می‌کند. تنها با رعایت اصول پیشگیری می‌توان از بروز بیماری‌ها جلوگیری کرد و برای پیشگیری نیز اول باید پیش‌بینی و برای پیش‌بینی اول باید یک مدل محاسباتی پیچیده را طراحی کرد. حرکت علوم در تمامی عرصه‌ها به‌سمت همگرایی است. در آینده با کمک علوم همگرا قادر به طراحی سیستم‌هایی بسیار پیشرفته‌تر از انسان‌ها خواهیم بود. البته این به‌معنای دخالت در امر خلقت نیست. تنها می‌خواهیم مفهوم، چگونگی و چرایی قوانین به‌کار رفته، در شرایط خلقت را بررسی کنیم، هدف دانش، کشف چراها است و پاسخ به این چراها تنها با علوم نانو و در سطوح مولکولی و اتمی داده می‌شود. طب سنتی و حتی پزشکی رایج قادر نیست، پاسخ بسیاری از چراهای پزشکی را بدهد. به عنوان نمونه، نمی‌توان از طب موجود توقع داشت که قادر باشد، پاسخ دقیقی برای علل بروز علائم اولیه شروع بیماری آلزایمر داشته باشد. همین علائم در مغز فردی که شیشه مصرف می‌کند نیز، ایجاد می‌شود و علم نانو می‌داند که چه مکانیزم‌هایی در آن دخیل بوده و کدام ذرات مغناطیسی با حمله به میکروتوبول‌های سلول‌های عصبی باعث بروز این علائم می‌شوند.

یادداشت

افزایش نرخ سود ضروری است

حسن رادمهر
کارشناس اقتصاد

تعیین نرخ سود بانکی هر سال از موضوعات چالش‌برانگیز اقتصاد ایران بوده است. اکنون که حجم نقدینگی کشور رکورد بی‌سابقه ۵۰۰۰ هزار میلیارد تومان را ثبت کرده، براساس نظریه‌های اقتصادی ضروری است شورای پول و اعتبار در نرخ سود سپرده بانکی بازنگری کند. شورای پول و اعتبار با هدف پیشگیری از ایجاد رکود تورمی در تولید از افزایش نرخ سود بانکی جلوگیری کرده است. این امر موجب شده بانک‌ها نیز برای جذب منابع مالی و تامین کفایت سرمایه به تخلف از بسته شورای پول و اعتبار روی بیاورند؛ این در حالی است که بنا به آنچه در ادامه ذکر می‌شود شرایط اقتصادی فعلی کشور به افزایش نرخ سود بانکی نیازمند است. یکی از راهکارهای شناخته‌شده اقتصادی برای کنترل تورم افزایش نرخ سود بانکی است. نرخ سود سپرده‌ها در کشور حدود ۶ سال است که بدون تغییر مانده، اما شرایط فعلی کشور افزایش نرخ سود سپرده و کاهش نرخ بهره تسهیلات بانکی را می‌طلبد، زیرا افزایش نرخ سود سپرده بانکی می‌تواند در کنترل بازارها موثر باشد. از طرفی هم افزایش نرخ سود بانکی مانعی برای رونق بخش تولید محسوب می‌شود و نباید به‌میزانی باشد که تولیدکننده را به‌جای سرمایه‌گذاری در تولید به سرمایه‌گذاری در بانک‌ها ترغیب کند. اگر نرخ سود بیشتر از آنچه در نظام بانکی کشور جاری است، کاهش یابد، جز اثرات تورمی شدید ممکن است موجب کاهش سپرده‌های بانکی هم شود، اما بانک‌ها به‌دلیل قدرت انحصاری خود، نرخ سود تسهیلات را پایین نمی‌آورند، زیرا با بالا بودن نرخ بهره تسهیلات می‌توانند زیان‌های خود را جبران کنند. چنانچه نرخ سود در بازار بین‌بانکی کاهشی باشد، اتفاق خوبی برای بازار سرمایه به‌شمار می‌رود، اما نمی‌توان انتظار داشت برای حمایت از بخشی از اقتصاد مانند بازار سرمایه نرخ بهره تغییر کند و سایر بخش‌ها بدون تغییر بمانند؛ در واقع این کار باعث می‌شود نرخ در سایر بازارها نیز دستخوش تغییر شود. به‌عبارت دیگر با این اقدام قیمت‌ها در بازار سهام، ارز، مسکن و همه بازارهای مصرفی خانوارها تحت تاثیر قرار خواهد گرفت؛ بنابراین کاهش نرخ سود بانکی حتی اگر با هدف حمایت از بازار سرمایه باشد، به‌دلیل جذابیت نوسان‌گیری در بازارهای موازی، با آثار منفی همچون رشد تورم همراه خواهد بود. پس به‌طور قطع در شرایط کنونی نرخ سود بانکی باید اندکی افزایش یابد، زیرا کاهش نرخ سود بانکی، نیازمند ایجاد بستر حمایت از تولید داخلی و هدایت نقدینگی به سمت رونق تولید و بنگاه‌های کوچک و بزرگ است، وگرنه در صورتی که کسب سود در بازارهای سفته‌بازانه همچون ارز رونق داشته باشد، نمی‌توان انتظار تزریق منابع سپرده‌های بانکی به تولید را داشت. از سوی دیگر، یکی از ملزومات افزایش نرخ سود بانکی، کاهش انتظارات تورمی است؛ موضوعی که در صورت تحقق آن، می‌توان نرخ سود بانکی را متناسب با رونق اقتصادی به‌وجود آمده، پلکانی کاهش داد. کاهش نرخ سود باعث کاهش نرخ تمام‌شده پول بانک‌ها و نکول وام‌های بانکی می‌شود. در نتیجه وضعیت سودآوری و ترازنامه بانک‌ها بهبود می‌یابد. از سوی دیگر کاهش جذابیت سپرده‌گذاری در بانک‌ها باعث تمایل صاحبان منابع مالی به فعالیت اقتصادی می‌شود، زیرا صاحبان سرمایه سعی دارند در کنار حفظ ارزش دارایی خود، سودی نیز به‌دست آورند اما تمام اینها در شرایطی حاصل می‌شود که نرخ سود سپرده و نرخ تورم با هم اختلاف معناداری نداشته باشند.

نرخ بهره یکی از شاخص‌های مهم اقتصاد در هر کشوری است. بانک مرکزی براساس شرایط اقتصادی، نرخ بهره را تعیین می‌کند و امور مالی و بانکی در راستای این نرخ صورت می‌پذیرد. سازکار پرداخت بهره برای جلوگیری از کاهش ارزش پول وام‌دهنده میان پول پرداختی امروز و دریافتی در آینده استفاده می‌شود. نرخ بهره اغلب مثبت است که انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری در جامعه ایجاد می‌کند. هر چه وضعیت اقتصادی و شرایط بازار بهتر باشد، انتظار برای دریافت سود و بهره‌های بیشتر نیز بالاتر است، اما در شرایطی که بازار ثبات نداشته باشد، سرمایه به‌جای اینکه از طریق بانک‌ها به سمت تولید هدایت شود، به بازارهای معامله‌گری هدایت می‌شود و همین موضوع اقتصاد کلان را از رونق خارج می‌کند.

اخذ مالیات از عایدی سرمایه

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور از برنامه‌ریزی برای دریافت مالیات از فعالیت‌های سوداگری در بخش‌های مختلف مثل مسکن، طلا، ارز و خودرو خبر داد. به گزارش سازمان امور مالیاتی داود منظور، رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور گفت: در دولت سیزدهم با توجه به برنامه‌های وزارت اقتصاد و سند دولت، باید چند چرخش تحول‌آفرین را انجام دهیم؛ نخستین چرخش این است که فشار مالیات را از بخش رسمی اقتصاد برداریم و به بخش‌های غیررسمی، نامنظم و مالیات‌گریز منتقل کنیم که اغلب پنهان هستند. وی ادامه داد: هدف ما در رویکردهای جدید شناسایی این بخش‌ها و دریافت مالیات از آنهاست. دریافت مالیات از فعالیت‌های سوداگری در بخش‌های مختلف مثل مسکن، طلا، ارز و خودرو نیز در همین چارچوب می‌گنجد. رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور با بیان اینکه قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان به‌صورت تدریجی و مرحله‌ای به اجرا در می‌آید، گفت: این قانون گام اصلی هوشمندسازی نظام مالیاتی است که با اجرای آن، دیگر نیازی به اخذ اظهارنامه هم نیست، زیرا صورتحساب‌ها به‌صورت الکترونیکی در سامانه مودیان و در کارپوشه مخصوص افراد ثبت می‌شود و دیگر نیازی به حسابرسی و ممیزی هم نداریم. منظور با اشاره به اجرای ماده ۱۱ قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان در سال ۱۴۰۰ با مشارکت بانک مرکزی ادامه داد: در اجرای این قانون، حدود ۱۸ میلیون و ۷۰۰ هزار دستگاه پذیرنده شناسایی شد که در طرح ساماندهی ۹ میلیون و ۳۰۰ هزار دستگاه به پرونده‌های مالیاتی وصل شد.

رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور در ادامه از راه‌اندازی سامانه مودیان به‌عنوان اصلی‌ترین بخش نظام پایانه‌های فروشگاهی خبر داد و گفت: در حال حاضر برای همه مودیان، کارپوشه در سامانه مودیان ایجاد شده و هر فعال اقتصادی با کد ملی خود می‌تواند وارد این کارپوشه شود و تمام اطلاعات خود از جمله صورتحساب‌های الکترونیکی را مشاهده کند.

دور باطل نرخ سود بانکی در ایران

پرونده افزایش نرخ سود به بایگانی رفت

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

بانک مرکزی امریکا نرخ بهره بانکی را باز هم افزایش داد، این در حالی است که در ایران نرخ سود بانکی برای پنجمین سال متوالی ثابت مانده است. اقتصاددانان جهانی راهکار کاهش نقدینگی در چرخه مالی هر اقتصادی را افزایش نرخ سود بانکی می‌دانند تا تورم نیز براساس آن کاهش یابد، اما در اقدامی معکوس همچنان بانک مرکزی ایران برای بانک‌هایی که از دستور شورای پول و اعتبار تبعیت نکنند شاخوشانه می‌کشد. براساس آخرین ابلاغیه بانک مرکزی اگر بانک‌ها نرخ سودهای تعیین‌شده را رعایت نکنند، هیات انتظامی بانک‌ها با آنها برخورد قاطع خواهد کرد.

افزایش نرخ سود بانکی به‌عنوان یکی از سیاست‌های کشورهای اروپایی، امریکا و روسیه که تحت تورم جهانی هستند در نظر گرفته شده است. طبق مصوبه شورای پول و اعتبار، نرخ سود سپرده‌های بانکی باید بین ۱۰ تا ۱۸ درصد باشد، اما برخی از بانک‌ها از جمله تعدادی از بانک‌های دولتی اقدام به افزایش این نرخ و پرداخت سود ۲۰ درصدی به سپرده‌های بانکی جدید یا تمدیدی کرده‌اند. فاصله بین نرخ سود بانکی و تورم باعث شده بار دیگر کارشناسان نسبت به فسادزا بودن این موضوع هشدار دهند. صمت درباره آثار برخورد دستوری در زمینه نرخ سود بانکی با کارشناسان به گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

افزایش نرخ سود سپرده بانکی به مصلحت کشور است

علی اکبری‌زاده، کارشناس مسائل بانکی در زمینه علل افزایش نیافتن نرخ سود بانکی در ایران خلاف سایر کشورهای دچار تورم به صمت گفت: دولت برای پایان دادن به تلاطم‌های موجود در بازارهایی مانند سکه و ارز و جلوگیری از جذب سرمایه‌های سرگردان به این بازار راهی جز افزایش نرخ سود بانکی ندارد. تنها در صورت افزایش نرخ سود بانکی می‌توان نقدینگی سرگردان را به بانک‌ها بازگرداند. وی افزود: سیاست‌گذاری پولی نیز مانند هر برنامه دیگری، بر تبیین وضعیت جاری اقتصاد کشور و لزوم ایجاد سازگاری میان اقتضائات موجود و رویکردهای سیاستی استوار است؛ بنابراین اعضای شورای پول و اعتبار هنوز به این جمع‌بندی نرسیده‌اند که افزایش نرخ سود سپرده بانکی به مصلحت کشور است.

▣ سرپیچی بانکی

این کارشناس امور بانکی عنوان کرد: بانک‌ها طی سال‌های اخیر سود سپرده‌ها را با هدف جذب بیشتر نقدینگی افزایش دادند و در بیشتر موارد بانک مرکزی نیز از این تغییرات چشم‌پوشی کرده است؛ هرچند اقدام بانک‌ها در پرداخت سود با نرخ بالاتر در قالب طرح‌های ویژه، بدون مصوبه انجام می‌شود. در حقیقت بانک‌ها برای جلوگیری از مواجهه با ریسک کاهش و خروج نقدینگی مجبورند نرخ سود سپرده را به هر شکل ممکن افزایش دهند. اکبری‌زاده درباره علت سرپیچی بانک‌ها از سیاست‌های شورای پول و اعتبار توضیح داد: بدون‌شک نرخ سود بانک‌ها تا پایان سال نیز افزایشی خواهد بود، زیرا مطالبات بانک‌ها از بخش دولتی به‌سختی وصول می‌شود و بانک نیز برای کاهش ریسک به نقدینگی نیاز دارد؛ در نتیجه با افزایش نرخ سود سعی در جذب پول دارد، این در حالی است که طبق تجربه با نزدیک شدن به ماه‌های پایانی سال ریسک کاهش نقدینگی بانک‌ها نیز بیشتر می‌شود. این کارشناس بانکی تاکید کرد: در حال حاضر با سیاست دستوری در زمینه نرخ سود و بهره روبه‌رو هستیم. در این موقعیت بانک‌ها برای حفظ سپرده‌های خود به‌صورت غیرقانونی افزایش سود می‌دهند. اکبری‌زاده در بیان علت کاهش نقدینگی بانک‌ها گفت: دولت به‌طور مستقیم و غیرمستقیم از اغلب بانک‌ها استقراض کرده، در نتیجه میزان نقدینگی بانک‌ها کاهش یافته است. در شرایط کنونی بهترین راهکار برای جذب نقدینگی افزایش نرخ سود بانکی است و با کاهش نقدینگی سرگردان به‌طور قطع رشد تورم نیز کاهش خواهد یافت.

▣ بی‌رغبتی به بانک

این کارشناس بانکی با تاکید بر اینکه در ماه‌های پایانی سال بانک‌ها نیاز به نقدینگی دارند بیان کرد: در شرایط تورمی کنونی، نرخ سود سپرده‌های بانکی برای سرمایه‌گذاران جذاب نیست و اشخاص تمایلی به سپرده‌گذاری ندارند و ترجیح می‌دهند پول خود را در سایر بازارهای مالی سرمایه‌گذاری کنند. در چنین شرایطی بانک‌ها از ترس خروج نقدینگی اقدام به افزایش غیرقانونی نرخ سود سپرده کرده‌اند که این اقدام بانک‌ها همراستا با سیاست‌های پولی شورای پول و اعتبار نیست؛ بنابراین بانک مرکزی مجبور شده با تذکرهای پی در پی جلوی این اقدام بانک‌ها را بگیرد. اکبری‌زاده با اشاره به اینکه دولت سیزدهم اعتقادی به لزوم سپرده‌گیری بانکی ندارد، اظهار کرد: اخذ احتمالی مالیات از سپرده‌های اشخاص حقیقی و حقوقی گواهی بر این مدعاست. وی با انتقاد از اینکه سیاست انبساطی بانک مرکزی در زمینه بانک‌ها کاهشی شده و فعلا اجازه افزایش نرخ سود بانکی داده نمی‌شود، تصریح کرد: در تمام دنیا نرخ تورم یکی از عواملی است که در تعیین نرخ سود تاثیرگذار است و دولت‌ها در تعیین نرخ این مولفه نقشی ندارند.

▣ لزوم انجام اصلاحات مالی

این کارشناس بانکی یادآور شد: یکی از مهم‌ترین راهکارهای کنترل نرخ تورم در اقتصاد، اصلاح سیاست‌های پولی و همراه کردن آن با اصلاحات مالی است، زیرا بر این اساس هرگونه تغییر در نرخ سود بانکی اقدامی در راه کنترل تورم و نقدینگی است. وی پیشنهاد کرد: در شرایط فعلی اقتصاد به‌نظر می‌رسد افزایش نرخ سود بانکی امری مناسب باشد، زیرا طبق اعلام دولت در حال حاضر نرخ تورم بالای ۵۰ درصد و نرخ سود بانکی ۱۸ درصد است و این شرایط انگیزه‌ای برای سپردن سرمایه به بانک‌ها ایجاد نمی‌کند. در مجموع اقدام دستوری بانک مرکزی مبنی بر افزایش نیافتن نرخ سود بانکی منجر به رونق بازارهای دلالی خواهد شد.

▣ دلیل پافشاری دولت

اکبری‌زاده با بیان اینکه دولت به‌دلیل شکاف زیاد بین هزینه و درآمد از افزایش نرخ سود سپرده جلوگیری می‌کند، گفت: کنترل نقدینگی و تورم منوط به اصلاح سیاست‌های پولی است و در راستای اصلاح سیاست‌های پولی، موضوع افزایش نرخ سود بانکی مطرح می‌شود. ازسوی دیگر عمده‌ترین دلیل تورم بالا در کشور افزایش نرخ نقدینگی است و این مسئله نیز در گرو اتخاذ سیاست‌های پولی مناسب و هماهنگی بین سیاست پولی و مالی یعنی بودجه و مالیات است. وی در ادامه توضیح داد: اگر نظام بودجه و سیاست‌های مالیاتی دولت اصلاح نشود، روند کسری بودجه نیز ادامه خواهد داشت و طبق روال این کسری از راه‌های کارشناسی‌نشده جبران می‌شود که خود از عوامل تورم‌زا است؛ بنابراین باید انضباط اقتصادی از راه افزایش نرخ سود بانکی به اقتصاد ایران بازگردد.

▣ تنها راه چاره

وی در پاسخ به این پرسش که آیا با افزایش نرخ سود بانکی تولید کاهش می‌یابد، گفت: بسیاری از کارشناسان بر این نکته تاکید دارند که افزایش نرخ سود بانکی به‌دلیل تاثیر بر نرخ تمام‌شده کالا منجر به کاهش تولید می‌شود. براساس قانونی نانوشته نرخ بهره با جذب سرمایه‌گذاری رابطه معکوس دارد و زمانی که بهره بانکی بالا رود سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد، اما در شرایط فعلی تنها راه نجات از بلای تورم ۵۰ درصدی جذب نقدینگی توسط بانک‌ها است.

> اگر منابع بیش از این از بانک‌ها خارج شوند بانک‌ها نه‌تنها دیگر توان پرداخت تسهیلات تکلیفی را نخواهند داشت، بلکه در معرض ورشکستگی قرار خواهند گرفت

نرخ بهره حقیقی منفی است

علی صادقیان، کارشناس بانکی درباره علت مخالفت شورای پول و اعتبار با افزایش نرخ سود بانکی به صمت گفت: عواملی مانند مداخله دولت در بازارهای مالی از طریق تعیین سقف نرخ سود سپرده‌های بانکی، نرخ‌های بالای ذخایر قانونی، دخالت در نحوه توزیع اعتبارات بانکی و وضع قوانین و مقررات محدودکننده سرمایه، باعث پایین آمدن نرخ سود بانکی به سطحی کمتر از نرخ تورم و در نتیجه منفی شدن نرخ بهره حقیقی شده است. وی در تشریح زیان‌های این سیاست دستوری دولت تصریح کرد: این اقدام دولت در اصل مانند سرکوب مالی که سیاستی شکست‌خورده در اقتصاد جهان است، به‌شمار می‌رود و موجب کاهش پرداخت تسهیلات بانکی، کاهش سرمایه‌گذاری و تولید ناخالص داخلی بدون نفت می‌شود که نتیجه آن کاهش رشد اقتصادی است.

▣ فرار سرمایه

این کارشناس بانکی اذعان کرد: در شرایط فعلی، طبق محاسبات اقتصادی نگهداری پول در بانک تحت عنوان سپرده، در ایران صرفه ندارد و زیان فراوانی را متوجه صاحب سپرده می‌کند؛ بنابراین ادامه این روند موجب فرار سرمایه‌ها از شبکه بانکی شده است. صادقیان ضمن انتقاد از ضرب‌الاجل دوهفته‌ای بانک مرکزی به بانک‌ها در زمینه کاهش نرخ سود گفت: اگر منابع بیش از این از بانک‌ها خارج شوند بانک‌ها نه‌تنها دیگر توان پرداخت تسهیلات تکلیفی را نخواهند داشت، بلکه در معرض ورشکستگی قرار خواهند گرفت. این کارشناس پولی تاکید کرد: تورم با منشأ پولی یک راهکار بیشتر ندارد که آن هم بکارگیری سیاست انقباضی است؛ یعنی تورم در قالب بالا بردن نرخ سود بانکی به‌تدریج کم شود. وی افزود: در سیاست ضدتورمی که فعلا دولت در پیش گرفته نرخ سود بالا نمی‌رود؛ بنابراین همه ترجیح می‌دهند مقروض باشند؛ در نتیجه هجوم به بانک‌ها زیاد می‌شود و مردم پول را بلافاصله به کالا تبدیل می‌کنند. در این شرایط معمولا خرید کالاهای غیرضروری به‌منظور حفظ ارزش پول انجام می‌شود و فقط منابع مالی از بانک‌ها خارج می‌شود.

▣ مخالفت به‌دلیل گرانی

این کارشناس بانکی در بیان علت احتمالی افزایش نیافتن نرخ سود سپرده بانکی توضیح داد: نرخ تورم امسال بیش از ۵۰ درصد گزارش شده است. وجود تورم بالای ۵۰ درصد در کشور یعنی اینکه نصف ثروت و دارایی مردم در حال از بین رفتن است. این مسئله در نتیجه سیاست اشتباه بالا نبردن نرخ سود اتفاق افتاده است. شورای پول و اعتبار برای افزایش نرخ بهره کاری نکرد، زیرا معتقدند اگر نرخ سود را بالا ببرند هزینه مالی کالا هم بالا خواهد رفت و در نتیجه کالا گران خواهد شد.

سخن پایانی

با ضرب‌الاجل دوهفته‌ای بانک مرکزی در زمینه برخورد با بانک‌های متخلف در زمینه نرخ سود سپرده بانکی پرونده گمانه‌زنی‌ها مبنی بر افزایش نرخ سود بانکی به‌عنوان راهکاری برای کاهش نرخ تورم، در سال ۱۴۰۱ برای همیشه بایگانی شد. پرونده افزایش نرخ سود بانکی در حالی بسته می‌شود که سایر بازارهای ایران نیز در رکود، زیان را به سرمایه‌گذاران پیشکش می‌کنند.

این خسارات در حالی به جیب سرمایه‌گذاران می‌رود که اقتصاد ایران با تورمی حدود ۵۰ درصدی دست‌وپنجه نرم می‌کند. متخصصان حوزه بانکی بر این باورند که تنها راه نجات کشور از تورم، افزایش نرخ سود بانکی مانند سایر کشورهای پیشرو جهان در بخش مالی و کنترل تورم است.

باجه خبر

▣ آغاز اصلاحات در بانک کشاورزی به نفع کشاورزان

مدیرعامل جدید بانک کشاورزی سیاست‌ها و ریل‌گذاری جدید این بانک را تبیین و هدف را توسعه و ارتقای خدمات برای حمایت دوچندان از بخش کشاورزی، اشتغال در کشور و البته جذب منابع و افزایش سهم از بازار اعلام کرد. به گزارش روابط عمومی بانک کشاورزی، آنچه فرشید فرخ‌نژاد اعلام کرده را می‌توان آغاز اصلاحات در بانک کشاورزی به نفع کشاورزان و اقتصاد بخش کشاورزی ایران دانست. او امیدوار است با این اصلاحات، رضایت حداکثری ذی‌نفعان و مشتریان را تقویت کند. بانک کشاورزی به‌عنوان یک بانک تخصصی و توسعه‌ای، سهم غالب و اثرگذاری در حمایت از اقتصاد بخش کشاورزی به نسبت کل شبکه بانکی دارد؛ به‌گونه‌ای که بار اصلی تامین مالی این بخش استراتژیک بر دوش این بانک است و به همین دلیل اعتماد جامعه کشاورزان، دامداران و فعالان بخش‌های مختلف به این بانک را می‌توان یک سرمایه ملی توصیف کرد و به همین سبب است که سکاندار جدید بانک ارائه خدمات به مشتریان به‌ویژه فعالان بخش کشاورزی را یک فرصت گرانبها و ارزنده می‌داند و از مدیران و کارکنان بانک خواسته با مشارکت و همدلی در مسیر اهداف از پیش تعیین شده گام بردارند.

▣ افزایش ۳۰ درصدی درآمد حق‌بیمه سامان

بیمه سامان در ۶ ماه منتهی به شهریور ۱۴۰۱ درآمد حق‌بیمه‌ای معادل ۱.۶۳۹ میلیارد تومان شناسایی کرد که مقایسه آن با دوره مشابه قبل حاکی از افزایش ۳۰ درصدی است. به گزارش روابط عمومی بیمه سامان شرکت بیمه سامان گزارش عملکرد شهریور خود را روی سامانه کدال منتشر کرد. این شرکت در ۶ ماه منتهی به شهریور ۱۴۰۱ درآمد حق‌بیمه‌ای معادل ۱.۶۳۹ میلیارد تومان شناسایی کرد که مقایسه آن با دوره مشابه قبل حاکی از افزایش ۳۰ درصدی است. روند شناسایی درآمد این شرکت در بهار امسال صعودی بود، اما در ماه نخست تابستان با افت همراه شد و پس از آن دوباره روند صعودی خود را از سر گرفت؛ به‌طوری که در مرداد و شهریور شاهد افزایش درآمد صدور بیمه‌نامه این شرکت بودیم. در دیگر سو نیز در شهریور خسارت پرداختی ۱۳۴ میلیارد تومانی را به ثبت رساند و جمع خسارت پرداختی شش‌ماهه این شرکت به ۶۹۰ میلیارد تومان رسید.

صندوق املاک امکانی برای نقد کردن مستغلات بانک‌ها

معاون سرمایه‌گذاری هلدینگ بازنشستگی فولاد معتقد است با راه‌اندازی صندوق املاک، امکان بهانه‌گیری بانک‌ها از نبود تقاضا برای خرید املاک آنها کاهش می‌یابد و شاهد فروش شفاف و رونق معاملات این دست از املاک و مستغلات در بستر بورس‌ها خواهیم بود. پذیره‌نویسی نخستین صندوق املاک و مستغلات در فرابورس ایران، به‌تازگی آغاز شده است. به‌گزارش سنا، رسول رحیم‌نیا، معاون سرمایه‌گذاری هلدینگ بازنشستگی فولاد گفت: با آغاز به کار صندوق املاک، مردم و سرمایه‌گذاران با هر مقدار سرمایه‌ای می‌توانند در بازار املاک سرمایه‌گذاری کنند. در شرایطی که تا پیش از این سرمایه‌گذاری در این بازار نیازمند پول زیاد، حداقل به اندازه وجه یک واحد مسکن بود. وی اظهار کرد: به‌دلیل ماهیتی که این صندوق‌ها دارند، برای اطمینان‌بخشی به سرمایه‌گذاران، ۵۰ درصد از واحدهای موسسین و فروشندگان املاک برای یک سال اول نزد شرکت سپرده‌گذاری وثیقه می‌شود تا ضمانتی برای ایفای تعهدات آنها به‌وجود آید , به این ترتیب، سرمایه‌گذاران با خیالی آسوده سرمایه‌گذاری خود را انجام دهند. صندوق املاک و مستغلات برخلاف صندوق زمین و ساختمان که در جهت تقویت عرضه و به‌منظور احداث پروژه‌های خاصی در نظر گرفته شده بود، برای تقویت تقاضا و خریدوفروش املاک و اجاره، اجرایی شده تا شاهد رونق‌بخشی و ورود سرمایه‌های خرد به بازار املاک از مسیر بازار سرمایه باشیم. به‌گفته معاون سرمایه‌گذاری هلدینگ بازنشستگی فولاد، بازار سرمایه بستری امن و مناسب برای عرضه املاک و مستغلات مازاد نهادهای عمومی غیردولتی و بانک‌هاست که با راه‌اندازی صندوق املاک، دیگر امکان بهانه‌گیری بانک‌ها از نبود تقاضا برای خرید املاک آنها کاهش می‌یابد و شاهد فروش شفاف و رونق معاملات این دست از املاک و مستغلات در بستر بورس‌ها خواهیم بود.

مصوبه معافیت مالیاتی کارمزد اعتبارات کارگزاری‌ها اجرایی می‌شود؟

درآمد مالیاتی دولت از جیب سهامداران

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

در نخستین روز از هفته پایانی مهر، رئیس سازمان بورس در نامه‌ای به رئیس سازمان امور مالیاتی، خواستار اجرای مصوبه شورای‌عالی بورس در راستای معافیت مالیاتی کارمزد اعطایی به مشتریان کارگزاری‌ها شد. بی‌توجهی سازمان امور مالیاتی به اجرای این مصوبه، اختلافات حقوقی قابل‌توجهی را برای کارگزاران و سهامداران بورسی ایجاد کرده است. علاوه بر این، برخی معتقدند کاهش اعتماد فعالان اقتصادی به سازکار بازار سرمایه و مصوبات حمایتی به ریزش این نهاد مالی منتهی شده است. البته این نخستین باری نیست که مصوبه‌ای در فرآیند اجرا با چالش روبه‌رو می‌شود و پیش از این نیز بارها شاهد مصوبات متعددی بودیم که تصمیم‌گیران امر از اجرای آن سر باز زده و در نهایت منجر به بروز مشکلات در اقتصاد کلان شده است. برخی از فعالان بازار مصوبه بی‌توجهی به اجرای مصوبه اخیر معافیت مالیاتی کارمزد اعطایی به مشتریان کارگزاری‌ها را از این دست مصوبات می‌دانند. در این شرایط، نه‌تنها اثرات مثبت این‌گونه مصوبات بر عملکرد اقتصاد و بازار سرمایه نمایان نمی‌شود، بلکه ممکن است موج بی‌اعتمادی حاکم بر بازار سرمایه را نیز تشدید کند. به‌اعتقاد فعالان بازار سرمایه تا زمانی که وحدت رویه‌ای میان تیم اقتصادی دولت و نهادهای تصمیم‌گیر و اجراکننده قانون وجود نداشته باشد و ضمانت اجرایی لازم برای قوانین، تدوین نشود، شاهد بروز چنین مشکلاتی خواهیم بود. صمت در این گزارش به شرایط اجرا شدن یا بی‌توجهی به اجرای مصوبه معافیت مالیاتی کارمزد اعتبارات کارگزاری‌ها پرداخته است.

مصوبه‌ای که اجرایی نشد

با توجه به تصویب قانون مالیات بر ارزش‌افزوده در خرداد سال گذشته از سوی مجلس شورای اسلامی و لازم‌الاجرا شدن این قانون از دی همان سال و براساس جزء ۹ بند ب ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش‌افزوده خدمات بازار سرمایه شامل خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا در بورس‌ها و بازار خارج از بورس به تشخیص شورای‌عالی بورس از پرداخت مالیات و عوارض معاف هستند. همان‌طور که اشاره شد، تشخیص مصادیق خدمات بازارسرمایه به شورای‌عالی بورس محول شده و براساس مصوبه این شورا یکی از مصادیق خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا که از پرداخت مالیات و عوارض معاف است، کارمزد یا سود دریافتی مربوط به «اعتبارات اعطایی به مشتریان شرکت‌های کارگزاری» است.

گفتنی است با وجود تصویب این قانون و لازم‌الاجرا بودن آن، اما هنوز اجرایی نشده و شرکت‌های کارگزاری و سرمایه‌گذاران همچنان این مالیات را پرداخت می‌کنند. در همین راستا، کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار درباره چرایی اجرا نشدن معافیت مالیاتی «اعتبارات اعطایی به مشتریان شرکت‌های کارگزاری» پیگیری‌های متعددی داشته و به نظر می‌رسد سازمان امور مالیاتی حلقه گمشده برای عملیاتی شدن این معافیت است.

بنابراین دبیرکل کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار در نامه‌ای به وزیر اقتصاد و دارایی، درخواست ابلاغ بخشنامه‌های اجرایی برای معافیت مالیات بر ارزش‌افزوده خرید اعتباری را کرد. محمدرضا دهقانی‌احمدآباد، دبیرکل کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار، طی نامه‌ای به وزیر اقتصاد خواست تا دستور دهد، سازمان امور مالیاتی ضمن ابلاغ بخشنامه‌های اجرایی لازم در این زمینه، تکلیف وجوه پرداخت شده بابت مالیات بر ارزش‌افزوده کارمزد اعتبارات اعطایی کارگزاران از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون به حساب خزانه را نیز معین کنند.

در ادامه رئیس سازمان بورس در نامه‌ای به رئیس سازمان امور مالیاتی کشور خواستار اجرای مصوبه ۱۴ دی ۱۴۰۰ و ۱۰ خرداد ۱۴۰۱ شورای‌عالی بورس در راستای معافیت مالیاتی کارمزد اعطایی به مشتریان کارگزاری‌ها شد. به گزارش پایگاه خبری بازار سرمایه (سنا)، مجید عشقی در این نامه متذکر شده که باوجود لازم‌اجرا بودن قانون صدرالاشاره، ممیزان مالیاتی به‌ویژه درباره کارمزد اعتبارات اعطایی به مشتریان از سوی شرکت‌های کارگزاری، همچنان براساس بخشنامه‌های سابق اقدام می‌کنند. بنابراین در راستای تسریع در اجرایی شدن مصوبات شورای‌عالی بورس و اوراق بهادار و همچنین پیشگیری از ورود خدشه جدی به اعتماد عمومی فعالان بازار نسبت به حاکمیت قانون و سازکار بازار سرمایه، خواهشمند است دستور فرمایید با«قید تسریع »بخشنامه‌های اجرایی لازم در این زمینه به واحدهای تابع ابلاغ و از تاریخ ابلاغ مصوبات شورای‌عالی بورس و اوراق بهادار به آن سازمان، رسیدگی ممیزهای مالیاتی براساس قانون و مقررات جدید انجام شود.

قوانینی که ضمانت اجرایی ندارند

یاسر فلاح، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: با توجه به شرایط نابسامان حاکم بر بورس تهران، سهامداری در این بازار به ضرر فعالان بازار سرمایه است. در چنین شرایطی هر اقدامی که به کاهش هزینه نقل‌وانتقال سهام منجر شود یا هزینه سهامداری را کاهش دهد، مثبت ارزیابی می‌شود.

وی گفت: خریدوفروش سهام مشمول هزینه‌هایی می‌شود. سهامداران در فرآیند نقل‌وانتقال سهام ۱.۲۵ درصد کارمزد و مالیات پرداخت می‌کنند. حال هرچه درصد یادشده کاهش یابد، شاهد روان شدن بازار خواهیم بود. کاهش درصد یادشده به افرادی کمک می‌کند که معاملات روزانه یا نوسان‌گیری‌هاشان افزایش پیدا کند. در همین حال، سرمایه‌داران را به حضور در بورس تهران و معامله در این بازار تشویق می‌کند.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: علاوه بر این، با اجرای مصوبات یادشده، حجم معاملات بیشتر می‌شود و حتی احتمال ورود سرمایه‌های جدید به بورس تهران وجود دارد.

فلاح در ادامه و درباره دلایل اجرایی نشدن چنین مصوباتی اظهار کرد: سازمان امور مالیاتی برآوردهایی را از درآمدهای مالیاتی دارد. این سازمان موظف به اخذ این درآمدهای مالیاتی و واریز آن به خزانه دولت است. حال اجرای چنین مصوباتی به‌منزله کاهش درآمدهای این سازمان خواهد بود. در چنین شرایطی امکان دارد مدیران یا تصمیم‌گیران، اجرای یک مصوبه را به تاخیر بیندازد. این تاخیر به‌منزله افزایش درآمدهای مالیاتی دولت است. با این وجود، آسیب‌های قابل‌توجهی را به سهامداران بورسی کشور تحمیل می‌کند.

وی افزود: متاسفانه کوتاهی در روند اجرای مصوبات قانونی در میان نهادهای گوناگون قابل‌توجه است. در واقع بسیاری از مصوبات قانونی، ضمانت اجرایی کافی ندارند و همین موضوع مانع اجرای دقیق و به موقع این قوانین می‌شود.

فلاح گفت: این‌گونه مصوباتی که به فرآیند اجرای آنها توجه کافی نمی‌شود، متعدد هستند. کما اینکه چندی پیش مصوب شد صندوق توسعه ملی بخشی از منابع خود را در صندوق تثبیت بازار سرمایه، سرمایه‌گذاری کند. با این وجود، موانع متعددی در مسیر این سرمایه‌گذاری ایجاد شد. این اقدام با تاخیر اجرایی شد و در نهایت منابع لازم و مصوب، به‌طور کامل در اختیار صندوق تثبیت بازار سرمایه قرار نگرفت.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: این‌گونه کوتاهی‌ها قابل‌توجه هستند. درواقع تا زمانی که ضمانت اجرایی برای چنین طرح‌ها و مصوباتی وجود ندارد، تصمیم‌گیران می‌توانند در اجرای وظایف قانونی خود کوتاهی کنند.

وی افزود: شرایط سهامداران و بازار سرمایه جزو اولویت‌های سازمان امور مالیاتی نیست؛ بنابراین در شرایطی که الزام قانونی برای اجرای مصوبات وجود ندارد، مدیران این سازمان نیز از اجرای این مصوبات سر باز می‌زنند یا اجرای آن را به تاخیر می‌اندازند.

فلاح در ادامه تاکید کرد: در شرایطی که جریمه لازم برای اجرایی نکردن قوانین وجود ندارد، اجرای مصوبات یا بخشنامه‌ها، دلبخواهی می‌شود. یا مدیران بنا به نظرات شخصی خود، تصمیم‌گیری می‌کنند. در چنین شرایطی، مدیری که از اجرای قانون سرباز می‌زند یا آن را به تاخیر می‌اندازد، بازخواست نمی‌شود.

وی گفت: قوانین موردبحث با هدف بهبود عملکرد بازار سرمایه مصوب می‌شود، اما در نبود قوانینی جامع، عملکرد این سازمان به‌شدت تحت‌تاثیر منفی قرار می‌گیرد. این درحالی است که بورس تهران می‌تواند به‌عنوان مرجعی برای جذب سرمایه و اجرای اقدامات درست اقتصادی شناخته شود.

با این وجود در چند سال اخیر و به‌دنبال سیاست‌گذاری‌های غلط دولت، عملا کارآیی این بخش مهم زیر سوال رفته است.

فلاح تاکید کرد: دولت موظف است نسبت به شرایط بازار سرمایه حساس باشد. رئیس‌جمهوری و معاونان اقتصادی دولت، وعده بازگشت رونق به بورس تهران را داده‌اند. درنتیجه نباید نسبت به شرایط کنونی بورس، بی‌تفاوت باشند. در واقع انتظار می‌رود این سیاست‌گذاران در راستای عمل به وعده‌های خود، قوانین و مقرراتی را مصوب کنند که ضمانت اجرایی لازم را داشته باشند و اعتماد را به بازار بازگردانند.

این کارشناس بورس گفت: مشکلات این روزهای بورس ما، از نبود اطمینان نسبت به سیاست‌های اقتصادی دولت و تاثیر آن بر عملکرد بورس تهران نشأت می‌گیرد. در واقع تصمیماتی اخذشده که اعتماد مردم و سرمایه‌گذاران به بورس از بین رفته؛ بنابراین راهکار اصلی در چنین شرایطی، جلب مجدد اعتماد مردم به بورس است.

به‌اعتقاد فعالان بازار سرمایه تا زمانی‌که وحدت رویه‌ای میان تیم اقتصادی دولت و نهادهای تصمیم‌گیر و اجراکننده قانون وجود نداشته باشد و ضمانت اجرایی لازم برای قوانین، تدوین نشود، شاهد بروز مشکلاتی در این بخش خواهیم بود

تکرار ناهماهنگی میان تیم اقتصادی دولت

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی پیگیری اجرای مصوبه معافیت مالیاتی کارمزد اعتبارات کارگزاری‌ها از سوی رئیس سازمان بورس، اظهار کرد: ارسال چنین نامه‌ای، تکرار چندباره اجرایی نشدن قانون است. اینکه در حوزه‌های مالیاتی مختلف، تفاسیر متعددی از یک مصوبه وجود دارد یا برخی حوزه‌ها از اجرای مصوبات قانونی، سر باز می‌زنند، از منظر قانونی قابلیت پذیرش ندارد.

وی افزود: ناهماهنگی‌هایی که میان نهادهای اجرایی و اقتصادی وجود دارد، به عملکرد بازار سرمایه آسیب‌هایی را تحمیل می‌کند. مغایرت موجود در مسیر دریافت مالیات از سهامداران بورسی موردبحث نیز یکی از همین موارد است. آقابزرگی گفت: اگر این مصوبه به‌درستی اجرایی شود، سازکار بسیار مناسب و اثرگذاری برای بورس تهران است.

این فعال بازار سرمایه افزود: فعالان حوزه مالیاتی از فعالان اقتصادی می‌خواهند، دلایل منع دریافت مالیات از یک بخش اثبات شود.

آقابزرگی در ارزیابی ارسال نامه از سوی رئیس سازمان بورس برای پیگیری درخواست کارگزاران بورس گفت: یکی از وظایف سازمان بورس حمایت از حقوق سهامداران است. بنابراین ارسال چنین نامه‌ای و تذکر به مسئولان مربوطه مثبت ارزیابی می‌شود، اما در حال‌حاضر نکته اصلی وجود مغایرت میان تیم اقتصادی دولت است.

وی گفت: وزیر امور اقتصادی و دارایی ریاست شورای‌عالی بورس را بر عهده دارد. رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار نیز به‌عنوان سخنگو و دبیر این شورا فعالیت می‌کند. در همین حال باید خاطرنشان کرد که سازمان امور مالیاتی کشور نیز یکی از سازمان‌های وابسته به وزارت امور اقتصادی و دارایی است؛ بنابراین شرایط یادشده به‌منزله بروز تناقض آشکار میان عملکرد این سازمان با نهاد بالادستی خود است.

آقابزرگی تاکید کرد: متاسفانه چنین تناقضاتی میان تصمیمات تیم اقتصادی دولت متعدد هستند. این تناقضات به‌عنوان نقطه ضعف و یکی از ریسک‌های اصلی بازار سرمایه شناخته می‌شود. در همین حال به تشدید فضای بی‌اعتمادی میان فعالان صنعتی و اقتصادی منتهی می‌شود.

وی افزود: متاسفانه چنین تناقضاتی و نبود وحدت رویه میان فعالان اقتصادی و نهادهای گوناگون تصمیم‌گیر، قابل‌توجه است و همین موضوع آسیب‌های جدی را به عملکرد صنایع تحمیل می‌کند.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: البته بازار سرمایه در حال‌حاضر با چالش‌های اساسی روبه‌رو است؛ بنابراین اصلاح این شرایط و اجرایی شدن مصوبه موردبحث نیز تاثیر جدی و اثرگذاری بر بهبود شرایط بورس ندارد. به‌ویژه آنکه اثرات چنین مصوباتی بر عملکرد بورس، از قبل نمایان می‌شود. البته چنین شرایطی مردم را بیش از پیش به اجرای مصوبات بورسی و بازگشت رونق به این بازار، بی‌اعتماد می‌کند.

سخن پایانی

مجلس شورای اسلامی در قانون مالیات بر ارزش‌افزوده مصوب خرداد سال گذشته، تشخیص مصادیق معافیت از مالیات بر ارزش‌افزوده را به شورای‌عالی بورس واگذار کرده و بر لازم‌الاجرا بودن این قانون از دی همان سال تاکید دارد. در ادامه و براساس مصوبه شورای‌عالی بورس، کارمزد یا سود دریافتی اعتبارات اعطایی به مشتریان کارگزاری‌ها به‌عنوان یکی از مصادیق خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا شناسایی شد. فعالان بازار سرمایه معتقدند این مصوبه به‌محض تصویب در شورا لازم‌الاجرا خواهد بود. این در حالی است که ممیزان مالیاتی صرفا براساس بخشنامه صادرشده از سوی سازمان امور مالیاتی قوانین مصوب را اجرا خواهند کرد. همین تناقض نیز به چالشی میان فعالان بورس تهران و سازمان امور مالیاتی بدل شده است. حال باید دید که تصمیم‌گیران امر میان سود سهامداران بورسی یا درآمدهای مالیاتی دولت، کدام را انتخاب می‌کنند؟

یادداشت

بورس کالا بستری برای کشف قیمت

ابوذر انصاری
کارشناس بازار کالایی

از سال گذشته تاکنون بورس کالا به بستر اصلی برای عرضه محصولات گوناگون بدل شده است. در همین حال هر روز کاربرد این بستر برای عرضه محصولات مختلف بیشتر می‌شود، تا جایی‌که برخی سیاست‌گذاران اعتقاد دارند کل نیازهای کشور در بخش بازار باید مبتنی بر ظرفیت‌های بورس کالا تامین شود. از آنجا که بسیاری از فعالان اقتصادی و تصمیم‌گیران امر، بورس کالا را مطمئن‌ترین ابزار می‌دانند، به‌دنبال آن هستند تا از این ابزار به‌عنوان محلی برای تنظیم بازار استفاده شود.

شرایط اقتصاد کلان کشور ما با سایر کشورها تفاوت‌های اساسی دارد. بر همین اساس نیز فرآیند عرضه محصولات گوناگون در بورس کالای ایران با سایر بورس‌های کالایی تفاوت‌های اساسی دارد. بورس‌های کالایی جهان، امکان‌پذیرش شرکت‌های خارجی را دارند، اما بورس کالای ایران از چنین امکانی محروم است.

به‌عنوان مثال، الزام به عرضه یک محصول در بورس‌های کالایی جهان، محلی از اعراب ندارد، با این وجود در موارد متعددی شاهد قوانین سفت و سخت مسئولان برای عرضه محصولات مختلف در بورس کالای کشور هستیم. این تفاوت‌ها از شرایط متفاوت اقتصادی ایران و عملکرد انحصاری بسیاری از تولیدکنندگان و صنایع نشأت می‌گیرد. انصاری گفت: با این وجود، از بورس کالا نباید انتظار رفع تمامی مشکلات و چالش‌های حاکم بر بازار را داشت.

در همین حال، نبود استقلال عملکردی یا تغییرات مداوم سیاست‌گذاری‌ها برای عرضه محصولات گوناگون در بورس کالا، دیگر چالشی است که از توان عملکردی این نهاد می‌کاهد. کما اینکه در ماه‌های گذشته شاهد تعیین سقف قیمتی برای جلوگیری از رشد قابل‌توجه بهای محصولات فولادی در بورس کالا هم‌پای روند صعودی نرخ‌های جهانی و در ادامه تغییر روند قیمت‌گذاری برای جلوگیری از ریزش نرخ این محصولات متناسب با سقوط بهای فولاد در بازارهای بین‌المللی بودیم. این دست تغییرات و اعمال نفوذهای بی‌رویه، عملکرد بورس کالا را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد.

در ادامه دخالت دولت در عملکرد بورس کالا نیز اشتباه است. این دخالت به‌ویژه اگر در حوزه قیمت‌گذاری باشد، اشتباه است و آسیب‌هایی را به روند تنظیم بازار تحمیل می‌کند. بر همین اساس، اگر هم دولت به‌دلیل چالش‌های حاکم بر اقتصاد کلان کشور بخواهد در سیاست‌گذاری بورس کالا دخالت کند، انتظار می‌رود این اقدام را با تقویت طرف عرضه یا نظارت بر تقاضا، انجام دهد.

البته اماواگرهایی درباره عرضه محصولات نهایی در بورس کالا وجود دارد. عرضه محصولات نهایی در بورس، سیاست درست به‌نظر نمی‌رسد و بعید است کارآیی لازم را داشته باشد. درنتیجه از این بستر تنها می‌توان برای تنظیم بازار مواد اولیه یا محصولات همگن استفاده کرد.

در ادامه و در ارزیابی نقش بورس کالا در حذف فرآیند قیمت‌گذاری دستوری باید اقرار کرد که تعیین فرمول قیمتی به‌منزله امکانی برای نظارت دولت بر قیمت‌گذاری است. کما اینکه در ماه‌های اخیر، چند مرتبه فرمول کشف نرخ فولاد تغییر کرد. همین نبود ثبات رویه در فرآیند کشف نرخ پایه نیز چالش‌های جدی را به فعالان صنعتی تحمیل می‌کند؛ بنابراین انتظار می‌رود دولت دست از تغییر فرمول‌های قیمتی بردارد و از دریچه تنظیم عرضه و تقاضا، مسیر تنظیم بازار را هموار کند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که از عرضه سیمان و فولاد در بورس کالا، به‌عنوان ۲ اقدام مثبت و سازنده یاد می‌شود. در واقع گویا از ظرفیت‌های این بازار به‌درستی بهره گرفته شده و نقش موثری در تنظیم بازار داشته است. در دولت قبل اختلافات متعددی درباره اصل موضوع عرضه این محصولات در بورس کالا مطرح بود. در حال‌حاضر این اختلاف‌نظر برطرف شده است. همین تعامل نیز مثبت ارزیابی می‌شود. با این وجود، اختلافات متعدد دیگری در سیاست‌گذاری‌ها وجود دارد و همین موارد نیز مانع کارآیی عملکردی بورس کالا می‌شود.

سه‌شنبه
۲۶ مهر ۱۴۰۱- ۲۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۴ - ۱۸ اکتبر ۲۰۲۲- شماره ۲۱۷۵-پیاپی ۳۴۹۳

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۲۲۷۴۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۳ -ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

کسی خانه نمی‌خرد!

عکس: آیدا فریدی

واسطه‌های ملکی از تشدید رکود معاملات مسکن در پی کاهش انتظارات تورمی و افت توان طرف تقاضا در مهر خبر می‌دهند. بررسی‌های میدانی از ادامه کسادی بازار مسکن شهر تهران حکایت دارد. رکود معاملات که از ۳ ماه قبل آغاز شده تشدید شده است.

واسطه‌های ملکی می‌گویند محدودیت‌های اینترنت هم منجر به کاهش معاملات ملک شده است.

سرعت رشد قیمت‌ها نیز با رکود معاملات به‌طور چشمگیری کاهش یافته و به صفر متمایل شده است؛ کما اینکه رشد ماهانه نرخ مسکن شهر تهران در شهریور ۱.۱ درصد بود که پایین‌ترین رقم از اردیبهشت تاکنون محسوب می‌شود.

باوجود تورم ۴۲ درصدی شهریور، رشد نرخ نهاده‌های ساختمانی و کاهش ۴۶ درصدی ساخت‌وساز در تهران، پیش‌بینی اغلب کارشناسان این بود که بازار ملک در نیمه دوم امسال با ثبات همراه باشد. اما در حال حاضر هر دو طرف عرضه و تقاضا در بازار مسکن کم‌تحرکند و نوعی آرامش در این بازار حکمفرماست.

نگاهی به آمار بازار مسکن شهر تهران در ۶ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱ روند کاهشی معاملات از خرداد به بعد را نشان می‌دهد؛ به‌گونه‌ای که در فروردین ۳۴۲۷ معامله، اردیبهشت ۱۰ هزار و ۴۹۰ معامله، خرداد ۱۳ هزار و ۸۷۴ معامله، تیر ۱۰ هزار و ۲۹۴ معامله، مرداد ۷۸۲۵ معامله و شهریور ۶۰۳۳ معامله انجام شده است.

ضرورت ثبات نسبی در بازار مسکن

مهدی روانشادنیا، کارشناس بازار مسکن در تحلیل شرایط موجود به ایسنا گفت: برای ثبات نسبی بازار مسکن می‌توان دو دلیل عمده عنوان کرد؛ اولا خرید مسکن در استطاعت همه اقشار نیست. در نتیجه برخی گروه‌ها از این بازار خارج می‌شوند. در چنین شرایطی نرخ اسمی مسکن افزایش می‌یابد، اما همپای تورم رشد نمی‌کند که به‌معنای کاهش تدریجی نرخ واقعی مسکن است.

این کارشناس بازار مسکن تاکید کرد: نوع رفتاری که بازار مسکن دارد به این صورت است که بعد از یک دوره جهش دچار چسبندگی نرخ می‌شود. طی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ نرخ مسکن به اندازه کافی افزایش یافته که این مانع از رشد بیشتر آن می‌شود، اما کاهش اسمی هم پیدا نمی‌کند.

روانشادنیا خاطرنشان کرد: از آذر سال ۱۳۹۶ که شروع فرآیند رشد بازار مسکن بود تا امروز متوسط نرخ خانه در شهر تهران تقریبا ۱۰ برابر شده و بازار ارز، مقداری کمتر از این عدد رشد داشته است. در واقع به اندازه‌ای که پول کاهش ارزش داشته، نرخ آپارتمان نیز افزایش یافته و نرخ دلاری مسکن به اندازه نرخ دلاری آذر ۱۳۹۶ است.

این کارشناس بازار مسکن با اشاره به کاهش شدید ساخت‌وساز در شهر تهران گفت: بخش مسکن در ایران یکی از خصوصی‌ترین بخش‌های اقتصاد است، در حالی که در کشورهای پیشرفته این حوزه، یکی از دولتی‌ترین بخش‌ها محسوب می‌شود. تعیین‌کننده بودن بخش خصوصی در بازار مسکن ایران منجر به این می‌شود که با هر دوره رکود شاهد کاهش ساخت‌وساز باشیم و تبعات آن در سال‌های بعد خود را نشان می‌دهد.

وی تاکید کرد: تبعات کاهش ساخت‌وساز طبیعتا در آینده خود را نشان می‌دهد و ممکن است تا ۲ سال آینده دوباره تحولی در فضای تقاضای بازار مسکن ایجاد شود و تعداد واحدهایی که امروز پروانه می‌گیرند جوابگوی نیاز بازار نباشد.

هر متر خانه در تهران ۴۳.۲ میلیون تومان

بنا بر این گزارش، متوسط نرخ هر متر خانه در تهران به ۴۳.۲ میلیون تومان رسید که افزایش ۱.۱ درصدی نسبت به ماه قبل و ۳۶.۳ درصدی در مقایسه با ماه مشابه سال قبل را نشان داد. این کمترین میزان افزایش ماهانه نرخ از فروردین امسال تاکنون بود.

درباره معاملات نیز کاهش خرید و فروش که از تیر شروع شده بود ادامه یافت. طبق اعلام بانک مرکزی، شهریور امسال ۶۰۳۳ معامله مسکن در تهران منعقد شد که از کاهش ۲۳ و ۲۲.۵ درصدی به ترتیب نسبت به مرداد امسال و شهریور پارسال حکایت دارد.

رکوردشکنی پایتخت‌نشینان در مصرف آب

باوجود گذر از پیک مصرف آب در تابستان، همچنان رقم مصرف آب در کشور بالا است؛ تا جایی که حتی در پایتخت رکورد جدیدی از مصرف ثبت شده و از نقطه اوج در تابستان نیز عبور کرده است. در همین راستا قرار شده آب مشترکان بدمصرف قطع شود.

به‌گزارش ایسنا، امسال سومین سال آبی خشک و کم‌بارش پیاپی تهران است و این وضع تنش آبی در طول حدود ۵۰ سال گذشته در تهران بی‌سابقه بوده و در هیچ دوره‌ای پایتخت شاهد چنین شرایط خشکسالی نبوده است.

براساس آخرین آمار میزان مصرف آب در تهران روز جمعه، ۲۲ مهر ۴۶ هزار لیتر در هر ثانیه ثبت شده که معادل مصرف ۳۰ هزار بطری آب معدنی یک‌ونیم لیتری در هر ثانیه است. میانگین مصرف آب پایتخت در روزهای اخیر در هر روز حدود ۳ میلیارد و ۳۰۰ میلیون لیتر است، در حالی که باتوجه به ذخایر آبی موجود، تهران، شهری مقاوم در مقابل تنش آبی نیست.

براساس بند «ی» تبصره ۸ قانون بودجه و همچنین ضرورت حفاظت از منابع آب که در سال‌های اخیر به‌علت تداوم خشکسالی با محدودیت مواجه شده، آب مشترکان بدمصرف در ساعاتی از روز قطع می‌شود. این اقدام تا زمان اصلاح رفتار و مصرف آنان مطابق با الگو ادامه خواهد داشت.

محمدرضا بختیاری، مدیرعامل شرکت آب‌وفاضلاب تهران در این باره به ایسنا گفت: از نیمه مهر امسال با رصد میزان مصرف آب، برنامه قطع موقت آب مشترکان بدمصرف تهرانی در دستور کار قرار گرفت و تاکنون نیز آب تعدادی از این مشترکان در ساعاتی از روز قطع شده و اجرای این برنامه تا تغییر رفتار در مصرف آب این دسته از مشترکان ادامه دارد.

وی با بیان اینکه اقدامات متعددی برای تامین پایدار آب تهران صورت گرفته و در حال انجام است، اظهار کرد: برای گذر از شرایط حال حاضر نیازمند همکاری مشترکان هستیم و این طرح نیز در همین راستا تدوین شده است. بررسی روند مصرف آب در نیمه نخست امسال در استان تهران نشان می‌دهد تنها ۳۷ درصد خانوارهای تهرانی الگوی مصرف آب را رعایت می‌کنند و سایر مصرف‌کنندگان در گروه‌های «پرمصرف» و «بدمصرف» قرار داشته‌اند. براساس این آمار ۵۹ درصد مشترکان پرمصرف هستند و مصرف ۱۴ تا ۲۸ مترمکعب یعنی تا ۲ برابر الگو داشته‌اند و ۴ درصد مشترکان نیز اساسا بدمصرف به‌شمار می‌روند و مصرف آب شرب آنها از ۲۸ مترمکعب در ماه نیز فراتر رفته و بنا بر آمارها، این دسته از مشترکان به‌تنهایی ۱۰ درصد کل آب شرب بخش خانگی تهران را مصرف می‌کنند.

دریچه

پروژه‌های خاک‌گرفته صادرات گاز ایران

در حالی که صادرات گاز ایران به پاکستان و عمان چند سال است که دچار وقفه شده و برخی کارشناسان یکی از دلایل این مسئله را وجود رقیبی به‌نام روسیه در منطقه عنوان می‌کردند، گویا اکنون ورق برگشته و رقیب دیرینه ایران در حوزه گاز می‌خواهد باب همکاری را بگشاید و از طریق ایران بازارهای جدیدی را برای گاز خود پیدا کند.

صفحه نخست توافق صادرات گاز از ایران به عمان در ۲۵ اسفند سال ۱۳۸۳ نوشته شد، اما این طرح با گذشت حدود ۱۸ سال هنوز به اجرا در نیامده است. این قرارداد ۲۵ ساله بود و باید از سال ۲۰۰۸ با صادرات ۳۰ میلیون مترمکعب آغاز می‌شد و در سال ۲۰۱۲ به ۷۰ میلیون مترمکعب می‌رسید.

همچنین براساس توافق سال ۲۰۱۳ میان دو کشور، قرار شد برای ۱۵ سال روزانه ۲۸ میلیون مترمکعب گاز ایران از طریق یک خط لوله از بستر خلیج‌فارس به عمان صادر شود. درآمد سالانه کشور از این محل بیش از یک میلیارد دلار برآورد شده بود که به این ترتیب طی ۲۵ سال مدت قرارداد، درآمدی بین ۲۵ تا ۳۰ میلیارد دلار نصیب کشور می‌شد.

تورق فصل‌های این پروژه حاکی از آن است که هر بار تاریخ‌های معینی برای اجرای آن اعلام شده است. در همین چند سال اخیر مسئولان بارها خبر از کلید خوردن آن داده‌اند اما هر بار به نتیجه نرسیده است. در حوزه خط انتقال گاز از ایران به پاکستان و از آنجا به هند نیز تحت عنوان خط لوله صلح شاهد نتایجی مثبت نبودیم و این طرح نیز به‌دلیل عقب‌نشینی‌های پاکستانی‌ها بی‌نتیجه مانده است.

با گذشت سال‌ها از این دو قرارداد، اکنون روسیه که ازسوی برخی کارشناسان رقیب گازی ایران خوانده شده وارد میدان همکاری با ایران شده است.

آن‌طور که احد اسدزاده، معاون امور بین‌الملل و بازرگانی وزیر نفت ایران گفت این دو خط لوله از مسائل موردعلاقه دو کشور است و متوجه شدیم روس‌ها نیز علاقه دارند در این دو بخش کار کنند. مذاکرات خوبی با عمانی‌ها داشتیم، با پاکستانی‌ها هم مراودات و گفت‌وگوهایی داشته‌ایم. وی افزود: زیرساخت‌های ایران برای صادرات گاز به عمان و پاکستان آماده است و نیازمند پیگیری و جدیت در طرف‌های دیگر هستیم. اگر روس‌ها هم تمایل داشته باشند در این بخش‌ها کار کنند که ما هم متوجه شدیم این موضوع مطرح است، می‌توانیم همکاری سه‌جانبه میان ایران، روسیه و پاکستان یا عمان شکل دهیم تا صادرات گاز از مسیر شمال به جنوب تحقق یابد. به‌نظر می‌رسد روس‌ها نیز به دنبال بازارهای جدیدی هستند و اکنون رفاقت را به رقابت در بازار گاز ترجیح داده‌اند. جهانبخش امینی، کارشناس ارشد حوزه انرژی در همین باره به ایسنا گفت: ایران، قطر و روسیه سه تصمیم‌گیرنده پرقدرت در حوزه گاز در دنیا هستند و در همین راستا زمانی که بحث تحریم‌های گازی روسیه و اروپا مطرح شد، روس‌ها با ایران در بحث تامین انرژی در دنیا هماهنگ‌تر شده‌اند. وی با تاکید بر اینکه باتوجه به تحریم هر دو کشور این فرصت برای هر دو مثبت ارزیابی می‌شود، اظهار کرد: همکاری روس با ایران برای تامین انرژی در آسیای میانه و شرق قطعا بیشتر شده و در همین راستا خلأهایی که در بحث انتقال گاز در برخی کشورها مانند خط لوله صلح وجود داشت، برطرف خواهد شد.

این کارشناس ارشد حوزه انرژی با بیان اینکه روس‌ها در بحث انتقال گاز به‌دلیل اینکه بتوانند بازارهای جدیدی را به‌دست آورند با ایران همکاری خواهند داشت و در نهایت در آینده چانه‌زنی سیاسی در بحث انرژی تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز می‌شود، اظهار کرد: روسیه می‌داند که انتقال نیافتن گاز به اروپا عملا اروپا را در وضعیت فوق‌العاده سختی قرار می‌دهد و باتوجه به نزدیکی به فصل زمستان اروپا به سمت استفاده از زغال‌سنگ خواهد رفت.

امینی ادامه داد: اینکه توسعه و انتقال گاز با هماهنگی روس‌ها باشد یا اینکه ایران به‌تنهایی بتواند امنیت گازی در منطقه ایجاد کند عملا در آینده تاثیرگذار خواهد بود.

وی با اشاره به استقبال کشورهای دیگر از این مسئله، گفت: قطعا پاکستان در این مسیر بی‌تمایل نیست و باتوجه به اینکه از تامین گاز موردنیاز خود اطمینان حاصل می‌کند، از این موضوع استقبال خواهد کرد. پاکستان مناطق سردسیر زیادی دارد و تامین گاز برای آن دارای اهمیت است؛ از همین رو استقبال و همکاری خواهد کرد، کما اینکه در گذشته نیز مشتاق این اقدامات بوده است.

یادداشت

پرویز پرستویی
وزیر رفاه و امور اجتماعی

ناصر بزرگمهر
nbozorgmehr@yahoo.com
به نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود

اجازه دهید یکراست بروم سر اصل مطلب. آقای رئیس‌جمهوری و نمایندگان محترم مجلس، پرویز پرستویی یا فردی شبیه او را وزیر رفاه، تعاون و امور اجتماعی بکنید.

حتما می‌پرسید چرا؟

۴۴ سال از انقلاب می‌گذرد و در دولت‌های مختلف تا امروز ده‌ها نفر را به‌عنوان وزیر رفاه، تعاون و امور اجتماعی منصوب کرده‌اند و متاسفانه هیچ کدام گلی به سر این ملت و مملکت نزده‌اند.

در دولت سیزدهم و یک سال اخیر هم که وزیر رفاه یا نداشته‌ایم یا این آخرین گزینه هم که ظاهرا سرایدار چند هزار میلیاردی املاک پدری از آب در آمد و مجلس همسو هم نتوانست این بار امانت را زیرسبیلی رد کند و با تک‌ماده و تقلب هم قبولش نکرد.

به همین دلایل می‌خواهم پیشنهاد کنم که دولت بیاید و از خانواده فرهنگ و هنر، یک وزیر انتخاب کند؛ شاید آن اتفاق مبارک که به‌دنبال آن هستیم روی دهد.

آنهایی که با فعالیت‌های اجتماعی و خیرخواهانه و مددکاری‌های بعضی افراد در دنیای مجازی و واقعی آشنا هستند، به‌خوبی می‌دانند که این روزها ده‌ها انجمن و خیریه و ان‌جی‌او و امثال آن به‌وجود آمده که بخشی از آنها به‌صورت سازمان‌یافته و فعال در حال کمک‌رسانی به مردم ناتوان در بخش‌هایی از کشور هستند و نتایج آن را هم به‌صورت ملموس می‌بینند.

یکی از این نهادهای مردمی را که در حوزه‌های مختلف به‌ویژه مدرسه‌سازی فعالیت می‌کند دکتر اشکان تقی‌پور، جوان علاقه‌مند و عاشق اداره می‌کند که در خبرها می‌خواندم مسئولیت‌هایی را نیز در جمع خیرین مدرسه‌ساز بر عهده گرفته و تا به حال به کمک ایرانیان خارج از کشور چندین مدرسه در نقاط محروم بنا کرده و عمر خود را با امید به آینده بهتر گروه‌های اجتماعی محروم گره زده است.

گروهی دیگر با نام پربرکت مولا علی (ع) توسط قهرمان کشتی جهان آقای خادم و بازیگر توانمند سینما و تئاتر آقای پرویز پرستویی و دوستان دیگرشان در سیستان‌وبلوچستان به‌طور مداوم مشغول فعالیت در امور خیریه و رفاهی مردم محروم منطقه هستند.

یا بانوی ارجمند دیگری که متاسفانه نام مبارک‌شان را به یاد ندارم در زلزله کرمانشاه و جاهای دیگر به جمع‌آوری هدایا و سازندگی مشغول بودند.

فوتبالیست مشهور جناب آقای علی دایی یا بعضی اساتید دانشگاهی و دیگر چهره‌های مشهور یا گمنام فراوان دیگری وجود دارند که در حوزه رفاهی به کار خیر عشق می‌ورزند.

وقتی خبرهای ده‌ها گروه خیریه را در این ور و آن ور می‌خوانم، به همت بزرگ این عزیزان درود می‌فرستم.

و حالا فکر می‌کنم به دولت آقای رئیسی و شخص رئیس‌جمهوری پیشنهاد کنیم که یک بار هم شده یکی از این عاشقان حوزه فعالیت‌های اجتماعی و رفاهی را به‌عنوان وزیر رفاه انتخاب کنند.

اگر نام آقای پرویز پرستویی را می‌برم، به‌دلیل علاقه و سواد و دانش عمومی ایشان و جایگاه ممتازی است که در حوزه بازیگری تئاتر و سینما و محبوبیت فراوان نزد مردم دارد.

بدون شک حوزه کاری این وزارتخانه، تنها امور رفاهی و خیریه نیست و ده‌ها سازمان یا پیشوند و پسوندهایی با رفاه و کار و تامین اجتماعی و تعاون هم دارد که من هم به آن اشراف دارم و می‌دانم که این وزارتخانه بزرگ، نیازهای دیگری هم دارد، اما به‌راستی که بزرگی و تنوع کاری آن وزارت، خیلی مهم نیست.

ایشان یا هر کس دیگری که عاشق خدمت باشد، مثل هر وزیر دیگری، به‌راحتی می‌توانند معاونان و مشاوران مناسب برای خود انتخاب و حوزه‌های کاری خود را به مرور شناسایی کنند و در مسیر وزارتخانه قرار گیرند.

به‌اعتقاد حقیر در وزارت رفاه، مهم‌ترین شاخصه باید عشق به مردم و خدمتگزاری بدون چشمداشت و امیدواری به آینده بهتر باشد.

هر وزیری که در رأس این وزارتخانه می‌نشیند باید به کار و رفاه اجتماعی بیندیشد و باور داشته باشد که باید گامی برای مردمی بردارد که هر روز ناتوان‌تر و در مقابل تورم، تهیدست‌تر می‌شوند.

امیدوارم ریاست محترم جمهوری این پیشنهاد را جدی بگیرند و با بعضی از چهره‌های شاخص در حوزه خیریه‌ها مذاکره کنند؛ هرچند ممکن است شخص آقای پرستویی هم علاقه‌مند به پست و مقام دولتی نباشند و بر امثال حقیر که چنین پیشنهادی می‌دهیم خرده بگیرند.

اما من باور دارم که شاید یکی از بهترین کارها در هر دولتی، استفاده از چهره‌هایی باشد که مردم آنها را دوست و باور دارند. برای وزارت فرهنگ و ارشاد یا همین وزارت رفاه و حتی وزارت آموزش و پرورش یا وزارت ورزش و و وزارت میراث فرهنگی، می‌توان در دولت‌ها از چهره‌های علمی، ورزشی، فرهنگی، هنری و دانشگاهی استفاده کرد.

به یک بار امتحان می‌ارزد. هرچند، تا این یادداشت چاپ شود فرد دیگری از حوزه سیاست به مجلس معرفی شده، اما اگر او هم رای نیاورد، پیشنهاد ما را امتحان کنید.

خبر روز

آخرین وضعیت تخصیص سهام عدالت به جاماندگان

رئیس سازمان خصوصی‌سازی آخرین وضعیت تخصیص سهام عدالت به جاماندگان را تشریح کرد.

حسین قربانزاده در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به تصویب تخصیص سهام عدالت به جاماندگان در هیات دولت اظهار کرد: بر این اساس افراد تحت پوشش کمیته امداد، بهزیستی و ایثارگرانی که سهام عدالت ندارند مشمولان فاز نخست جاماندگان سهام عدالت محسوب می‌شوند.

وی درباره پرتفوی جاماندگان نیز گفت: پرتفوی جاماندگان از قبل در سازمان خصوصی‌سازی پیش‌بینی شده بود اما یکی از شرکت‌ها در هیات دولت حذف شد و باید جابه‌جایی پرتفو صورت بگیرد تا بتوان امور را پیش برد. البته این طرح بعد از هیات دولت باید به هیات تطبیق مجلس برود و چنانچه ایرادی نداشته باشد، لازم‌الاجرا است.

به‌گفته رئیس سازمان خصوصی‌سازی، تعداد جاماندگانی که در فاز نخست شناسایی شده‌اند حدود ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر است.

بر اساس این گزارش، طبق مصوبه مجلس، دولت موظف شد از محل باقیمانده سهام متعلق به دولت یا شرکت‌های دولتی در بنگاه‌های قابل واگذاری در هر بازار موضوع گروه‌های (۱) و (۲) ماده (۲) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۲۵ خرداد ۱۳۸۷ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن، نسبت به واگذاری سهام عدالت به مددجویان جامانده تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)، مددجویان سازمان بهزیستی کشور و تمامی افرادی که از سهام عدالت برخوردار نشده‌اند اقدام کند.